HE 148/2007 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Verohallinnosta sekä siihen liittyvien eräiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan verohallinnon organisaatiota uudistettavaksi siten, että Verohallituksesta ja yhdeksästä verovirastosta muodostettaisiin valtiovarainministeriön alainen Verohallinto-niminen viranomainen, jonka virka-alueena olisi koko maa. Ehdotus toteutettaisiin säätämällä uusi laki Verohallinnosta.

Verohallinnon yksiköiden lukumäärästä, nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Verohallintoa johtaisi pääjohtaja. Verohallinnon sisäisestä organisaatiosta ja työnjaosta määrättäisiin Verohallinnon tai sen yksikön työjärjestyksessä. Verohallinnon työjärjestys julkaistaisiin säädöskokoelmassa.

Esityksessä ehdotetaan myös, että veronsaajien oikeudenvalvonta säädettäisiin Verohallinnon tehtäväksi, mutta kunnalla, seurakunnalla ja Kansaneläkelaitoksella säilyisi itsenäinen muutoksenhakuoikeus. Veronsaajien oikeudenvalvonnan tehtävät koottaisiin hoidettavaksi valtakunnallisesti yhdessä Verohallinnon yksikössä, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä. Verovalitusta koskevia menettelysäännöksiä muutettaisiin niin, että menettelyssä korostuisi virallisperiaate ja hallinto-oikeuden prosessinjohto nykyistä selkeämmin.

Verotusta koskeviin eri lakeihin sisältyviä veroviranomaisen toimivaltaa ja tehtäväjakoa koskevia säännöksiä muutettaisiin tässä vaiheessa vain veronkantoon, perintään ja tilittämiseen liittyviltä osiltaan. Muissa verolaeissa säädettyjä toimivaltaa koskevia säännöksiä ei tässä vaiheessa muutettaisi. Verohallituksen ja verovirastojen toimivalta ja tehtäväjako säilyisivät siten ennallaan veronkantoon, perintään ja tilittämiseen liittyviä tehtäviä lukuun ottamatta. Ehdotus mahdollistaisi sen, että veronkantoon, perintään ja tilittämiseen liittyvät tehtävät koottaisiin valtakunnallisesti yhdessä Verohallinnon yksikössä hoidettavaksi.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan toukokuun alusta 2008. Muutoksenhakumenettelyyn liittyvät muutokset tulisivat kuitenkin voimaan vuoden 2009 alusta.

293800

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
SISÄLLYS....2
YLEISPERUSTELUT....5
1 NYKYTILA....5
1.1 Verohallinnon toimintaorganisaatio....5
Verohallitus ja verovirastot....5
Verovirastojen toimivallan määräytyminen....6
Verohallinnon toimintaympäristön ja toimintojen muuttuminen sekä kehitysnäkymät....6
Verohallinnon kehittämislinjat Ruotsissa....9
1.2 Veronsaajien oikeudenvalvonta....10
Veronsaajien oikeudenvalvonta vuosina 1960—1996....10
Veronsaajien oikeudenvalvonta vuodesta 1996....11
Veronsaajien oikeudenvalvonta Ruotsissa....12
1.3 Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen....13
2 NYKYTILAN ARVIOINTI....14
2.1 Verohallinnon toimintaorganisaatio....14
2.2 Veronsaajien oikeudenvalvonta....15
2.3 Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen....16
3 TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET....18
3.1 Verohallinnon toimintaorganisaatiota koskevat ehdotukset....18
Verohallinto-niminen viranomainen....18
Verotuksen oikaisulautakuntien asema....19
3.2 Veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevat ehdotukset....19
Veronsaajien oikeudenvalvonta Verohallinnon tehtäväksi....19
Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö....20
Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tehtävät....22
Veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvä erityinen veronhuojennus....25
3.3 Muutoksenhakumenettelyä koskevat ehdotukset....26
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET....27
4.1 Esityksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset....27
4.2 Esityksen vaikutukset Verohallinnon asiakkaiden asemaan....28
5 ASIAN VALMISTELU....28
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT....29
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT....29
1.1 Laki Verohallinnosta....29
1 luku. **Tehtävät ja organisaatio**....29
2 luku. **Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen**....32
3 luku. **Verotuksen oikaisulautakunta**....34
4. luku. **Veronsaajien oikeudenvalvonta ja muu puhevallan käyttö**....34
5 luku. **Verotuskustannukset**....38
6 luku. **Erinäiset säännökset**....38
1.2 Laki verotusmenettelystä....41
1.3 Laki keskusverolautakunnasta....43
1.4 Veronkantolaki....43
1.5 Ennakkoperintälaki....44
1.6 Perintö- ja lahjaverolaki....44

1.7 Arpajaisverolaki 45
1.8 Varainsiirtoverolaki 45
1.9 Kiinteistöverolaki 46
1.10 Arvonlisäverolaki 46
1.11 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta 46
1.12 Autoverolaki 47
1.13 Ajoneuvoverolaki 47
1.14 Laki polttoainemaksusta 47
1.15 Sairausvakuutuslaki 47
18 luku. **Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut** 47
1.16 Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta 47
1.17 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 47
1.18 Verontilityslaki 47
1.19 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta 47
1.20 Laki keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 48
1.21 Suhdannetalletuslaki 48
1.22 Rakennusverolaki 48
1.23 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 48
1.24 Saamen kielilaki 49
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET 50
3 VOIMAANTULO 50
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA KIELILAINSÄÄDÄNTÖÖN 50
4.1 Verohallinto-niminen viranomainen perustuslain näkökulmasta 50
4.2 Kielilain vaatimusten huomioon ottaminen 51
LAKIEHDOTUKSET 53
Laki Verohallinnosta 53
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta 60
keskusverolautakunnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta 63
veronkantolain muuttamisesta 64
ennakkoperintälain muuttamisesta 67
perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta 69
arpajaisverolain 16 ja 18 §:n muuttamisesta 72
varainsiirtoverolain muuttamisesta 73
kiinteistöverolain 26 ja 27 §:n muuttamisesta 75
arvonlisäverolain muuttamisesta 76
maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta 78
autoverolain muuttamisesta 79
ajoneuvoverolain 50 ja 53 §:n muuttamisesta 81
polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta 82
sairausvakuutuslain 18 luvun 31 §:n muuttamisesta 83
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 14 ja 17 §:n muuttamisesta 84
rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta 85
verontilityslain muuttamisesta 86
veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta 87

keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta....88
suhdannetalletuslain 14 ja 17 §:n muuttamisesta....89
rakennusverolain 25 §:n muuttamisesta....90
verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta....91
saamen kielilain 2 §:n muuttamisesta....92
LIITE....93
RINNAKKAISTEKSTIT....93
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta....93
keskusverolautakunnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta....99
veronkantolain muuttamisesta....100
ennakkoperintälain muuttamisesta....104
perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta....106
arpajaisverolain 16 ja 18 §:n muuttamisesta....111
varainsiirtoverolain muuttamisesta....112
kiinteistöverolain 26 ja 27 §:n muuttamisesta....114
arvonlisäverolain muuttamisesta....116
maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta....120
autoverolain muuttamisesta....122
ajoneuvoverolain 50 ja 53 §:n muuttamisesta....125
polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta....126
sairausvakuutuslain 18 luvun 31 §:n muuttamisesta....127
työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 14 ja 17 §:n muuttamisesta....128
rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta....129
verontilityslain muuttamisesta....131
veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta....133
keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta....134
suhdannetalletuslain 14 ja 17 §:n muuttamisesta....135
rakennusverolain 25 §:n muuttamisesta....136
verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta....137
saamen kielilain 2 §:n muuttamisesta....138
LIITTEET....139
INARINSAAMENKIELINEN KÄÄNNÖS....139
säämi kielâlaavâ 2 § nubástutmist....139
KOLTANSAAMENKIELINEN KÄÄNNÖS....140
sää´m³iõll'lää´jj 2 §:z mu´ttmest....140
POHJOISSAAMENKIELINEN KÄÄNNÖS....141
sámi giellalága 2 § rievdadeamis....141
LIITTEET....142
ASETUSLUONNOKSET....142
Verohallinnosta....142
Verohallinnon yksiköistä....145
LIITE Verohallinnon työjärjestys....147

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Verohallinnon toimintaorganisaatio

Verohallitus ja verovirastot

Verohallinnon organisaatioon kuuluu nykyisin Verohallitus ja yhdeksän verovirastoa. Vuoden 2008 alusta verovirastoja on kahdeksan. Organisaatio on hallinnollisesti kaksiportainen. Sellaiseksi se muutettiin 1 päivänä joulukuuta 1993 voimaan tulleella verohallintolain muutoksella (925/1993), jolloin verohallinnon piiri- ja paikallishallinto yhdistettiin verotuksen aluehallinnoksi yhdistämällä silloiset piirihallintoviranomaisina toimineet lääninverovirastot ja paikallishallintoviranomaisina toimineet verotoimistot uusimuotoiseksi lääninverovirastoksi. Lääninveroviraston nimi muuttui myöhemmin lääniuudistuksen yhteydessä verovirastoksi.

Verohallinnon tehtävänä on verohallintolain (1557/1995) 2 §:n mukaan verotuksen toimittaminen, verojen ja maksujen kanto, perintä, verovalvonta sekä veronsaajien oikeudenvalvonnan järjestäminen. Verohallitus on valtiovarainministeriön alainen keskusvirasto ja sen keskeisimmät tehtävät ovat koko verohallinnon toiminnan johtaminen, ohjaaminen ja kehittäminen. Johtaessaan verohallinnon toimintaa Verohallitus edistää oikeaa ja yhdenmukaista verotusta sekä kehittää verohallinnon palvelukykyä. Verohallitus on ennen muuta asiantuntija- ja kehittämisvirasto, eikä sillä siten ole toimivaltaa yksittäisten verotusratkaisuiden tekemisessä. Verohallitusta johtaa pääjohtaja. Pääjohtaja päättää Verohallituksen toimivaltaan kuuluvien oikeussääntöjen antamisesta ja vahvistaa viraston työjärjestyksen. Verohallinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1176/2002) mukaan pääjohtaja johtaa myös verohallintoa kokonaisuudessaan. Pääjohtaja vastaa verohallinnolle asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisesta.

Verohallintolain 1 §:n mukaan Verohallituksen alaisten verovirastojen lukumääristä, nimistä ja virka-alueista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Veroviraston virka-alueena voi eräissä tilanteissa olla myös koko maa.

Kahdeksan veroviraston virka-alue määräytyy maantieteellisen virka-aluejaon perusteella. Nämä verovirastot ovat Uudenmaan, Lounais-Suomen, Sisä-Suomen, Kaakkois-Suomen, Savo-Karjalan, Länsi-Suomen, Oulun ja Kainuun sekä Lapin verovirastot. Verohallituksen alaisena verovirastona on myös suurten yritysten ja konsernien verotusta varten Konserniverokeskus, jonka virka-alue on koko maa. Verovirastojen maantieteellisen virka-alueen pohjana on nykyisin maakuntajako siten, että viraston virka-alue muodostuu yhdestä tai useammasta maakunnasta. Tämä vastaa myös hallinnon kehittämisen yleisiä periaatteita. Verovirastojen lukumäärää on 1990-luvulla vaiheittain vähennetty yhdistämällä pienimpiä verovirastoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Näin ovat muodostuneet nykyiset Kaakkois-Suomen verovirasto, Sisä-Suomen verovirasto ja Savo-Karjalan verovirasto. Oulun ja Kainuun sekä Lapin verovirastot yhdistyvät vuoden 2008 alusta Pohjois-Suomen verovirastoksi. Verovirastojen määrää on jatkossa tarkoitus edelleen vähentää.

Verovirastot Konserniverokeskusta lukuun ottamatta toimivat jakautuneena tulosyksiköihin, joita ovat verotoimistot sekä nimiltään hieman vaihtelevasti verotarkastus-, maksuvalvonta- ja veronkantoyksiköt. Lisäksi virastoissa on erilaisia tukitoimintoihin erikoistuneita hallinto-, tietohallinto- tai muita vastaavia yksiköitä. Verovirastoa johtaa alueverojohtaja ja hän vastaa verovirastolle asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisesta. Virastojen sisäisestä yksikkö- ja tehtäväjaosta määrätään viraston työjärjestyksessä, jonka vahvistaa alueverojohtaja.

Verohallintolain 4 §:n mukaan jokaisessa verovirastossa on verotuksen oikaisulautakunta. Lautakunta käsittelee ja ratkaisee muun muassa verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) tarkoitetut oikaisuvaatimukset. Verohallintolain 5 §:n mukaan verovirastossa on myös veroviraston ja kunnan määräämiä veroasiamiehiä, jotka valvovat veronsaajien oikeutta verotuksessa. Verotuksen oikaisulautakunnan ja veroasiamiehen

alueellinen toimivalta on tästä sääntelystä johtuen sidottu veroviraston virka-alueeseen. Kunnan määräämän veroasiamiehen alueellinen toimivalta voi olla tätäkin suppeampi käsittäen esimerkiksi vain asianomaisen kunnan.

Verovirastojen toimivallan määräytyminen

Verotuksessa toimivaltainen viranomainen on pääsääntöisesti vero- tai maksuvelvollisen kotikunnan verovirasto. Toimivaltaisesta verovirastosta säädetään laissa. Esimerkiksi tuloverotuksen toimittaa verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan se verovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on. Verotuspäätökset tekee siten aina laissa toimivaltaiseksi säädetty verovirasto.

Veroviraston toimivallan konkreettinen sisältö ja laajuus määräytyvät yleisten hallintooikeudellisten periaatteiden mukaan. Viranomaisen toimivalta määräytyy asiallisesti, asteellisesti ja alueellisesti. Lähtökohtana on, että toimivaltainen viranomainen käsittelee ja ratkaisee toimivaltaansa kuuluvat asiat muista viranomaisista riippumattomana itse ja omavastuisesti. Toimivallan ytimen – hallinnollisen päätösvallan eli vallan tehdä lopullisia asiaratkaisuja – siirtäminen toiselle viranomaiselle ei siten ole mahdollista, ellei lainsäädännössä ole tähän erityisesti annettu mahdollisuutta. Verotuksessa tällaisesta poikkeusmenettelystä säädetään verohallintolain 13 §:ssä, jonka mukaan Verohallitus voi antaa määräyksiä tehtävien siirrosta toiselle verovirastolle tai oikaisulautakunnalle. Rinnakkaisesta toimivallasta säädetään puolestaan ennakkoperintälain (1118/1996) 18 §:n 1 momentissa, jonka mukaan pidätysprosentin uudelleen määräämistä koskevassa asiassa toimivaltainen on verovelvollisen pyynnöstä muukin kuin se verovirasto, jonka virka-alueella verovelvollisen kotikunta on. Vastaava ennakonkantoa koskeva säännös sisältyy mainitun lain 24 §:n 7 momenttiin. Julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) mukainen menettely mahdollistaa avustavien asiakaspalvelutehtävien hoitamisen viranomaisten välisenä yhteistyönä.

Muiden hallinnollisten tehtävien siirtämistä eivät koske yhtä tiukat rajoitukset kuin hallinnollisen päätösvallan siirtämistä. Etenkin palveluiden tuottamiseen ja jakamiseen tai muihin tosiasialliseen hallintoon kuuluvien tehtävien toteuttaminen on ainakin hallintokoneiston sisällä yleensä helpommin siirrettävissä. Myös hallintopäätöksen yksityiskohtien toteuttaminen eli tekninen toimeenpano voidaan antaa toisen hallintoelimen suoritettavaksi ilman nimenomaista laintasoista toimivaltasäännöstäkin. Näiden kahden laajan tehtävätyypin, tosiasiallisten toimien ja teknisen toimeenpanon, siirtäminen toiselle hallintoelimelle on kuitenkin mahdollista vain, jos siirrettävä asia tai tehtävä kyetään yksilöimään täsmällisesti. Verohallinnon sisäisin järjestelyin on verotukseen liittyviä palvelu-, neuvonta- ja ohjaustehtäviä siirretty toisen veroviraston tehtäväksi. Tällä tavoin on perustettu verotuksen yleisneuvontaan keskittyvät Contact Center -keskukset, jotka vastaavat tietystä puhelinpalvelun ja sähköisen asioinnin tehtävistä koko maan osalta. Myös monet verotuksen tekniseen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät, kuten verotustietojen automatisoitu käsittely veron laskemiseksi ja tulosteiden laatimiseksi on keskitetty valtakunnallisesti Verohallituksessa suoritettavaksi.

Verohallinnon virastorakenne maantieteellisine virka-aluejakoineen rajoittaa palveluiden ja toimintojen joustavaa järjestämistä. Verohallinnon tehtävien ja toimintojen organisointi muutoin kuin maantieteellisen jaon perusteella ei ole lähtökohtaisesti mahdollista ilman erityislainsäädäntöä.

Verohallinnon toimintaympäristön ja toimintojen muuttuminen sekä kehitysnäkymät

Suomen väestö ja taloudellinen toimeliaisuus ovat keskittyneet yhä selvemmin eteläiseen Suomeen ja muualla maassa oleviin kasvukeskuksiin. Uudenmaan veroviraston toimialueen, eli Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntien väestömäärä on kasvanut 1990-luvulla noin 150 000 asukkaalla. Kasvukeskuksissa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla asuvien henkilöiden tulonmuodostus on myös keskimääräistä monipuolisempaa. Tilastokeskuksen vuonna 2007 laatiman vuosille 2007—2040 ajoittuvan väestöennusteen mukaan väkiluvun ennustetaan kasvavan

suhteellisesti eniten Ahvenanmaan, Pirkanmaan, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnissa. Niiden väkiluku olisi vuonna 2020 noin 10 prosenttia nykyistä suurempi. Suhteellisesti eniten väkiluku vähenisi Kainuun maakunnassa ja vähentymistä tapahtuisi myös Etelä-Savon, Lapin ja Pohjois-Karjalan maakunnissa.

Yritystoiminta on väestöäkin enemmän keskittynyt Etelä-Suomeen. Esimerkiksi osakeyhtiöistä noin 40 prosentilla on kotipaikka Uudenmaan veroviraston toimialueella ja kaikkein suurimpien yritysten kotikunnat ovat pääosin Uudenmaan veroviraston alueella.

Väestön ja yritystoiminnan keskittymisen myötä verohallinnon työt ovat jakautuneet tai jakautumassa epätasaisesti eri verovirastojen kesken. Uudenmaan verovirastossa verohallinnon henkilöä kohden laskettu suoritteiden lukumäärä on tuntuvassa kasvussa verrattuna tilanteeseen muissa verovirastoissa. Tuottavuudeltaan heikoimpia ovat Oulun ja Kainuun sekä Lapin verovirastot.

Verohallinnon palvelukyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi voimavaraeroja voidaan tasata kahdella tavalla. Henkilöstöä voidaan kohdentaa tai toimintoja järjestellä valtakunnallisesti uudelleen. Verohallinnossa on noudatettu periaatetta, jonka mukaan henkilöstöä ei irtisanota tai pakkosiirretä tuotannollistaloudellisten syiden vuoksi. Tämä periaate rajoittaa voimavarojen uudelleenkohdentamista. Tämän vuoksi verohallinnossa on siirretty töitä Uudenmaan verovirastosta ja Verohallituksesta muihin verovirastoihin, lähinnä Kaakkois-Suomen, Savo-Karjalan ja Länsi-Suomen verovirastoihin. Kysymys on ollut sellaisista töistä, joissa toimivaltasäännökset eivät ole olleet esteenä töiden siirtämiselle. Vuonna 2006 Uudenmaan verovirastosta onkin siirretty palvelu-, ohjaus- ja neuvontatehtäviä yhteensä noin 70 ja Verohallituksesta noin 18 henkilötyövuotta vastaava määrä. Tehtäviä on siirretty eri verovirastoihin perustettuihin Contact Center -keskuksiin, jotka vastaavat tietyistä puhelinpalvelu- ja sähköisen asioinnin tehtävistä koko maan osalta. Verovuoden 2006 verotuksessa on siirretty ensi kertaa kokeiluluonteisesti merkittävä määrä palkansaajien tuloverotustehtäviä Uudenmaan verovirastosta Kaakkois-Suomen, Oulun ja Kainuun sekä Lapin verovirastoihin. Verohallinnon töiden laajamittaisempi tasaaminen ei kuitenkaan ole mahdollista virastokohtaisten toimivaltasäännösten johdosta.

Verotustehtävät ovat viimeisen 15 vuoden aikana muuttuneet luonteeltaan merkittävästi tietotekniikan lisääntyneen käytön ja sen mahdollistaman verotusprosessien kehittämisen myötä. Verotuksen toimittamiseksi tarpeellisten tietojen keruun ja käsittelyn sekä palvelu- ja valvontatoimintojen automaatioasteen lisääminen mahdollistavat tehtävien uudenlaisen järjestämisen maantieteellisistä toimialueista riippumatta. Tietotekniikan lisääntynyt käyttö ja sen mahdollistama verotusprosessien kehittäminen ovat merkinneet sitä, että merkittävä osa verotustyöstä tehdään koneellisesti. Esimerkiksi henkilöasiakkaiden verotuksessa noin 60—70 prosenttia verotuspäätöksistä syntyy automatisoidussa menettelyssä. Verotuksen oikeellisuudesta vastaa kuitenkin aina asianomainen verovirasto.

Verohallinnon toimintojen kehittämisen eräänä tavoitteena on verotustyön automaatioasteen nostaminen. Tavoitteena on, että valtaosa verotuspäätöksistä syntyy automatisoidussa menettelyssä. Tähän tavoitteeseen päästään lisäämällä sähköistä asiointia, tiedonkeruuta ja tiedonvälittämistä sekä tietojen automatisoitua analysointia. Verovelvolliset ja tiedonantovelvolliset, kuten työnantajat, antavat verotuksen perusteena käytettävät tiedot konekielisesti. Tulevaisuudessa se tapahtuu enenevässä määrin internet-ratkaisujen avulla. Verohallinto vastaanottaa ja käsittelee saamansa tiedot keskitetyssä koneellisessa menettelyssä. Siltäkin osin kuin tiedot annetaan paperimuodossa, ne saatetaan sähköiseen muotoon. Automatisoidusta verotusprosessista valikoituu manuaaliseen valvontaan esimerkiksi henkilöverotuksessa ehkä vain noin 20—30 prosenttia tapauksista.

Verohallinnossa on viime vuosina otettu käyttöön moderneja sähköiseen vuorovaikutteiseen asiointiin perustuvia uusia verkkopalvelujärjestelmiä. Tällä hetkellä käytössä ovat pientyönantajien maksupalvelujärjestelmä ja verokorttimuutospalvelu. Vuonna 2008 pyritään ottamaan käyttöön mahdollisuus palauttaa henkilöasiakkaan esitäytetty veroilmoitus

sähköisesti internetverkon kautta. Sähköiset asiointipalvelut merkitsevät fyysisen asioinnin vähentymistä toimipisteissä. Verokorttimuutospalvelusta noin 15 prosenttia tapahtui vuoden 2007 alussa verkkopalveluna, noin 40 prosenttia asiointipalveluna verotoimistoissa ja noin 45 prosenttia puhelinpalveluna. Keskipitkällä aikavälillä voidaan olettaa, että verkkoasiointi tulee merkittävästi yleistymään.

Edellä kuvatun kaltainen tietojen keräämisen ja käsittelyn sekä palvelu- ja valvontatoimintojen automaatioasteen lisääminen mahdollistavat tehtävien uudenlaisen järjestämisen maantieteellisistä toimialueista riippumatta. Tehtäviä voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla keskittää ja siirtää eri puolilla maata suoritettavaksi. Samalla perusteet säännöksille, joiden mukaan nimenomaan kotikunnan verovirasto on verotuksessa aina toimivaltainen, ovat menettäneet merkitystään. Verovelvolliselle sillä seikalla, mikä verovirasto on hänen verotuksessaan toimivaltainen, ei ole yleensä merkitystä.

Verotuspaikan merkitystä on vähentänyt myös verohallinnon valtakunnallisesti yhtenäisten työmenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto eri verolajeissa. Verovelvollisen kannalta voidaankin pitää olennaisena, että riippumatta siitä, mikä verovirasto toimittaa verotuksen, hän saa verotusasiassaan verohallinnolta tarvitsemansa palvelut ja voi asioida verohallinnon kanssa joko nykyaikaisilla tietoliikenteeseen perustuvilla palvelumuodoilla tai tarvittaessa henkilökohtaisesti kotikunnassaan tai sitä lähinnä olevassa verohallinnon toimipisteessä. Toisaalta jo tasapuolisen ja yhdenmukaisen verotuksen tosiasialliseksi toteutumiseksi on tärkeää, että työt jakautuvat koko verohallinnon sisällä mahdollisimman tasaisesti. Vain tällöin samanlaisten tapausten käsittelyyn käytettävissä oleva aika ja resurssit ovat yhtäläiset verovelvollisen asuinpaikasta riippumatta.

Julkisen hallinnon kehittämislinjausten mukaisesti verohallinnon toiminnan tehokkuutta ja tuottavuutta pyritään parantamaan. Tarkoituksena on, että verotustoimintojen automaatioastetta nostamalla ja tehtävien tarkoituksenmukaisella organisoinnilla verotustehtävät voidaan tulevaisuudessa hoitaa nykyistä pienemmillä henkilöstöresursseilla. Tämä edellyttää kuitenkin myös sitä, että verolainsäädäntöä on mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistettava, tai ainakin sen monimutkaistumista on vältettävä. Valtion tuottavuusohjelmassa on Verohallinnolle asetettu tavoitteeksi noin 1 100 henkilötyövuoden vähentäminen vuoden 2006 tasosta vuoteen 2011 mennessä. Henkilötyövuosimäärä alenisi tällöin nykyisestä noin 6 050 henkilötyövuodesta noin 4 950 henkilötyövuoteen. Verohallinnon henkilöstön ikärakenne huomioon ottaen henkilöstön vähennys olisi mahdollista toteuttaa eläkkeelle siirtymisin ja muutenkin niin sanotun luonnollisen poistuman avulla. Edellytyksenä samalla on kuitenkin muun ohessa se, että tehtäviä voidaan jakaa ja muutoinkin uudelleen järjestellä verohallinnon sisällä nykyistä laajemmin ja joustavammin.

Automaatioasteen lisäämisen ohella toinen verohallinnon toimintatapojen muuttamisen merkittävä strateginen kehityslinja on pyrkimys toimintojen järjestämiseen asiakasryhmittäin ja määrättyjen tehtävien keskittämiseen suurempiin yksiköihin. Maantieteellinen aluejako on ollut perinteinen tapa jakaa veronmaksaja-asiakkaat eri verohallinnon yksiköiden vastuualueille. Tähän jakoperusteeseen soveltuu hyvin nykyinen aluepohjainen verovirasto-organisaatio. Tästä toimintojen järjestämisen periaatteesta ollaan kuitenkin vaiheittain siirtymässä asiakasryhmittäiseen jakoperusteeseen. Tavoitteena on, että samaa asiakasryhmää koskevat toiminnot kootaan ensivaiheessa alueellisesti ja toisessa vaiheessa valtakunnallisesti saman toimintaorganisaation vastuulle. Näin voidaan aluepohjaista toimintaorganisaatiota paremmin vastata juuri tietyn asiakaskunnan palvelu-, ohjaus- ja valvontatarpeisiin.

Alueisiin perustuvassa organisaatiossa suuryritykset verotettiin vuoteen 1998 saakka kotikuntansa mukaisessa verovirastossa. Suuryritysten verotuksen vaatiman erityisasiantuntemuksen kokoamiseksi, palvelun ja ohjauksen parantamiseksi sekä valvonnan tehostamiseksi näiden asiakkaiden verotus koottiin koko maan ja käytännössä kaikkien verotustehtävien osalta yhteen vastuuorganisaatioon eli Konserniverokeskukseen. Tämän asiakasryhmän verotustehtävien kokoaminen on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi. Lainsäädännöllisesti suuryritysten verotuksen

keskittäminen Konserniverokeskukseen on toteutettu siten, että Verohallitus on verohallintolain 13 §:n nojalla antamassaan päätöksessä määritellyt ne yritykset, joiden verotuksessa Konserniverokeskus on toimivaltainen.

Vastaavalla tavalla nykyisissä verovirastoissa on meneillään kehitys, jossa yhteisöasiakkaiden verotus kootaan erityisiin yritysverotoimistoihin ja samalla henkilö- ja yrittäjäasiakkaiden verotus kootaan henkilöverotoimistoihin, joiden toimialue käsittää pääsääntöisesti yhden maakunnan alueen. Vuoden 2008 alussa yritysverotusta varten on koko maassa Konserniverokeskus ja muissa verovirastoissa seitsemän yritysverotoimistoa sekä henkilöverotusta varten 23 henkilöverotoimistoa. Tavoitteena on, että myöhemmässä vaiheessa henkilö- ja yritysverotustoiminnot voitaisiin järjestää valtakunnallisesti asiakasryhmittäin järjestäytyneissä toimialoissa. Myös erityistä osaamista vaativien verovelvollisryhmien verotustehtävien valtakunnallista keskittämistä jatketaan. Tarkoituksena on lähivuosina koota yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden verotustehtävät kahteen toimipisteeseen. Samalla kun verotustehtäviä kootaan nykyistä suurempiin verotoimistoyksiköihin, asiakaspalvelun saatavuus paikallistasolla turvataan verohallinnon omilla asiakaspalvelupisteillä tai eri hallinnonalojen yhteispalvelupisteillä. Verohallinnossa on kaikkiaan tällä hetkellä noin 150 toimipistettä.

Verohallinnon kehittämislinjat Ruotsissa

Vuonna 1991 Ruotsin verohallinto siirtyi organisaatioon, jossa oli keskusvirastona Verohallitus (Riksskatteverket) ja alueellisina viranomaisina 24 lääninverovirastoa (länsskattemyndighet). Tuolloin toteutetussa uudistuksessa paikalliset verotoimistot ja lääninverovirastot yhdistettiin uusimuotoisiksi lääninverovirastoiksi. Vuonna 1999 lääninverovirastojen määrää vähennettiin kymmeneen.

Vuoden 2004 alusta Verohallitus ja lääninverovirastot yhdistettiin yhdeksi Verovirastonimiseksi viranomaiseksi (Skatteverket). Verovirastoa johtaa pääjohtaja. Verovirastossa on myös hallitus, jonka puheenjohtajana toimii pääjohtaja. Virastossa on keskusjohdon yksikkö (huvudkontor), joka on Tukholmassa, ja joka johtaa ja ohjaa seitsemää aluetta (skatteregion), suuryritysten verotukseen erikoistunutta verotusyksikköä (storföretagsskattekontoret) sekä Veroviraston ja valtakunnallisen ulosottoviraston yhteistä toiminnan tuen yksikköä (verksamhetsstöd för skatt och KFM). Keskusjohdon yksikön yhteydessä toimii myös valtakunnallisen toimivallan omaava veroasiamies (allmänna ombudet). Suuryritysten verotusyksikkö toimii neljällä paikkakunnalla. Paikallista hallintoa varten Verovirastossa on noin 40 verotoimistoa (skattekontor).

Yhden viraston rakenteeseen siirtymistä perusteltiin hallituksen esityksessä (prop. 2002/03:99) muun muassa siten, että uudistuksen tavoitteena oli parantaa resurssien käyttömahdollisuuksia ja poistaa organisatorisia esteitä toiminnan kehittämiselle. Uudistuksen katsottiin luovan edellytyksiä lisätä verotuksen yhdenmukaisuutta ja ylipäänsä mahdollisuuksia vastata parhaalla mahdollisella tavalla kansalaisten, yritysten ja muiden sidosryhmien tarpeisiin ja vaatimuksiin. Erityisesti esityksessä korostettiin toiminnan lisääntyvää joustavuutta ja mahdollisuuksia siirtää tehtäviä maanlaajuisesti ilman, että viranomaisyksiköiden väliset rajat olisivat esteenä tehtävien siirroille. Tämä mahdollisuus nähtiin esityksessä myös aluepolitiikan toteuttamisen välineenä. Toimintoja uudelleen järjestettäessä katsottiin voitavan myös hyödyntää optimaalisella tavalla henkilöstön saatavuus ja pysyvyys. Väestön ja taloudellisen toimeliaisuuden keskittyminen ja sen myötä syntynyt resurssien epätasapaino eri puolilla maata olikin merkittävä syy yhden viraston perustamiselle. Toisaalta esityksen perusteluissa tuodaan myös esiin tarve keskittää ja koota tiettyjä erityistoimintoja, kuten suuryritysten verotuksen ja kansainvälisen verotuksen.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Suomi on monessa suhteessa seurannut Ruotsin verohallinnon toimintaorganisaation kehittymistä 1990-luvulta alkaen. Molempien maiden verohallintojen toimintaympäristöt ovat muuttuneet samansuuntaisesti, minkä vuoksi perusteet toimintaorganisaation uudistamiselle ovat olleet yhtäläisiä. Myös eroja voidaan kuitenkin nähdä. Suomen verohallinnon uudistamistyössä painottuu tarve toimintojen

valtakunnalliseen järjestämiseen Ruotsia vahvemmin. Ruotsissa yhden viraston muodostamisen keskeisenä peruslähtökohtana oli Tukholman seudun väestöllinen ja taloudellinen kasvaminen niin suureksi, että tehtävien siirto muualle maahan nähtiin välttämättömäksi ja lainsäädännölliset toimivaltaesteet oli tämän vuoksi poistettava.

1.2 Veronsaajien oikeudenvalvonta

Veronsaajien oikeudenvalvonta vuosina 1960—1996

Vuosina 1960—1996 veronsaajien oikeudenvalvonta rakentui sivutoimisten luottamushenkilöasemassa olevien kunnan-, valtion-, verotus- ja tarkastusasiamiesten varaan.

Vuoden 1960 alussa voimaantulleen verotuslain (482/1958) mukaan veronsaajien etua valvoivat erityiset asiamiehet, jotka olivat verovelvollisen vastapuolia. Asiamiesjärjestelmän avulla luotiin verotukseen kaksiasianosaissuhde turvaamaan ratkaisutoiminnan tosiasiallista puolueettomuutta. Kaksiasianosaissuhde merkitsi verotusta toimitettaessa lähinnä sitä, että veronsaajien edun erityinen valvominen ei ollut verotuksen toimittajan tehtävänä.

Verotuslain voimaantulon jälkeen veronsaajien oikeudenvalvontaa koskeva sääntely oli lähes sellaisenaan voimassa vuoteen 1996 saakka. Verotuslain voimaan tullessa maa oli jaettu 215 veropiiriin, joissa jokaisessa oli verotoimisto. Veroviranomaisia olivat verolautakunta ja verotoimisto, lääninverolautakunta sekä tutkijalautakunta. Menettely vero-, tutkija- ja lääniverolautakunnassa oli prosessimuotoista. Verotuksen varsinaiset valmistelutehtävät hoidettiin verotoimistossa ja verolautakunta toimitti verotuksen. Lääninverolautakunta toimitti verotuksen niiden verovelvollisten osalta, jotka harjoittivat liikettä tai ammattia siten, että siitä oli suoritettava veroa useammalle kunnalle. Valtion puolesta muutosta hakivat valtion-, verotus- ja tarkastusasiamiehet. Lisäksi valtiovarainministeriöllä oli valtion puolesta oikeus hakea muutosta veroviranomaisten ja lainkäyttöviranomaisten päätöksiin. Kunnan puolesta muutoksenhakuoikeus oli kunnanasiamiehellä ja kunnallishallituksella. Seurakunnalla ja Kansaneläkelaitoksella oli valitusoikeus kirkollisveron ja kansaneläkevakuutusmaksun maksuunpanosta.

Verolautakunta oli asianosaisiin nähden näiden yläpuolella oleva puolueeton elin, jonka tehtävänä oli toimittaa verotus asianosaisten esittämien tosiseikkojen perusteella. Jokaisessa kunnassa oli verolautakunta, johon valtiovarainministeriö määräsi valtionasiamiehen ja hänelle varamiehen. Kunnallishallitus määräsi kunnanasiamiehen ja hänelle varamiehen. Valtion- ja kunnanasiamiehenä saattoi olla sama henkilö.

Jokaisessa läänissä oli lääninverolautakunta, johon valtiovarainministeriö määräsi yhden tai useampia verotusasiamiehiä kuultuaan ensin kunnallisia keskusjärjestöjä. Verotusasiamiehet valvoivat valtion, kuntien, seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa.

Tarkastusasiamies valvoi lääninoikeudessa valtion, kuntien ja seurakuntien sekä Kansaneläkelaitoksen oikeutta. Valtiovarainministeriö määräsi tarkastusasiamiehen ja hänen varamiehensä kuultuaan kunnallisia keskusjärjestöjä. Tarkastusasiamiehellä oli oikeus seurata asian käsittelyä lääninoikeuden istunnossa. Verovelvollinen ei sen sijaan voinut olla läsnä, ellei lääninoikeus päättänyt toimittaa asiassa suullista käsittelyä. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa valtion puhevaltaa käytti veroasioissa yleensä tarkastusasiamies ja kunnan puhevaltaa kunnallishallitus. Joissakin asioissa veronsaajien valitusoikeutta käyttivät veroviranomaiset, kuten lääninverovirastot tai Verohallitus.

Veronsaajien puhevallan käyttäminen oli järjestetty epäyhtenäisesti eri veromuodoissa. Epäyhtenäisyys liittyi verotusmenettelyssä oleviin eroavuuksiin ja siihen, että eri veromuodoissa oli osittain eri veronsaajia. Valtion palveluksessa olleet asiamiehet eivät tavallisesti olleet tässä tehtävässään virkasuhteessa vaan luottamustoimisuhteessa valtioon. Kuntien asiamiehet olivat joko luottamushenkilön asemaa vastaavassa suhteessa kuntiin tai kuntien viranhaltijoita. Suurin osa asiamiehistä oli sivutoimisia.

Asiamiesjärjestelmän eräänä ongelmana oli se, että eri veronsaajien edustajilla saattoi olla erilainen käsitys verovelvollista kohdanneen verotuksen oikeellisuudesta. Tällöin

prosessuaaliset seikat saattoivat johtaa esimerkiksi siihen, että tuloverotus muodostui erilaiseksi valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa. Järjestelmä ei ollut myöskään hallinnollisesti selkeä eikä johdonmukainen. Lisäksi asiamiesten toiminnassa oli puutteita, jotka johtuivat muun muassa siitä, että he hoitivat asiamiestehtäväänsä sivutoimisesti muiden tehtäviensä ohella.

Veronsaajien oikeudenvalvonta vuodesta 1996

Vuodesta 1996 alkaen siirryttiin vaiheittain päätoimisten veroasiamiesten järjestelmään, jossa verohallinto huolehti oikeudenvalvonnan järjestämisestä. Veronsaajien oikeudenvalvontaa koskeva nykyisin voimassa oleva sääntely tuli voimaan vuonna 1996. Eri verolakien veronsaajien asiamiesnimikkeet korvattiin veroasiamies-nimikkeellä. Veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevat yleiset säännökset koottiin verohallintolakiin. Verohallinnon tehtäväksi tuli veronsaajien oikeudenvalvonnan järjestäminen. Toiminnan järjestäminen säädettiin silloisen lääninveroviraston, nykyisin veroviraston, tehtäväksi. Verohallintoasetuksessa säädettiin tarkemmin asiamiesten tehtävistä. Tavoitteena oli, että sivutoimisten asiamiesten käytöstä olisi voitu luopua ja järjestää kaikkien veronsaajien oikeudenvalvonta päätoimisten veroasiamiesten tehtäväksi. Päätoimisuuteen perustuvan asiamiesjärjestelmän katsottiin tehostavan veronsaajien oikeudenvalvontaa sekä turvaavan myös veroasiamiesten riittävän verotuksen aineellisen lainsäädännön osaamisen sekä prosessuaalisten kysymysten hallinnan.

Nykyisin verovirasto määrää veroasiamiehen valvomaan valtion oikeutta verotuksessa ja kunta määrää veroasiamiehen valvomaan kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa. Sama asiamies voi toimia kaikkien veronsaajien puolesta. Jos sama veroasiamies valvoo eri veronsaajien oikeutta verotuksessa, verovirasto huolehtii valtion osalta asian hallinnollisesta järjestämisestä kuten tarvittavista sopimuksista kunnan kanssa. Veroasiamiehellä on oikeudenvalvontatehtävässä itsenäinen ratkaisuvalta suhteessa siihen viranomaistahoon, jonka palveluksessa hän on.

Vuonna 1999 poistettiin veroasiamiehen oikeus kehottaa verovelvollista antamaan lisätietoja sekä vaatia verotarkastusta. Tätä perusteltiin hallituksen esityksessä (HE 15/1998 vp) sillä, että kaksiasianosaissuhteessa prosessin osapuolet ovat periaatteessa tasavertaisia, eikä tämä toteudu, jos toisella osapuolella on lakiin perustuva valta esimerkiksi vaatia kirjanpito tarkastettavaksi. Jos veroasiamies tarvitsee tehtäväänsä varten verovelvolliselta sellaisia tietoja, jotka eivät ilmene veroilmoituksesta tai muista veroviraston käytettävissä olevista asiakirjoista, veroasiamies voi pyytää verovirastoa hankkimaan verovelvolliselta nämä tiedot. Luonnollisesti veroasiamies voi pyytää tietoja suoraan verovelvolliselta, tosin ilman laissa säädettyjä pakotteita, kuten veronkorotusuhkaa. Lisäksi mainitussa hallituksen esityksessä todettiin muun ohessa, että vaikka veroasiamiehet toimivat itsenäisesti, voidaan edellyttää, että veroasiamiesten tekemät oikaisuvaatimukset yleensä koskevat joko periaatteellisesti tärkeää tai taloudellisesti merkittävää asiaa.

Päätoimisia veroasiamiehiä on tällä hetkellä 58, joista 10 on virkasuhteessa kuntaan. Verovirastot laskuttavat veronsaajien oikeudenvalvontapalveluista niitä kuntia, jotka ovat ostaneet palvelut verovirastolta. Palveluista laskutetaan 12 sentistä 22 senttiin asukasta kohden riippuen verovirastosta. Joissakin kunnissa on erilliset päätoimiset valtion- ja kunnan määräämät veroasiamiehet. Kustannuksia ei näissä tilanteissa laskuteta, sillä oikeudenvalvonta katsotaan hoidettavan puoliksi. Jos puolestaan kunnan päätoiminen veroasiamies valvoo kaikkien veronsaajien oikeutta, kunta laskuttaa verovirastolta puolet asiamiehen palkkakustannuksista. Kunnat, joiden palkkaamat päätoimiset veroasiamiehet eivät hoida asiamiestoimintaa kokoaikaisesti, laskuttavat verovirastoa päätoimisen veroasiamiehen palveluista noin 20–25 prosenttia asiamiehen palkkakustannuksista.

Sivutoimisia kunnan määräämiä veroasiamiehiä on vielä noin 60 kunnalla. Nämä asiamiehet ovat yleensä kunnan virkamiehiä, jotka hoitavat tätä tehtävää virkansa ohella. Lisäksi on kuitenkin vielä myös sellaisia kunnan määräämiä asiamiehiä, jotka eivät ole kunnan viranhaltijoita. Valtioveronsaajan oikeutta valvovat vain päätoimiset asiamiehet.

Veroasiamies ratkaisee hänen tehtäväkseen määrätyt veronsaajien oikeuden valvontaa koskevat asiat. Tämä merkitsee sitä, että veroasiamies on tehtävässään riippumaton verotusta toimittavasta organisaatiosta. Kun veroasiamiestoiminnolta puuttuu sisäinen organisaatiorakenne, asiamiehen riippumaton asema merkitsee sitä, että kukin asiamies ratkaisee itsenäisesti ja muista asiamiehistä riippumattomasti sen, missä asiassa ja minkä sisältöisesti hän käyttää puhevaltaa.

Veroasiamiehet tekivät vuonna 2006 oikaisuvaatimuksia ja valituksia yhteensä 3 710 ja antoivat vastineita 6 627 tapauksessa. Oikaisuvaatimusten lukumäärä oli 2 982, hallinto-oikeudelle osoitettujen valitusten lukumäärä oli 634 ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoitettuja valituksia oli 94. Lisäksi veroasiamiehet antoivat lausuntoja veronhuojennusasioissa ja käsittelivät ennakkotietoasioissa heille laissa säädettyjä tehtäviä.

Verohallinnon rekistereistä on saatavissa tilastotietoja veroasiamiesten tekemien oikaisuvaatimusten aiheuttamista muutoksista verotukseen. Ajalla 1 päivästä tammikuuta 2006—30 päivään heinäkuuta 2007 ratkaistiin noin 2 500 sellaista veroasiamiesten tekemään tulo- tai varallisuusverotusta koskevaa oikaisuvaatimusta, jotka hyväksyttiin kokonaan tai osittain. Näistä noin joka neljännessä tapauksessa verotuksen lopputulos muuttui alle 500 euroa, noin joka toisessa tapauksessa muutos oli alle 1 000 euroa ja vain hiukan yli 10 prosentissa tapauksista verotuksen muutos oli yli 5 000 euroa. Verotuksen muutosten nettoyhteismäärä oli noin 10,6 miljoonaa euroa, mistä määrästä 100 veromuutokseltaan suurinta tapausta käsitti noin 7 miljoonaa euroa. Yli 5 000 euron muutosten yhteismäärä oli 8,5 miljoonaa euroa. Ajalla 1 päivästä tammikuuta 2006—30 päivään heinäkuuta 2007 ratkaistiin puolestaan kiinteistöverotuksessa neljä sellaista veroasiamiesten tekemään oikaisuvaatimusta, jotka hyväksyttiin kokonaan tai osittain. Näissä vaikutus verossa oli yhteensä noin 25 000 euroa. Vaikka edellä mainitut tilastotiedot eivät anna kattavaa kuvaa oikeudenvalvontatoiminnosta, ne ovat kuitenkin suuntaa-antavia. Muutosverotusta koskevien säännösten uudistaminen verovuodesta 2006 alkaen merkinnee sitä, että ainakin osa vähäisiä määriä koskevista veroasiamiesten oikaisuvaatimuksista korvautuu viranomaisaloitteisella verovelvollisen vahingoksi tehtävällä verotuksen oikaisulla.

Kuten edellä mainituista asiamiestoiminnan suoritteista sekä niiden laadusta ja määrästä voidaan havaita, veronsaajien oikeudenvalvonta painottuu nykyisin nimenomaan jälkikäteiseen oikeudenvalvontaan, lähinnä muutoksenhakuun. Vuonna 2004 voimaan tulleessa verotusmenettelystä annetun lain 26 d §:ssä säädetään veroasiamiehen kuulemisesta ja päätöksen tiedoksiannosta. Säännöstä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 117/2003 vp) todetaan, että veroasiamiestä ei tarvitsisi kuulla ennen asian ratkaisemista, vaan veroasiamiehelle olisi annettava mahdollisuus tutustua hänen toimivaltaansa kuuluviin verotusasiakirjoihin. Käytännössä veroasiamiehiä on kuultu tai heille on ainakin tiedotettu myös merkittävistä vireillä olevista asioista.

Veronsaajien oikeudenvalvonta Ruotsissa

Ruotsin uusi veroasiamiesjärjestelmää koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuoden 2004 alusta. Kun verohallinnosta muodostettiin yksi viranomainen, asianmukaisena ei pidetty sitä, että viranomainen valittaisi omista päätöksistään. Lain esitöissä todetaan välttämättömäksi, että olisi olemassa taho, joka voisi valittaa esimerkiksi lainsäädännön kanssa ristiriidassa olevasta päätöksestä taikka ratkaisusta, jota koskeva verotuskäytäntö on epäselvä.

Ruotsiin perustettiin erityinen veronsaajien oikeutta verotuksessa valvova viranomainen, veroasiamies (allmänna ombudet). Veroasiamiehiä on yksi ja hänet nimittää Ruotsin hallitus. Toiminnosta säädetään erityisessä laissa (Lagen om allmänt ombud hos Skatteverket 2003:643). Tämän lisäksi veroasiamiehen toimivallasta on säännöksiä runsaassa kymmenessä laissa.

Veroasiamies voi valittaa lähtökohtaisesti kaikista verotuspäätöksistä ja väestökirjanpitopäätöksistä, jotka koskevat luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä. Valitusoikeus ei koske normin luonteisia päätöksiä, kuten Verohallinnon kannanottoja oikeudellisissa kysymyksissä. Näitä ovat esimerkiksi ohjauk-

set. Veroasiamies voi kuitenkin valittaa päätöksestä, joka on tehty ohjauksen mukaan. Veroasiamiehen valitusmahdollisuutta on lain esitöissä pidetty tärkeänä tapauksissa, joissa on riittävä taloudellinen intressi tai joissa oikeuskäytäntöä ei ole olemassa. Veroasiamies voi periaatteessa valittaa myös verovelvollisen eduksi. Veroasiamies ei valita järjestelmällisesti monesta samankaltaisesta tapauksesta, vaan hän valitsee olosuhteiltaan selkeän tapauksen, jonka hän saattaa muutoksenhakuteitse ylimpään oikeusasteeseen ratkaistavaksi ja oikeuskäytännön saamiseksi.

Ruotsissa verovirasto, Skatteverket on pääsääntöisesti itse osapuolena hallinto-oikeudessa, jos verovelvollinen valittaa viraston päätöksestä lääninoikeuteen. Jos veroasiamies valittaa viraston päätöksestä lääninoikeuteen, veroasiamies on prosessissa osapuolena myös ylemmissä valitusasteissa riippumatta siitä, kuka prosessin on aloittanut.

Vaikka veroasiamiehen toimivalta on valtakunnallinen, Ruotsissa on päädytty siihen, että tehtävää hoitaa päätoimisesti vain yksi veroasiamies ja tämän ollessa estynyt hänen sijaisensa. Veroasiamies voi valtuuttaa Skatteverketin virkamiehen (processförare) edustamaan itseään muutoksenhakuprosessissa. Veroasiamies käyttää valtuutusoikeuttaan hyvin usein.

Veroasiamiehen asemaa Verovirastossa voidaan kuvata siten, että tämä toimii ikään kuin viranomaisena viranomaisen sisällä. Veroasiamies on tehtävässään riippumaton muusta Skatteverketistä. Viraston virkamiehet toimittavat hänelle tiedoksi tapauksia, joiden osalta virastossa on katsottu, että asia olisi syytä saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Veroasiamies voi tietyin edellytyksin hakea myös ennakkoratkaisua. Aloite ennakkoratkaisun hakemisesta tulee usein Skatteverketistä.

1.3 Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaan hallinto-oikeus johtaa virallisperiaatteen määrittelemin tavoin ja selvittämistoimin valitusprosessia. Lain 26 §:n mukaan valituskirjelmä toimitetaan valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Saatuaan valituskirjelmän hallinto-oikeus käsittelee ja selvittää asian siten kuin mainitun lain 7—9 luvuissa ja erityisesti lain 33 §:ssä säädetään. Valitusviranomaisen onkin huolehdittava siitä, että asia tulee selvitetyksi, ja tarvittaessa osoitettava asianosaiselle tai päätöksen tehneelle hallintoviranomaiselle, mitä lisäselvitystä asiassa tulee esittää. Valitusviranomaisen on hankittava viran puolesta selvitystä siinä laajuudessa kuin käsittelyn tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja asian laatu sitä vaativat. Virallisperiaate tarkoittaa hallintolainkäytössä erityisesti sitä, että hallintolainkäyttöviranomainen ei ole sidottu asianosaisten tai muiden jutun osapuolten esittämiin tosiseikkoihin ja että se voi hankkia selvitystä myös omaaloitteisesti.

Verotusta koskevissa valitusasioissa menettely ei vastaa kaikilta osin hallintolainkäyttölain lähtökohtana olevaa virallisperiaatteen mukaista menettelyä. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että veroprosessissa vallitsee, toisin kuin hallintolainkäyttöprosessissa yleensä, kaksiasianosaissuhde. Kaksiasianosaissuhteen olemassaolo merkitsee sitä, että virallisperiaate ei korostu veroprosessissa yhtä voimakkaana kuin sellaisessa prosessissa, jossa tällaista asetelmaa ei ole. Toisaalta virallisperiaatteen vähäisempi merkitys veroprosessissa johtuu myös siitä, että hallinto-oikeudelle osoitettu valituskirjelmä toimitetaan pääsääntöisesti verovirastoon ja verovirasto varaa asiassa vastapuolena olevalle tilaisuuden vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Verovirasto siten johtaa verovalitusta koskevaa prosessia sen alkuvaiheessa. Saatuaan tarvittavat vastineet ja vastaselitykset verovirasto antaa asiassa oman lausuntonsa, minkä jälkeen kaikki asiaa koskevat asiakirjat toimitetaan hallinto-oikeudelle. Muodollisesti asia on ollut vireillä hallinto-oikeudessa siitä lähtien, kun valituskirjelmä on jätetty verovirastolle.

Edellä kuvatusta alkuvaiheen prosessinjohdosta säädetään verotusmenettelystä annetun lain 66 ja 69 §:ssä. Vastaava sääntely sisältyy myös kiinteistöverolakiin (654/1992) sekä perintö- ja lahjaverolakiin (378/1940). Kuvattu menettely koskee sellaisenaan niitä verolajeja, joissa ensiasteen muutoksenhakuelimenä toimii verotuksen oikaisulauta-

kunta tai joissa muutoin on säädetty pakollisesta ensiasteen oikaisumenettelystä, kuten ennakkoperinnässä.

Esimerkiksi arvonlisäverotuksen ja varainsiirtoverotuksen valitusprosessi poikkeaa edellä kuvatusta sen vuoksi, että muutoksenhakuprosessiin ei sisälly erillistä pakollista ensiasteen oikaisumenettelyä. Kun verovelvollinen hakee valituksella muutosta hallinto-oikeudelta esimerkiksi arvonlisäverotusta koskevaan veroviraston päätökseen, verovirasto käsittelee valituksen oikaisuasiana ja oikaisee verotuspäätöstä, jos katsoo sen olevan virheellinen verovelvollisen vahingoksi. Muussa tapauksessa asia siirretään hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Arvonlisäverotuksessa valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa verovirastoon. Hallinto-oikeuteen toimitettu valituskirjelmä siirretään siten viran puolesta hallinto-oikeudesta verovirastoon.

2 Nykytilan arviointi

2.1 Verohallinnon toimintaorganisaatio

Verohallinnon virastorakenne ja pääosin maantieteelliseen aluejakoon perustuva toimivallan määräytyminen verovirastojen kesken eivät vastaa parhaalla mahdollisella tavalla verohallinnon toiminnan järjestämisen ja kehittämisen tarpeita. Nykytilan ongelmien yhteisenä piirteenä voidaan pitää verohallinnon toimintojen sidonnaisuutta ja eriytymistä aluejakoon perustuvan toimivaltajaon seurauksena. Tämä kehitys on osaltaan johtanut myös vaikeuksiin ylläpitää verotuksen yhtenäisyyttä.

Verohallinnon toimintaympäristön muutokset, erityisesti polarisoitunut väestöllinen ja taloudellinen kehitys ovat johtaneet siihen, että verovirastojen toimintaedellytykset ja -tavat ovat eriytyneet toisistaan. Uudenmaan ja siellä erityisesti pääkaupunkiseudun verohallinnon yksiköt toimivat aivan erilaisessa toimintaympäristössä kuin esimerkiksi maan pohjoisten tai itäisten alueiden yksiköt.

Verotuksen vaikeusaste vaihtelee alueittain. Kansalaisten tulonmuodostus ja yritysten taloudellinen toimeliaisuus on monipuolisempaa ja laajempaa Etelä-Suomessa sekä muilla kasvukeskusalueilla kuin taantuvilla seuduilla. Yleistäen voidaan sanoa, että myös väärinkäytökset ja aggressiivinen verosuunnittelu keskittyvät maantieteellisesti samalla tavalla.

Verovirastojen työmäärät ja henkilöstön osaamisvaatimukset vaihtelevat eri puolilla maata. Virastojen lailla säädetyt toimivaltarajat estävät töiden ja resurssien tarkoituksenmukaisen järjestelyn maan sisällä. Voimassa olevat säännökset eivät mahdollista tiettyjen erityistä osaamista vaativien tehtävien keskittämistä. Säännökset eivät toisaalta myöskään salli sellaisia verotustehtävien siirtoja ja muita uudelleenjärjestelyjä, joilla voitaisiin turvata yhtenäiset ja laadukkaat verotuspalvelut kaikille asiakkaille ja samalla tasata virastojen välisiä työmääriä. Verohallintolain 13 §:ään sisältyvän erityissääntelyn avulla on ollut mahdollista keskittää valtakunnallisten suuryritysten verotus Konserniverokeskukseen, ja säännös on muutoinkin mahdollistanut rajatut tehtävien alueelliset uudelleenjärjestelyt. Tällainen poikkeussääntely, joka edellyttää Verohallituksen nimenomaisia tiettyä asiakas- tai asiaryhmää koskevia päätöksiä, ei kuitenkaan ole ratkaisu töiden laajamittaiseen uudelleen järjestelyyn.

Pätevän henkilöstön saatavuus ja henkilöstön pysyvyys vaihtelee eri puolilla maata. Väestömäärältään supistuvissa verovirastoissa ei ole lähivuosina juurikaan mahdollisuutta henkilöstön uusrekrytointiin, vaikka osaavaa henkilöstöä olisi saatavissa esimerkiksi monilla yliopistopaikkakunnilla. Uudenmaan veroviraston alueella on puolestaan ajoittain esiintynyt vaikeuksia saada riittävän koulutustason omaavaa henkilöstöä, ja siellä myös henkilöstön vaihtuvuus on suurinta. Maantieteellinen organisoituminen ei siten nykyään mahdollista tehtävien määrän ja laadun sekä henkilöstön pysyvyyden, ikärakenteen, saatavuuden sekä koulutustason optimaalista yhdistämistä.

Laissa säädetyt viranomaisten toimivaltarajat monimutkaistavat toiminnan johtamista ja ohjausta sekä jossain määrin myös vaikeuttavat eri virastojen välistä yhteistyötä. Nykyisin esimerkiksi Verohallituksen antama verotuksen aineellinen tai menettelyllinen ohjaus ei muodollisesti sido verovirastoja, vaikka ohjauksen tosiasiallinen merkitys onkin

huomattava. Toimiminen yhtenä virastona vahvistaisi ja virtaviivaistaisi johtamisen ja ohjauksen valtakunnallista vaikuttavuutta.

Toimintojen järjestäminen asiakasryhmittäin tai muunlainen kokoaminen on nykyisten toimivaltasäännösten voimassa ollessa mahdollista vain verovirastojen sisäisinä järjestelyinä tai verohallintolain 13 §:n poikkeussääntelyn turvin. Virastokohtainen toimintojen järjestäminen ei kuitenkaan mahdollista toimintojen valtakunnallista kehittämistä siten, että Verohallinto kykenisi tuottamaan asiakkailleen mahdollisimman laadukkaat ja yhtenäiset verotuspalvelut ottaen samalla huomioon myös toiminnan tuloksellisuuden vaatimukset. Toiminnan järjestäminen asiakasryhmäjaottelun tai muun perusteen mukaan valtakunnallisesti edellyttäisi yhden viraston rakennetta.

2.2 Veronsaajien oikeudenvalvonta

Veronsaajien oikeudenvalvonta on toimintona kehittynyt luottamushenkilöjärjestelmästä kohti normaalia viranomaistyöskentelyä, jossa tehtävä hoidetaan päätoimisesti virkatyönä. Kehityslinja on pitkälti samanlainen kuin verotuksen toimittamisessa. Verotuksen toimittamisessakin luottamushenkilöjärjestelmällä oli alun perin merkittävä asema, mutta vaiheittain on siirrytty järjestelmään, jossa verotuksen toimittaa verovirasto. Luottamushenkilöjärjestelmän piirteitä sisältyy vielä verotuksen oikaisulautakuntamenettelyyn, mutta siinäkin luottamushenkilöt ovat verotuksen asiantuntijoita.

Veronsaajien oikeudenvalvonta on toimintona järjestetty hajanaisesti, ja siltä puuttuu toimintaa johtava, ohjaava, kehittävä ja yhtenäisyydestä huolehtiva johto-organisaatio ja yksikkörakenne. Oikeudenvalvontatoiminnolla ei ole valtakunnallisesti yhtenäisiä toimintatapoja ja toimintamalleja suhteessa veronsaajiin ja verotusta ohjaaviin ja toimittaviin verohallinnon yksiköihin. Oikeudenvalvontatoiminnon tuottavuutta, taloudellisuutta ja vaikuttavuutta ei voida systemaattisesti seurata eikä toimintaa yhtenäisellä tavalla kehittää, jos toiminto on nykyisellä tavalla hajanaisesti järjestetty.

Verovirastojen sisälläkin asiamiestoiminto on järjestetty epäyhtenäisesti. Siltä osin kuin verovirasto on voinut asiamiestoimintoa voimassa olevien säännösten mukaan ylipäänsä organisoida, toiminto on järjestetty eri verovirastoissa eri tavoin. Veroasiamiestoiminto on verovirastossa sijoitettu yleensä joko hallintoyksikköön tai veronkantoyksikköön. Yhdessä verovirastossa veroasiamiestoiminta on organisoitu muusta viraston organisaatiosta erilliseen veroasiamiesyksikköön.

Nykyinen toimintatapa ja veroasiamiehen itsenäinen ja riippumaton asema on johtanut siihen, että toiminta on epäyhtenäistä. Toimintaan suunnatut resurssit suhteessa veroja maksuvelvollisten määrään vaihtelee eri puolilla maata. Esimerkiksi Uudenmaan veroviraston alueella on 14 päätoimista veroasiamiehen virkaa ja Lapin veroviraston toimialueella viisi. Asukaslukuun suhteutettuna Uudellamaalla päätoimisia veroasiamiehiä on yksi noin 100 000 asukasta kohden ja Lapissa yksi noin 40 000 asukasta kohden. Resurssieroista johtuen ja muutoinkin muutoksenhakukynnys vaihtelee eri puolilla maata. Kuten aikaisemmissa veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvissä hallituksen esityksissä on todettu, veronsaajien oikeudenvalvonnan tulisi pääsääntöisesti kohdistua oikeudellisesti tai taloudellisesti merkittäviin asiaryhmiin. Käytännössä tilanne ei kuitenkaan ole kaikilta osiltaan tämä, mikä johtuu erityisesti siitä, että toiminnalta puuttuu normaaliin viranomaistoimintaan kuuluva toimintoa yhtenäistävä johto- ja yksikkörakenne. Toiminnan epäyhdenmukaisuus, resurssien alueellinen epätasapaino ja niiden osittainen epätarkoituksenmukainen käyttö ja kohdentaminen ovat johtaneet siihen, että vero- ja maksuvelvolliset ovat veronsaajien oikeudenvalvonnan näkökulmasta eriarvoisessa asemassa riippuen siitä, missä heidän kotipaikkansa on. Toiminnan palvelukyky suhteessa veronsaajiin nähden on näistä samoista syistä johtuen epäyhtenäistä eikä riittävän tuloksellista.

Veroasiamiestoiminto on myös hallinnollisesti varsin raskas ja moniulotteinen. Pääosa asiamiehistä on päätoimisia, mutta osa on vielä sivutoimisia. Pääosa päätoimisista asiamiehistä on valtion virassa, mutta osa on myös kunnan virkamiehiä. Asiamiestoimin-

nan hallinnointi verolaji- ja kuntakohtaisine asiamiesmääräyksineen samoin kuin kustannusten jakaminen ja laskutus eri veronsaajien kesken on käytännössä varsin työlästä ja joka tapauksessa toiminnan merkitykseen nähden jossain määrin ylikorostunutta.

Verotuksen toimittamisessa on viime vuosina panostettu voimakkaasti verotuksen yhtenäisyyden lisäämiseen. Verohallinnon ohjeistusta ja sisäistä koulutusta on lisätty. Lisäksi verotusprosesseja on kehitetty tukemaan yhtenäisiä valtakunnallisia työtapoja ja sitä kautta myös edistämään verotuksen yhtenäisyyttä. Lainsäädännöllisesti merkittävä verotuksen yhtenäisyyttä lisäävä uudistus toteutettiin, kun verotusmenettelystä annetun lain 26 §:ään lisättiin säännös, jonka mukaan veroviranomaisen on verotusta toimittaessaan tutkittava saamansa tiedot ja selvitykset tavalla, joka asian laatu, laajuus, verovelvollisten yhdenmukainen kohtelu ja verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen on perusteltua. Säännös on ollut voimassa verovuodesta 2005 alkaen. Säännös mahdollistaa sen, että verotusta toimitettaessa valikoidaan valtakunnallisesti yhtenäisin menettelyin ja kriteerein kaikkia tapauksia koskevan koneellisen käsittelyn ja analysoinnin yhteydessä ne tapaukset, jotka viranomainen tarkemmin tutkii. Veronsaajien oikeudenvalvonnan näkökulmasta uudistus korostaa tarvetta muodostaa verohallintoon taho, joka voi osallistua luontevasti omassa roolissaan siihen valmistelutyöhön, joka johtaa näiden yhtenäistävien menettelyjen ja kriteerien määrittelemiseen.

2.3 Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Virallisperiaate on hallintolainkäyttöprosessin luonteen ymmärtämisen kannalta merkittävä periaate, ja se on merkityksellinen myös pyrittäessä erottamaan hallintolainkäyttöprosessi yleisten tuomioistuinten prosessista. Virallisperiaatteessa on kysymys siitä, että oikeussuojaa annetaan asianosaisten tahdosta riippumatta eli viran puolesta. Periaate nojautuu asian taustalla olevaan julkiseen intressiin, ja sitä noudatetaan indispositiivisissa asioissa eli asioissa, joissa sovinto ei ole sallittu.

Virallisperiaatteen käytännön merkitykseen vaikuttaa ensinnäkin se, että hallinnon oikeusturvakoneisto rakentuu vahvasti erillisen hallintotuomioistuinjärjestelmän varaan. Tuomioistuimen on oltava ja toiminnassaan ilmaistava puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa myös hallinnosta. Toiseksi virallisperiaatteen asemaan vaikuttavat nykyään yhä selkeämmin oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin periaatteet sekä hallintolainkäyttöprosessin erillinen ja itsenäinen sääntely hallintolainkäyttölaissa. Virallisperiaate on eräs keino pyrkimyksessä saavuttaa asiassa aineellinen totuus.

Hallintolainkäyttölaissa säädetty virallisperiaate sisältää sekä lainkäyttöviranomaisen käytössä olevat asian selvittämistoimet että myös aktiivisen prosessinjohdon. Hallintolainkäyttölaissa korostetaan hallintolainkäyttöviranomaisen vastuuta asian selvittämisestä. Oikeusturvan saaminen ei hallintolainkäyttölain mukaisessa prosessissa nojaa yksinomaan osapuolten kykyyn ja taitoon hoitaa asiaansa. Tässä näkyy osittain virallisperiaatteen historiallinen tausta eli hallintotoiminnassa noudatettu asian selvittämisjärjestelmä. Virallisperiaatteen taustalla on nähty myös ajatus siitä, että hallintolainkäytössä yleinen prosessin sääntely ei ole niin merkittävässä asemassa kuin yleisten tuomioistuinten kohdalla. Virallisperiaatteen kannalta on nähty tärkeänä hallintolainkäyttötoiminnan läheinen ja olennainen yhteys hallintotoimintaa sääntelevään sekä menettelylliseen että aineelliseen normistoon ja tämän yhteyden vaikutus asian selvittämiselle asetettaville vaatimuksille prosessissa.

Verovelvollisen ja veroasiamiehen muodostama kaksiasianosaissuhde jäntevöittää verotusta koskevaa muutoksenhakuprosessia. Prosessi ei kuitenkaan perustu tai sen ei ainakaan tulisi perustua yksinomaan tähän vastakkainasetelmaan, vaan myös tuomioistuimen aktiiviseen rooliin virallisperiaatteen toteuttajana. Jos hallinto-oikeus ei käytännössä ohjaa veroprosessia muodollisesti eikä materiaalisesti, kaksiasianosaissuhde saattaa korostua prosessissa liikaa. Toisaalta kaksiasianosaissuhteen olemassa olosta johtuen virallisperiaatteelle ei voida veroprosessissa antaa samanlaista painoarvoa kuin sellaisessa prosessissa, jossa tällaista asetelmaa ei ole.

Kaksiasianosaissuhteessa ei voida esimerkiksi edellyttää, että tuomioistuin oma-aloitteisesti suorittaisi sellaisia selvittämistoimia, jotka kuuluvat veronsaajien tehtäviin. Myös verolainsäädäntöön sisältyvät todistustaakan jakoa koskevat säännökset tulee ottaa huomioon virallisperiaatteen soveltamisessa. Liian pitkälle viety virallisperiaatteen soveltaminen voisi veroprosessissa vaikuttaa toiseen suuntaan kuin todistustaakkanormi.

Virallisperiaate velvoittaa tuomioistuimen tasapainottamaan prosessia verovelvollisen eduksi sekä korostaa pyrkimystä materiaalisesti oikeisiin ratkaisuihin. Periaate voi toimia asianmukaisesti vain olosuhteissa, joissa molemmat asianosaiset ovat prosessissa aktiivisia ja vastuullisia sekä ymmärtävät prosessitoimiensa merkityksen.

Veroasioissa hallinto-oikeuden materiaalisen prosessinjohdon toteuttamiseen liittyy se ongelma, että esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain 69 §:n mukaisesti kuulemismenettelyn eli vastineiden, vastaselitysten ja veroviraston lausuntojen hankkimisen hoitaa verovirasto. Kun verovirasto kuulee valituksen johdosta asianosaisia, hallinto-oikeus ei, toisin kuin yleensä muissa valitusasioissa, johda tuossa vaiheessa valitusprosessia ohjaamalla tarvittaessa yksilöidyin kysymyksin asianosaisia esittämään tarvittavaa selvitystä asiassa.

Verovirasto hoitaa kuulemismenettelyn niin, että se toimittaa valittajan valituksen tiedoksi vastineen antamista varten toiselle asianosaiselle. Kun esimerkiksi verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä valitetaan, vastinepyyntö lähetetään aina toiselle asianosaiselle. Virastossa ei siten tutkita valitusta sen selvittämiseksi, missä tapauksissa olisi aihetta pyytää vastinetta. Kun vastine saapuu verovirastoon, se saatetaan toimittaa vielä vastaselitystä varten valittajalle. Verovirasto antaa lopuksi oman lausuntonsa, jossa usein yhdytään veroasiamiehen valitukseen tai vastineeseen. Tämän jälkeen valituskirjelmä asiakirjoineen, vastineineen ja vastaselityksineen lähetetään hallinto-oikeudelle. Virasto ei tässä kuulemismenettelyssä myöskään ohjaa asianosaisia yksilöidyin kysymyksin esimerkiksi siitä, mitä selvityksiä asianosaisen tulisi valituksen johdosta esittää. Virasto hoitaakin käytännössä vain asianosaisten valituksen ja vastineen tiedoksiantomenettelyä. Kuvattu veroviraston menettely ei siten vastaa hallinto-oikeuden virallisperiaatteen mukaista asian selvittämistä ja aktiivista prosessinjohtoa.

Käytännössä sen selvittäminen, mitä selvityksiä verovelvollisen odotetaan prosessissa esittävän, on nykyisin jäänyt lähinnä veroasiamiesten vastineiden sisällön varaan. Se, että kaksiasianosaissuhteen vastapuoli, veroasiamies, ohjaa verovelvollista siinä, mitä tämän tulisi hallinto-oikeudelle esittää, on kuitenkin prosessiasetelmana ongelmallinen. Mikään ei luonnollisestikaan estä tuomioistuinta esittämästä prosessia ohjaavia kysymyksiä sen jälkeenkin, kun kuulemismenettely on suoritettu ja asia siirretty hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Kynnys uuden kuulemiskierroksen suorittamiseen on tuossa vaiheessa luonnollisesti korkeahko.

Verovirastoon toimitettu valitus saapuu hallinto-oikeuteen vasta siinä vaiheessa, kun asianosaisia on kuultu ja päätöksen tehnyt verovirasto on antanut asiassa lausuntonsa. Menettely vaikeuttaa siten valitusten käsittelyaikojen seurantaa hallinto-oikeuksissa, koska hallinto-oikeus ei välttämättä ole ensivaiheessa lainkaan tietoinen valitusasian vireillä olosta.

Nykyinen menettely saattaa myös pidentää käsittelyaikoja. Hallinto-oikeuden ei ole mahdollista alusta saakka johtaa prosessia niin, että asia tulisi selvitetyksi ja että hallinto-oikeus virallisperiaatteen määräämin tavoin ohjaisi yksilöidyin kysymyksin asianosaisia siinä, mitä lisäselvityksiä asiassa tulisi esittää. Jos verovirastossa suoritettu kuulemismenettely ei ole ollut riittävä, hallinto-oikeus joutuukin avaamaan jutun uudelleen aineellisen prosessinjohdon toteuttamiseksi, mikä merkitsee kokonaiskäsittelyajan pidentymistä.

Kuvattu menettely vaikuttaa myös siihen, miltä oikeudenkäynti näyttää ulospäin. Se, että valitusasiaa käsittelee ensivaiheessa verovirasto eikä hallinto-oikeus ja että veroasiamiehellä on vahva rooli asian selvittämisessä, hämärtää hallinto-oikeuden asemaa prosessin johtajana ja puolueettomana ja riippumattomana lainkäyttöviranomaisena.

3 Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Verohallinnon toimintaorganisaatiota koskevat ehdotukset

Verohallinto-niminen viranomainen

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallituksen ja verovirastojen asemesta valtiovarainministeriön alaisena verotusta toimeenpanevana virastona olisi Verohallinto-niminen viranomainen. Verohallinnossa olisi Verohallitus, verovirastoja sekä muita yksiköitä. Verohallinnon yksiköistä ja niiden pääasiallisista tehtävistä ja toimialueista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetus toimisi samalla myös poliittisen ohjauksen välineenä. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi on tämän esityksen liitteenä.

Verohallinnon yksiköllä tarkoitettaisiin pääjohtajan alaisia yksiköitä. Vain näistä yksiköistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Verohallinnon yksikössä voisi olla paikallis-, tuki- tai muita toimintayksiköitä, kuten verotoimistoja. Näistä toimintayksiköistä määrättäisiin joko Verohallinnon työjärjestyksessä tai Verohallinnon yksikön työjärjestyksessä.

Verohallintoa johtaisi pääjohtaja. Verohallinnon työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset Verohallinnon tehtävien järjestämisestä. Pääjohtaja vahvistaisi Verohallinnon työjärjestyksen. Kullakin Verohallinnon yksiköllä olisi Verohallinnon työjärjestystä alempitasoinen erillinen työjärjestys. Verohallinnon yksikköä johtaisi yksikön päällikkö ja hän vahvistaisi yksikön työjärjestyksen. Verohallinnon yksikön paikallis-, tuki- tai muuta toimintayksikköä, kuten verotoimistoa, johtaisi tällaisen yksikön päällikkö.

Siirtyminen yhden viraston rakenteeseen ei poistaisi organisaation sisäisiä toimi- ja käskyvaltasuhteita. Yhden viraston rakenne mahdollistaisi sen, että Verohallinnon toimivalta- ja organisaatiorakenteet voitaisiin järjestää nykyistä joustavammin. Myös toiminnan johtaminen ja ohjaaminen olisi virtaviivaisempaa. Vastaavaan tavoitteeseen pyrittiin vuonna 1993 toteutetulla uudistuksella, kun silloiset lääninverovirastot ja verotoimistot yhdistettiin uusimuotoiseksi lääninverovirastoksi. Lääninveroviraston työjärjestyksellä oli uudistuksen jälkeen mahdollista joustavasti järjestää viraston toimintaorganisaatio toimintaympäristön, asiakkaiden ja verohallinnon toimintatapojen muutoksia parhaiten vastaavalla tavalla. Kokemukset tästä virastorakenteesta ovat olleet positiiviset. Verohallinnon toimintaympäristön ja toimintatapojen muutokset edellyttävät kuitenkin, että organisaatiorakennetta on edelleen kehitettävä. Tässä esityksessä ehdotettu yhden viraston rakenne olisi siten luonteva jatko vuonna 1993 toteutetulle uudistukselle.

Verohallinnossa olisi edelleen Verohallitus-niminen yksikkö. Verohallituksen pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella, ja Verohallitus vastaisi kaikista niistä tehtävistä, jotka säädetään Verohallituksen tehtäväksi. Verohallitusta johtaisi Verohallinnon pääjohtaja. Pääjohtaja vahvistaisi myös Verohallituksen työjärjestyksen. Verohallitus johtaisi, ohjaisi ja kehittäisi koko Verohallinnon toimintaa, lukuun ottamatta niitä toimintoja, jotka jo tässä vaiheessa erotettaisiin omiksi valtakunnallisiksi yksiköiksi. Tällaisia olisivat verokannon, perinnän, tilityksen ja veronsaajien oikeudenvalvonnan tehtävät sekä tukiluonteiset valtakunnallisesti keskitetyt tehtävät. Myös verovirastot olisivat Verohallinnon yksiköitä. Niidenkin pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Lisäksi verovirastojen tehtävistä säädetään eri verolaeissa.

Myöhemmässä vaiheessa on tarkoitus kehittää toimintaorganisaatiota edelleen siten, että Verohallituksen tehtäväalue supistuisi siitä, mikä Verohallituksen tehtäväalue tällä hetkellä on, ja se korvautuisi Verohallinnon konsernijohdolla. Tätä kehitystä ennakoisi myös se, että Verohallinnon yksiköissä hoidettavaksi määriteltäisiin jo uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa sellaiset nykyisen Verohallituksen toiminnot, joita ei lainsäädännössä ole nimenomaisesti säädetty Verohallituksen suoritettavaksi. Tällaisia koko hallinnon yhteisiä tukiluonteisia tehtäviä olisivat jo nyt valtakunnallisesti keskitetyt tietotekniset tehtävät, talous-, henkilöstö- ja yleishallintotehtävät sekä automatisoidut tuotantopalvelutehtävät. Näissä tukiyksiköissä hoidettaisiin ne tehtäväryhmät ja osatehtävät, jotka yli-

päänsä olisi tarkoituksenmukaista keskittää valtakunnallisesti. Maantieteellisen toimivallan omaavien verovirastojen kokoa on tarkoitus edelleen kasvattaa ja vaiheittain voidaan siirtyä organisaatioon, jossa verovirastot korvautuvat asiakasryhmäjakoon perustuvalla toimialaorganisaatiolla.

Tämän esityksen liitteenä on luonnos Verohallinnon yksiköistä annettavaksi valtioneuvoston asetukseksi. Asetusluonnoksen mukainen organisaatio voidaan havainnollistaa alla olevalla kuvalla.

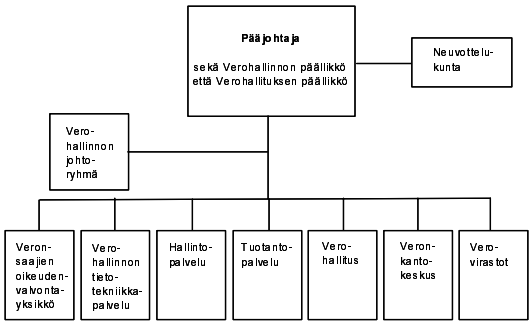

Uudistus ei vaikuttaisi nykyiseen tulosohjausjärjestelmän käyttöön ja rakenteeseen. Verohallinnon pääjohtaja allekirjoittaisi valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulostavoiteasiakirjan ja vastaavasti pääjohtaja ja Verohallinnon kunkin yksikön päällikkö allekirjoittaisivat pääjohtajan ja yksikön välisen tulostavoiteasiakirjan. Nykyisen käytännön mukaisesti yksikön päällikkö ja toimintayksiköiden päällikkö voisivat myös tehdä tulostavoiteasiakirjan. Pääjohtaja ja Verohallitus-nimisen yksikön toimintayksikön, kuten nykyisen verotuskeskuksen tai verotarkastusyksikön, päälliköt allekirjoittaisivat näitä toimintayksiköitä koskevat tulostavoiteasiakirjat.

Verotuksen oikaisulautakuntien asema

Verotuksen oikaisulautakuntien asema ja tehtävät eivät muuttuisi uudistuksen johdosta. Jokaisessa verovirastossa olisi edelleen virastokohtainen verotuksen oikaisulautakunta. Ahvenanmaan itsehallinnollisen erityisaseman vuoksi erikseen on lisäksi säädetty, että Ahvenanmaan verotoimistossa on Ahvenanmaan verotuksen oikaisulautakunta.

Esityksessä ehdotetaan, että verotuksen oikaisulautakunnan niin sanotun suppean ja laajan kokoonpanon välistä rajapintaa tarkistettaisiin. Lautakunnan suppea kokoonpano, jossa on siis puheenjohtajan lisäksi yksi veronmaksajia edustava jäsen, voisi ratkaista sellaisen asian, jossa veron määrä voisi oikaisuvaatimuksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa nykyisen 2 000 euron asemesta. Muutos mahdollistaisi sen, että oikaisulautakunnan laaja kokoonpano voisi keskittyä nykyistäkin perusteellisemmin taloudellisesti ja periaatteellisesti merkittävien asioiden käsittelyyn. Muutos lyhentäisi myös jossain määrin oikaisuvaatimusten käsittelyaikoja.

Kalenterivuonna 2006 oikaisuvaatimuksia käsiteltiin verovirastoissa ja oikaisulautakunnissa yhteensä noin 82 000 kappaletta. Näistä verovirasto käsitteli ja hyväksyi kaikkiaan noin 51 000 oikaisuvaatimusta. Oikaisulautakunnan suppeassa kokoonpanossa käsiteltiin noin 21 000 oikaisuvaatimusta ja laajassa kokoonpanossa noin 10 000 oikaisuvaatimusta. Laajan ja suppean kokoonpanon välistä toimivaltaa määrittävän raja-arvon nostamisen vaikutusta on vaikea arvioida. Rajan nostaminen ehdotettuun 3 000 euroon merkinnee kuitenkin muutaman tuhannen tapauksen käsittelyn siirtymää laajasta kokoonpanosta suppeaan kokoonpanoon.

3.2 Veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevat ehdotukset

Veronsaajien oikeudenvalvonta Verohallinnon tehtäväksi

Esityksessä ehdotetaan, että veronsaajien oikeudenvalvonta säädettäisiin Verohallinnon tehtäväksi. Verohallinto valvoisi kaikkien veronsaajien oikeutta verotuksessa. Veronsaajia ovat valtio, kunnat, seurakunnat, Kansaneläkelaitos, metsänhoitoyhdistykset ja metsäkeskukset.

Veronsaajien oikeudenvalvonnan säätäminen Verohallinnon tehtäväksi on periaatteellisesti merkittävä uudistus. Tähän asti verohallinnon tehtävänä on ollut oikeudenvalvonnan järjestäminen eli lähinnä niiden yleis-

ten puitteiden luominen, joissa veronsaajien oikeudenvalvonta on valtio- ja kuntaveronsaajan antamien määräysten mukaisesti hoidettu.

Verohallinto toimittaisi sekä verotuksen että valvoisi veronsaajan oikeutta verotuksessa. Sinänsä järjestelylle ei ole perustuslaillista tai muutakaan estettä. Olennaista on kuitenkin, että nämä kaksi tehtävää pidetään selkeästi erillään toisistaan Verohallinto-nimisen viraston sisällä. Käytännössä tämä tapahtuisi siten, että oikeudenvalvontatehtävää hoitaisi erityinen laissa säädetty Verohallinnon yksikkö, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Vaikka Verohallinto hoitaisi kaikkien veronsaajien oikeudenvalvonnan, kunnalle, seurakunnalle ja Kansaneläkelaitokselle säilytettäisiin se muutoksenhakuoikeus, joka niillä nykyisen sääntelynkin mukaan on nimenomaan veronsaajana, esimerkiksi kuntana. Kysymys muutoksenhakuoikeudesta on erityisesti kuntaveronsaajan näkökulmasta kunnalliseen itsehallintoon ja veronsaantioikeuteen liittyvästä periaatteellisesti merkittävästä asemasta. Tarkoitus kuitenkin olisi, että tätä muutoksenhakuoikeutta, kuten nykyisinkin, käytettäisiin harvoin ja vain erityistilanteissa. Veronsaajat voisivat aina tehdä aloitteita oikeudenvalvontayksikölle tai muutoin ottaa yhteyttä oikeudenvalvontayksikköön tilanteessa, jossa he katsovat olevan tarvetta ryhtyä oikeudenvalvontaan liittyviin toimiin verotuksessa.

Mainittujen veronsaajien asemaa turvattaisiin lisäksi erityissäänte lyllä, jonka mukaan osalle Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön veroasiamiehistä annettaisiin erityinen asema yksiköstä riippumattomasti käyttää mainitun veronsaajan muutoksenhakuoikeutta ja avustaa muutoinkin mainittua veronsaajaa oikeudenvalvontatehtävässä.

Verohallinnosta annettavaan asetukseen olisi tarkoitus ottaa säännökset siitä, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä olisi erityinen oikeudenvalvontaa tukeva yhteistyöryhmä, joka koostuisi puheenjohtajasta ja enintään kuudesta jäsenestä ja joka käsittelisi veronsaajien oikeudenvalvonnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja sekä eri veronsaajien ja yksikön välistä yhteistyötä oikeudenvalvontatehtävässä. Suomen Kuntaliitto nimeäisi yhteistyöryhmään kaksi jäsentä. Tarkoituksena olisi myös, että Suomen Kuntaliitto antaisi lausunnon hakijoista, kun oikeudenvalvontayksikön päällikön virka täytetään. Asetuksessa säädettäisiin myös oikeudenvalvontatoimintaa koskevasta raportoinnista. Oikeudenvalvontayksikön olisi annettava yhteistyöryhmälle vuosittain toimintakertomus toiminnastaan. Lisäksi oikeudenvalvontayksikön olisi annettava kunnalle, seurakunnalle tai Kansaneläkelaitokselle pyynnöstä tätä veronsaajaa koskevia tietoja oikeudenvalvontatoiminnasta. Myös näillä sääntelyillä turvattaisiin veronsaajien asemaa oikeudenvalvontatehtävässä.

Yksikön riippumattomuutta Verohallinnosta korostaisi myös se, että Verohallinnosta annettavaan asetukseen tulisi säännös, jonka mukaan valtiovarainministeriö asettaisi osana Verohallinnon tulostavoitteita erikseen Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tulostavoitteet, määrärahat ja muut resurssit.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä johtaisi, kuten muitakin Verohallinnon yksiköitä, yksikön päällikkö. Yksikön päällikkö, veroyliasiamies, vahvistaisi yksikön työjärjestyksen ja jakaisi siinä tehtävät ja ratkaisuvallan yksikön sisäisesti veroasiamiehille. Veroyliasiamies voisi aina ottaa ratkaistavakseen yksittäisen asian. Yksikön päällikön toimivalta vastaisi tässäkin suhteessa muiden Verohallinnon yksiköiden päälliköiden toimivaltaa. Yksikkö olisi siten hallinnollisjuridisesti samalla tavalla säännelty kuin muutkin Verohallinnon yksiköt. Yksikkö olisi kuitenkin oikeudenvalvontatehtävässään riippumaton myös pääjohtajasta.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä olisi veroasiamiehiä, jotka käyttäisivät yksikön toimivaltaa oikeudenvalvontatehtävässä sen mukaan kuin yksikön työjärjestyksessä määrättäisiin. Veroasiamiehet edustaisivat yksikköä myös muun muassa hallintotuomioistuimissa ja niissä pidettävissä suullisissa käsittelyissä. He käyttäisivät yksikön työjärjestykseen perustuvan asemavaltuutuksensa perusteella yksikön puhevaltaa ja toimisivat yksikön laillisina edustajina. Tämän asian-

osaisasemansa johdosta veroasiamiestä ei voitaisi kuulla todistajana siinä asiassa, jossa hän käyttää yksikön puhevaltaa. Yksikön työjärjestys toimitettaisiin myös hallintotuomioistuimien käyttöön osoitukseksi asiamiehen toimivallan perusteista.

Tämän esityksen toteutuessa Verohallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen ja sen seurauksena siirryttäisiin vaiheittain toimintatapaan, jossa verotuksen eri toiminnot järjestettäisiin valtakunnallisesti. Viime vuosina on jo edetty tähän suuntaan esimerkiksi Konserniverokeskus perustaen, rajoitetusti verovelvollisten verotus Uudenmaan verovirastoon keskittäen sekä verovirastojen ja verotoimistojen yksikkökokoa kasvattaen. Verohallinnon muodostaminen yhdeksi viranomaiseksi voimistaisi entisestään tätä kehitystä. Kun verotustehtäviä jatkossa voitaisiin järjestellä ja siirtää valtakunnallisen toimivallan puitteissa, kotikuntasidonnaista oikeudenvalvontaa ei käytännössä voitaisi järjestää tai ainakin se olisi hyvin hankalasti järjestettävissä. Yhden kunnan verovelvollisten verotuksen toimittaminen jakautuu jo nyt ja tulevaisuudessa ehkä enenevässä määrin useiden Verohallinnon yksiköiden kesken. Henkilöasiakkaiden verotus toimitettaisiin yleensä kotikunnan perusteella määräytyvissä pääsääntöisesti maakunnittain järjestäytyneissä noin kahdessakymmenessä henkilöverotoimistossa ja niiden eri toimipisteissä, yhteisöjen verotus noin seitsemässä yritysverotoimistossa, suurimpien yhteisöjen verotus Konserniverokeskuksessa ja lähitulevaisuudessa yleishyödyllisten yhdistysten verotus valtakunnallisesti keskitetyissä yksiköissä. Oikeudenvalvonta, jotta se voisi toimia laadukkaasti ja tuloksellisesti, tulisi voida järjestää noudattaen mahdollisimman pitkälle sitä toimintaorganisaatiota, jonka mukaisesti verotuksen toimittaminenkin järjestetään.

Esityksessä ehdotetaan, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimivalta olisi valtakunnallinen ja jokaisen veroasiamiehen toimivalta olisi siten samoin lähtökohtaisesti valtakunnallinen. Tällöin asianomaisessa yksikössä työskentelevä veroasiamies voisi tehokkaasti valvoa kaikkien veronsaajien oikeutta verotuksessa myös siinä tilanteessa, kun yksikön tehtävänä olisi esimerkiksi koko maan kattavasti tietyn asiakasryhmän verotuksen toimittaminen. Toisaalta olisi mahdollista myös se, että tietyt veroasiamiehet erikoistuisivat tietyn verolajin oikeudenvalvontaan koko maan osalta, vaikka verotustehtäviä hoidettaisiin esimerkiksi kaikissa henkilöverotoimistoissa. Tällaisena tehtäväryhmänä voisi olla esimerkiksi perintö- ja lahjaverotus tai muu erityisosaamista vaativa tehtäväryhmä.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön työjärjestyksessä määriteltäisiin se, miten toimivalta jakaantuu veroasiamiesten kesken. Oikeudenvalvonnan asiantuntemuksen lisäämiseksi, toiminnan yhtenäistämiseksi, kustannustehokkuuden lisäämiseksi ja sitä kautta myös veronsaajien palvelun parantamiseksi yksikkö voisikin järjestäytyä esimerkiksi veronmaksajaryhmä- tai verolajikohtaisesti valtakunnallisiin toimintaryhmiin. Tällöin tietyt veroasiamiehet muodostaisivat valtakunnallisesti toimivan ryhmän, joka valvoisi veronsaajien oikeutta esimerkiksi henkilöverovelvollisten, yritysverovelvollisten tai oma-aloitteisten verojen osalta. Tällaisen erikoistuneen ryhmän puitteissa saavutettaisiin toiminnallista yhtenäisyyttä kysymyksessä olevassa verolajissa tai asiakasryhmässä, ja näin turvattaisiin myös riittävä asiantuntemuksen taso. Asiantuntemuksen tasoa turvaisi osaltaan myös se, että ylempää korkeakoulututkintoa pidettäisiin käytännössä sopivimpana tutkintona veroasiamiehen tehtävään nimitettävälle.

Yksikön esityksestä Suomen Kuntaliitto nimeäsi riittävän määrän yksikön virkamiehinä toimivia veroasiamiehiä, joilla olisi oikeus yksiköstä riippumattomasti käyttää laissa säädettyä kunnan, seurakunnan tai Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta. Mainittujen veronsaajien erityisestä muutoksenhakuoikeudesta on säädetty verotusmenettelystä annetun lain 62 §:ssä, kiinteistöverolain 26 ja 27 §:ssä ja keskusverolautakunnasta annetun lain (535/1996) 7 §:ssä. Tällaisen nimetyn veroasiamiehen toimialue voisi käsittää esimerkiksi tietyt suuret kaupungit taikka yhden tai useamman maakunnan alueella olevat kunnat. Nimetyillä veroasiamiehillä olisi normaalin yksikössä toimivan veroasiamiehen aseman lisäksi erityinen toimivalta käyttää kunnan, seurakunnan tai Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta

yksiköstä riippumattomasti. Kysymyksessä olisi oikeus hakea muutosta verotukseen ja nimenomaan asianomaisen veronsaajan asemassa. Veroasiamiehet eivät siten tässä roolissaan antaisi vastineita verovelvollisten tekemiin valituksiin ja muutoksenhakijana olisi esimerkiksi asianomainen kunta, ei Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö eikä veroasiamies. Erityisistä syistä nimeämistä koskeva määräys voitaisiin peruuttaa samassa järjestyksessä kuin se annettukin.

Nämä veroasiamiehet käyttäisivät muutoksenhakuoikeutta itsenäisesti suhteessa asianomaiseen kuntaan tai oikeudenvalvontayksikköön. He voisivat hakea kunnan puolesta muutosta myös esimerkiksi tilanteissa, joissa syntyy oikeusriita verovelvollisen oikeasta kotipaikasta. Tarkoituksena kuitenkin olisi, että tätä muutoksenhakuoikeutta käytettäisiin vain poikkeuksellisesti. Verohallinto hoitaisi pääsäännön mukaan kaikkien veronsaajien oikeudenvalvonnan.

Tällä erityissääntelyllä ei sinänsä olisi vaikutusta esimerkiksi kunnan itsenäiseen oikeuteen hakea muutosta. Asianomainen veronsaaja voisi myös itse hakea muutosta verotukseen siten kuin yllä mainituissa lainkohdissa säädetään. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin (1346/1999) lisättäisiin varsinaisen veronsaajan tiedonsaantioikeutta koskeva ja oikeustilaa selkeyttävä säännös. Säännöksen nojalla Verohallinto voisi luovuttaa veronsaajalle tämän pyynnöstä muutoksenhakuoikeuden käyttämisessä välttämättömät verotustiedot.

Nimetyt veroasiamiehet avustaisivat kuntaa myös muissa oikeudenvalvontaan liittyvissä asioissa ja toimisivat muutoinkin muiden toimivaltasäännösten sen mahdollistaessa yhteistyökumppanina asianomaisten veronsaajien kanssa avustaen näitä paikallistasolla esimerkiksi kiinteistöverotukseen kuuluvissa asioissa. Sääntely ei rajoittaisi sitä yhteistyötä, jota Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö yksikkönä harjoittaisi kuntien ja muiden veronsaajien kanssa. Sääntelyn tarkoituksena olisi varmistaa se, että muiden veronsaajien tiedossa olisivat ne henkilöt, joiden erityisenä tehtävänä olisi pitää yhteyttä muihin veronsaajiin.

Kuten nykyisinkin, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voisi hakea muutosta myös vero- tai maksuvelvollisen eduksi. Käytännössä tämä on harvinaista, mutta periaatteessa mahdollista. Tämän muutoksenhakuoikeuden käyttämiseen sovellettaisiin soveltuvin osin samoja periaatteita kuin haettaessa muutosta veronsaajan eduksi. Kysymykseen voisi siten tulla lähinnä sellainen tilanne, jossa asia on oikeudellisesti tulkinnanvarainen.

Kun Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö hakisi muutosta veronsaajan eduksi tai antaisi vastineen verovelvollisen valitukseen, hyvän hallinnon periaatteet edellyttäisivät, että valituksessa tai vastineessa veroasiamies ottaisi huomioon ja toisi tarvittaessa myös esiin niitä seikkoja, jotka olisivat verovelvollisen näkökulmasta edullisia.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tehtävät

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa verotusta koskevassa asiassa asianosaisena. Oikeudenvalvontayksikkö olisi toimivaltainen verotuksessa, verotusta koskevassa muutoksenhaussa ja muussa hallintolainkäyttölaissa tarkoitetussa asiassa. Verrattuna nykytilaan ehdotettu sääntely selkeyttäisi veronsaajien oikeudenvalvonnan tehtäväalaa samalla sitä laajentaen.

Voimassa olevan sääntelyn valossa veroasiamiehen toimivaltaa on pidetty tulkinnanvaraisena eräissä sellaisissa asioissa, joihin ei ole tullut sovellettavaksi verotusmenettelystä annetun lain tai muiden verolakien veroasiamiehen muutoksenhakuoikeutta koskevat säännökset. Tällaisia ovat olleet muun ohessa tuloverolain (1535/1992) 122 §:n mukaiset tappion vähentämistä koskevat poikkeuslupapäätökset, joihin verovelvollinen on hakenut muutosta hallintolainkäyttölain mukaisella hallintovalituksella. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuissa 27.12.2006 T 3581 ja 15.12.2006 T 3471 on katsottu, että veroasiamies on tällaisessa asiassa asianosainen. Vastaavasti veroasiamies on katsottu toimivaltaiseksi hakemaan muutosta veronkuittausta koskevassa asiassa (KHO 20.9.2006 T 2416). Toisaalta oikeuskäytännössä on katsottu, että veroasiamies ei ollut toimivaltai-

nen hakemaan muutosta yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksia koskevassa asiassa, vaikka Verohallitus verohallintolain 6 §:n nojalla toimivaltainen olikin (KHO 15.1.2002 T 97 ja 28.11.2006 T 3191).

Verohallituksella, ja eräissä tapauksissa verovirastoilla, aiemmin ollut muutoksenhakuoikeus poistuisi uudistuksen yhteydessä. Oikeudenvalvontayksikölle yhdistettäisiin aiemmin veroasiamiehille, Verohallitukselle ja verovirastoille hajautunut toimivalta. Myös julkisen puhevallan käytön yhtenäisyys verotuksen osa-alueella puoltaa ehdotusta.

Edellä esitetyin perustein esityksessä ehdotetaan, että oikeudenvalvontayksikön hoidettavaksi tulisivat kattavasti sellaiset asiat, joissa olisi kysymys veron määräämisestä ja määrästä ja jotka käsiteltäisiin hallintolain (434/2003) tai hallintolainlainkäyttölain (586/1996) mukaisessa järjestyksessä. Tällaisia asioita olisivat myös lainvoiman saaneen päätöksen purkamista tai menetetyn määräajan palauttamista koskevat asiat. Ehdotettuja lain 14 ja 15 §:iä tulkittaisiin tämän mukaisesti.

Verotuksessa sovellettava kaksiasianosaissuhde säilyisi edelleen. Tämä periaate kirjattaisiin nyt myös lakiin. Kaksiasianosaissuhdetta kehitettäisiin nykyiseen nähden kahdella tavalla. Yhtäältä säädettäisiin toimintaa ohjaavin lain tasoisin normein niistä kriteereistä, jotka ohjaisivat Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimintaa joko muutoksenhakijana tai muutoin asianosaisena. Toisaalta säädettäisiin selkeästi siitä mahdollisuudesta, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköltä voitaisiin kaikissa verotuksen ja oikaisumenettelyn vaiheissa ja siis myös ennen verotusratkaisun tekemistä pyytää lausuntoa tai varata muutoin tilaisuus antaa asiassa veronsaajan puolesta selvitystä. Oikeudenvalvontayksikköä voitaisiin siten kuulla esimerkiksi jo verotarkastuskertomusta laadittaessa tai ennen kuin verotuksen rekisteröintiä, säännönmukaista verotusta, muutosverotusta tai oikaisuvaatimusta koskeva päätös tehdään.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi puhevaltaa silloin, kun yksikkö katsoo, että puhevallan käyttö olisi lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tarpeen. Puhevaltaa käytettäisiin myös silloin, kun yksikkö katsoo, että asia on taloudellisesti merkittävä, samoin kuin, jos puhevallan käyttö muutoin veronsaajan oikeudenvalvonnan näkökulmasta sitä edellyttäisi. Siltä osin kuin kysymys on muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä, yksikkö ja vain yksikkö itse harkitsisi sen, onko kysymyksessä sellainen asia, jossa puhevaltaa käytetään. Esimerkiksi vero- tai maksuvelvollinen tai lainkäyttöviranomainenkaan ei voisi muutoksenhakutilanteessa asettaa tätä harkintavaltaa kysymyksen alaiseksi. Vero- tai maksuvelvollinen ei voisi siten valitusmenettelyssä riitauttaa tätä toimivaltaa.

Sääntely, jolla ohjataan toimintaa kohdentumaan oikeudellisesti tulkinnanvaraisiin tai taloudellisesti merkittäviin tai muihin tilanteisiin, joissa oikeudenvalvonta puhevallan käyttöä edellyttää, koskisi erityisesti niitä tilanteita, joissa oikeudenvalvontayksikkö itse hakee muutosta verotukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnosta annettavaan lakiin sisällytettäisiin säännös, joka nimenomaisesti mahdollistaisi oikeudenvalvontayksikön kuulemisen myös ennen asian ratkaisemista. Säännös koskisi niitä verotusprosessin vaiheita, jotka ajoittuvat ennen valitusvaihetta hallinto-oikeuteen. Sääntely täydentäisi nykyistä muun muassa verotusmenettelystä annetun lain 26 d §:ssä ja arvonlisäverolain 193 b §:ssä säädettyä veroasiamiehen kuulemismenettelyä ja mahdollistaisi yksilöidyn kuulemisen ennen asian ratkaisemista. Sinänsä nykyinenkään sääntely ei ole estänyt tällaista yksilöityä kuulemista. Tarkoituksena kuitenkin on, että kuulemismenettelyä laajennettaisiin nykyisestä ja sen vuoksi olisi tarpeen säännellä asia nykyistä selkeämmin.

Kuulemista koskeva säännös ei olisi velvoittava, vaan oikeuttava. Asianomainen Verohallinnon yksikkö tai verotuksen oikaisulautakunta harkitsisi kuulemisen tarpeellisuuden ja harkinnassaan se voisi ottaa huomioon myös oikeudenvalvonnan tarkoitusta ja sisältöä koskevat Verohallinnosta annetun lain säännökset. Kuuleminen ennen verotus- tai oikaisupäätöksen tekemistä voisi olla perusteltua erityisesti tilanteessa, jossa esillä olevassa taloudellisesti hyvin merkittävässä tai oikeudellisesti hyvin tulkinnanvaraisessa

tapauksessa asia ilmeisesti tultaisiin ratkaisemaan verovelvollisen eduksi. Sääntely mahdollistaisi kokonaisuudessaan varsin joustavan ja asian laadun ja laajuuden mukaan määräytyvän veronsaajien kuulemismenettelyn.

Jos Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä olisi kirjallisesti kuultu ennen asian ratkaisemista, olisi yleensä aina tarpeen varata vero- tai maksuvelvolliselle tilaisuus antaa vielä lausuntonsa tai vastaselityksensä yksikön lausunnon tai vastineen johdosta. Asiaa ratkaiseva viranomainen huolehtisi mainittujen yleislakien säännösten puitteissa siitä, että asianosaisten kuuleminen tulisi asianmukaisesti hoidettua.

Sillä, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuultaisiin nykyistä useammin jo verotusprosessin alkuvaiheessa, tavoitellaan sitä, että veronsaajien näkökohdat tulisivat aikaisempaa varhaisemmassa vaiheessa ja virallisemmassa muodossa verotuspäätöksen tekijän tietoon ja käyttöön. Tämä myös osaltaan nostaisi verotuspäätösten laatua. Samalla verotusprosessin alkuvaiheen kuulemismenettely toimisi impulssina yksikköön nähden niistä tapauksista, joista ehkä olisi syytä veronsaajien puolesta valittaa oikeusasteisiin. Kuulemismenettelyä ei kuitenkaan voitaisi laajentaa käsittämään lukuisaa määrää tapauksia, sillä verotuksen toimittamisen aikataulut eivät mahdollistaisi laajaa menettelyä.

Säännökset puhevallan käytöstä sisältyisivät Verohallinnosta annetun lain 14—15 §:ään. Verotusmenettelystä annetun lain 69 §:n muuttaminen ja veronsaajia edustavan Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuulemismenettelyn joustavoittaminen valitusvaiheessa olisivat myös osa tätä uudistusta. Jos muualla laissa olisi kuitenkin tarkempia säännöksiä yksikön kuulemisesta, noudettaisiin niitä erityissäännöksinä.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä olisi, kuten veroasiamiehellä nykyisin, oikeus pyytää lisäselvityksiä oikeudenvalvontatehtävää varten vero- tai maksuvelvolliselta. Yksikkö ei kuitenkaan voisi asettaa asiassa veronkorotusuhkaa. Jos yksikkö on pyytänyt asiaan vaikuttavaa selvitystä vero- tai maksuvelvolliselta, eikä tämä ole selvitystä toimittanut, asiaa ratkaisevan viranomaisen harkintaan jäisi, mikä merkitys tällä olisi asian lopputuloksen kannalta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voisi, kuten veroasiamies nykyisin, pyytää verotusta toimittavaa viranomaista hankkimaan asiaan vaikuttavaa selvitystä muun ohella vero- tai maksuvelvolliselle tehtävällä selvityspyynnöllä, jolloin sovellettavaksi tulisivat myös muun ohessa veronkorotusta koskevat säännökset.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi oikeudenvalvontatehtävässään riippumaton muusta Verohallinnosta. Tosiasiallisesti yksikön johto ja veroasiamiehet toimisivat kuitenkin läheisessä yhteistyössä Verohallinnon keskusjohdon ja paikallisesti verotusta toimittavien yksiköiden ja niissä toimivien virkamiesten kanssa. Käytännön työskentelyssä yksikkö pysyisi kuitenkin erillään, kuten veroasiamies nykyisin, verotuksen päivittäisestä toimittamisesta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö ja sen virkamiehet eivät siten edelleenkään antaisi ratkaisutoimintaa konkreettisissa tapauksissa tai tapausryhmissä ohjaavia ohjeita tai neuvoja verotusta toimittaville virkamiehille. Sen sijaan mitään esteitä ei olisi esimerkiksi sille, että yksikön virkamiehinä toimivat veroasiamiehet olisivat mukana esimerkiksi Verohallinnon sisäisessä koulutuksessa tai työryhmätyöskentelyssä.

Kun Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä olisi myös valtakunnallinen johto ja toiminta muutoinkin olisi valtakunnallisesti koordinoitua, olisi tarkoitus ottaa käyttöön menettely, jossa Verohallinnon verotusta ohjaavat keskusyksiköt kuulisivat esimerkiksi yhtenäistäviä ohjeita antaessaan oikeudenvalvontayksikköä vastaavalla tavalla kuin lausuntoja pyydetään eri veronmaksajia edustavilta sidosryhmiltä tai verotuksen asiantuntijoilta. Näin myös veronsaajien näkökulmat tulisivat ohjeita laadittaessa nykyistä paremmin esille ja tällöin voitaisiin myös kiinnittää huomiota niihin kohtiin, joissa veronsaajien oikeus, oikeuskäytännön yhtenäisyys ja taloudelliset intressit mahdollisesti edellyttäisivät sitä, että ohjeen mukaisesti toimitetuista verotuksista olisi tarpeen hakea muutosta. Tästä kuulemismenettelystä ei kuitenkaan olisi tarpeen ottaa säännöksiä lakiin, sillä kysymys olisi normaalista ohjeiden valmisteluun liittyvästä menettelystä.

Veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvä erityinen veronhuojennus

Verotuksessa tulee toisinaan esille laajaa vero- tai maksuvelvollisten ryhmää koskeva tulkinnallinen oikeuskysymys. Näin voi tapahtua esimerkiksi silloin, kun lainsäädäntö muuttuu tai syntyy uusi taloudellinen ilmiö. Verohallinto pyrkii tällöin ohjauksellaan siihen, että verotus toimitettaisiin mahdollisimman yhtenäisesti. Oikeuskäytännön saamiseksi olisi kuitenkin tärkeää, että esille noussut oikeuskysymys saatettaisiin tuomioistuimen ja viime kädessä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Eräs keino asian saattamiseksi tuomioistuimen ratkaistavaksi on veronsaajien muutoksenhakuoikeuden käyttäminen. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön perustaminen ja sen valtakunnallinen toimivalta antaisivat tähän menettelyyn nykyistä merkittävästi paremmat mahdollisuudet. Tarkoituksena olisikin ottaa uudistuksen yhteydessä käyttöön menettely, jossa oikeudenvalvontayksikkö valitsisi oikeudellisesti tulkinnanvaraisista tapauksista olosuhteiltaan selväpiirteisimmät ja edustavimmat tapaukset ja saattaisi ne yhtenäisellä tavalla hallintotuomioistuimien ratkaistavaksi. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että muutoksenhaun kohteeksi voitaisiin valita esimerkiksi vain yksi tai muutama tapaus, vaikka oikeudellisesti tulkinnallinen kysymys koskisi laajempaa joukkoa verovelvollisia.

Esityksessä ehdotetaan, että esimerkiksi edellä kuvatun kaltaisessa tilanteessa Verohallinnolla ja kunnalla olisi oikeus hakemuksesta tai hakemuksetta myöntää vero- tai maksuvelvolliselle tästä verosta tai maksusta ja sen liitännäisseuraamuksesta osittaisen tai täydellisen vapautuksen. Huojennuksen myöntämisen edellytyksenä olisi se, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi asiassa jossain vaiheessa muutoksenhakijana. Mahdollisuus veronhuojennuksen myöntämiseen koskisi vain sitä vero- tai maksuvelvollista, jonka verotuksesta oikeudenvalvontayksikkö on valittanut. Tämä konkreettinen asia tulisi saattaa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ja lopputuloksena tulisi olla, että valituksen johdosta veroa tai maksua tulisi määrättäväksi. Edellytyksenä olisi vielä, että veron tai maksun periminen olisi verovelvollisten yhdenvertainen kohtelu huomioon ottaen kohtuutonta.

Kuvatun menettelyn ja ehdotetun säännöksen tarpeellisuus on tullut myös käytännössä esille. Asiaan liittyy korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO 1998:52, joka koski verotus- ja oikeuskäytännön mukaan aikaisemmin yleishyödyllisenä yhteisönä pidettyä vesi- ja viemärilaitostoimintaa harjoittavaa osakeyhtiötä. Yhtiötä oli pidetty yleishyödyllisenä yhteisönä tuloverotuksessa myös vuodelta 1994 toimitettavassa verotuksessa. Korkein hallinto-oikeus oli muun verovelvollisen arvonlisäverotusta koskevassa ratkaisussaan KHO 1997:37 katsonut, että vesiosuuskunnan veden myynnistä saamaa tuloa ei ollut pidettävä tuloverolain 23 §:n nojalla tuloverotuksessa verovapaana, vaan se oli elinkeinotoimintaa. Tapauksessa KHO 1998:52 lääninoikeus hyväksyi veroasiamiehen tuloverotusta koskevan valituksen ja katsoi että yhteisöä ei ollut pidettävä yleishyödyllisenä yhteisönä, minkä vuoksi se oli velvollinen suorittamaan tuloveroa saamastaan elinkeinotulosta. Yhtiö haki muutosta korkeimmasta hallinto-oikeudesta, joka myönsi valitusluvan. Korkein hallinto-oikeus pysytti päätöksen lopputuloksen, mutta se saattoi veronhuojennusta koskevaa hakemusta silmällä pitäen asianomaisten viranomaisten tietoon käsityksensä, että verovelvollinen oli tässä tapauksessa erehtynyt verosäännösten sisällöstä olosuhteissa, joissa erehtymistä ei voitu pitää verovelvollisen huolimattomuudesta tai laiminlyönnistä aiheutuneena, ja että yhtiön luottamusta verotuskäytännön pysymiseen ennallaan olisi syytä suojata.

Edellä mainitussa tapauksessa veroasiamies oli hakenut muutosta asiassa, joka oli oikeudellisesti hyvin tulkinnanvarainen. Asiassa saatiin korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, joka oli veronsaajien eduksi. Näissä, kaikkiaan kuitenkin varsin poikkeuksellisissa oloissa, korkein hallinto-oikeus saattoi käsityksensä veronhuojennuksen myöntämisen edellytyksistä asianomaisten viranomaisten tietoon. Esityksessä ehdotettu mahdollisuus oikeudenvalvontaan liittyvän erityisen veronhuojennuksen myöntämiseen soveltuisi hyvin tämänkaltaisten poikkeuksellisten erityistilanteiden käsittelyyn. Sääntely osaltaan

varmistaisi sitä, että verovelvollisia kohdeltaisiin verotuksessa yhtenäisesti ja yhdenvertaisesti.

Edellä kuvattu veronhuojennusta koskeva sääntely sisällytettäisiin Verohallinnosta annettuun lakiin, koska huojennus liittyisi olennaisesti Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimintaan ja tähän lakiin sisältyvänä se koskisi kaikkia niitä verolakeja, joissa täytäntöönpanevana viranomaisena on Verohallinto. Verohallinto myöntäisi huojennuksen tässä erityistilanteessa valtiolle menevän veron ja maksun sekä yhteisön tuloveron osalta. Kunta myöntäisi vastaavasti huojennuksen kunnallisverosta. Kunnan myöntämä huojennus koskisi, kuten muutoinkin veronhuojennusasioissa, samalla myös vastaavaa seurakunnalle menevää kirkollisveroa ja Kansaneläkelaitokselle menevää vakuutetun sairausvakutuusmaksua.

3.3 Muutoksenhakumenettelyä koskevat ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että verotuksessa siirryttäisiin menettelyyn, jossa hallinto-oikeus johtaisi verovalitusprosessia virallisperiaatteen määrittelemin tavoin. Hallinto-oikeus määrittelisi sen, keitä se kuulee ja mistä seikoista se kuulee. Ehdotus koskisi tässä vaiheessa vain niitä verolajeja, joissa ensimmäisenä muutoksenhakuelimenä toimii verotuksen oikaisulautakunta tai joissa muutoin on ensiasteena pakollinen oikaisumenettely. Uusi menettely koskisi siten verotusmenettelystä annetun lain mukaisia veroja, kiinteistöveroa, perintö- ja lahjaveroa, ennakkoperintää sekä maatalouden energiaveron palauttamista. Näiden lakien mukaista valitusmenettelyä sääntelisi jatkossa pääasiassa vain hallintolainkäyttölaki. Muiden verolajien, kuten arvonlisäverotuksen ja varainsiirtoverotuksen muutoksenhakumenettelyyn ei tässä vaiheessa esitetä muutoksia.

Esityksessä ehdotetaan, että valituskirjelmä voitaisiin jättää valitusajassa joko hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Jos valituskirjelmä jätettäisiin verovirastolle, virasto liittäisi kirjelmään verotusta koskevat asiakirjat ja toimittaisi ne viipymättä hallinto-oikeudelle. Jos taas valituskirjelmä jätettäisiin hallinto-oikeuteen, hallinto-oikeus pyytäisi verotusta koskevat asiakirjat verovirastosta ja aloittaisi sitten valituksen käsittelyn. Valituskirjelmä olisi jätetty määräajassa, jos se olisi jätetty jompaan kumpaan viranomaiseen valitusajan kuluessa.

Hallinto-oikeus kuulisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä hallintolainkäyttölain ja nyt säädettäväksi ehdotettavien tätä kuulemisvaihetta koskevien hallintolainkäyttölakia täydentävien säännösten edellyttämällä tavalla. Yksikön kuuleminen tapahtuisi lähtökohtaisesti hallintolainkäyttölain 34 §:ssä säädetyllä tavalla ja lainkohdassa säädetyin edellytyksin. Verotusmenettelystä annettuun lakiin ja niihin muihin lakeihin, joiden mukaisessa valitusmenettelyssä ryhdyttäisiin tämän esityksen mukaisella tavalla soveltamaan hallinto-oikeuden prosessinjohtoa, sisällytettäisiin lisäksi säännös, joka oikeuttaisi hallinto-oikeuden ratkaisemaan verointressiltään vähäiset verovalitusasiat ilman, että oikeudenvalvontayksikköä erikseen kuultaisiin. Vähäisiä asioita olisivat sellaiset valitusasiat, joissa veron määrä voisi valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa. Raja olisi siten sama kuin verotuksen oikaisulautakunnassa noudatettava euromääräinen raja jaettaessa lautakunnan toimivaltaa laajan ja suppean kokoonpanon välillä. Kuulemista koskeva säännös ei olisi velvoittava, vaan oikeuttava. Hallintotuomioistuin voisi siten aina niin harkitessaan kuulla Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä myös vähäisemmän asian kysymyksessä ollessa.

Kun Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö antaisi vero- tai maksuvelvollisen tekemän valituksen johdosta vastineen, yksikkö voisi, kuten nykyisinkin, myös omalta osaltaan ohjata verovelvollista esittämään asiassa tarvittavaa selvitystä. Hallinto-oikeus voisi tarpeen niin vaatiessa ohjata Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä samoin kuin verovelvollistakin esittämään asiassa selvitystä. Tällaista selvitystä voisivat tyypillisesti olla tiedot, joita verotusasiakirjoista ei ilmene, mutta jotka ovat Verohallinnosta saatavissa.

Verovirasto ei antaisi oma-aloitteisesti lausuntoa valituksen johdosta. Hallinto-oikeus voisi kuitenkin tarvittaessa pyytää lausunnon hallintolainkäyttölain säännösten nojalla verovirastolta. Verotuksen oikaisulautakuntaa pidettäisiin nyt käsillä olevassa suhteessa sel-

laisena muutoksenhakuelimenä, että siltä ei lausuntoja pyydettäisi, ellei siihen olisi joitain erityisiä syitä.

Edellä kuvatun kaltaista verovalituksen käsittelyä koskevaa menettelyuudistusta ehdotettiin oikeusministeriön toiminta ja hallinto-sarjan julkaisussa 2005:12, Kontrollista kollektiivisuuteen. Raportissa kuvataan Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa vuosina 2004 ja 2005 toteutettua laatu- ja työmenetelmäkokeilua. Kokeilussa pyrittiin hallinto-oikeuden päätösten ja koko oikeudenkäynnin laadun parantamiseen kehittämällä muun ohella tuomioistuimen materiaalista prosessinjohtoa. Kokeilun tulosten perusteella raportissa ehdotettiin verointressiltään vähäisiin asioihin liittyvää erityissääntelyä lukuun ottamatta nyt säädettäväksi ehdotettavia muutoksia verotusmenettelystä annetun lain 66 ja 69 §:ään. Vastaava ehdotus sisältyi myös oikeusministeriön asettaman Hallinto-lainkäytön horisontaaliryhmän loppuraporttiin 30.11.2001.

Ehdotettu valitusmenettelyn muutos sopisi hyvin yhteen myös tässä esityksessä ehdotetun veronsaajien oikeudenvalvonnan uudelleen järjestelyä koskevan sääntelyn kanssa. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön ja siellä toimivien veroasiamiesten asema kaksiasianosaissuhteen toisena osapuolena selkenisi myös valitusvaiheessa.

Ehdotettu muutos tulisi voimaan vuoden 2009 alusta lukien. Näin varattaisiin riittävä aika uuteen menettelyyn siirtymiselle niin Verohallinnossa kuin hallintotuomioistuimissakin.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Esityksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Tarkoituksena on parantaa verotuksen keskus- ja aluehallinnon toimintaa ja ohjattavuutta. Esitys parantaisi verohallinnon palvelukykyä sekä loisi edellytyksiä verohallinnolle asetettujen tuloksellisuustavoitteiden saavuttamiselle. Yhden viranomaisen käsittävässä toimintaorganisaatiossa tehtävien tarkoituksenmukainen järjestäminen olisi joustavasti mahdollista verohallinnon asiakkaiden tarpeiden ja toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla ottaen myös huomioon kielellisten vähemmistöjen palvelutarpeet. Tehtävien järjestämisessä voitaisiin joustavasti ottaa huomioon myös alueellistamisen mahdollistamat toiminnalliset edut.

Mahdollistaessaan tehtävien uudelleen järjestelyt valtakunnallisesti tarkoituksenmukaisella tavalla toimintoja kooten, keskittäen ja keventäen, esitys olisi samalla osa niitä toimia, joiden avulla Verohallinnossa voitaisiin hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen saavuttaa valtion tuottavuusohjelmassa edellytetyt henkilöstömäärän supistamistavoitteet.

Mainitut esityksen tavoitteet voivat kuitenkin toteutua täysimääräisinä vasta vaiheittain. Eri verolakeihin sisältyvää verohallinnon nykyisten viranomaisten välistä toimivaltasäänte-lyä ei veronkanto-, perintä- ja tilitystehtäviä lukuun ottamatta vielä tässä vaiheessa ehdoteta muutettavaksi. Esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain mukaan verotuksen toimittaisi edelleen verovelvollisen kotikunnan verovirasto. Tarkoituksena on, että näiden toimivaltasäännösten uudistaminen vastaamaan nyt ehdotettua viranomaiskäsitettä käynnistettäisiin tämän esityksen käsittelyn jälkeen.

Veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevat uudistukset selkeyttäisivät toiminnan järjestelyä myös hallinnollisesti. Verohallinto vastaisi oikeudenvalvonnan kustannuksista käytännössä kokonaisuudessaan ja ne sisältyisivät Verohallinnon toimintamenoihin. Verohallinto ei perisi mitään erityiskustannuksia muilta veronsaajilta toiminnan järjestämisestä. Verohallinnon ja kuntien keskinäinen laskutus jäisi siten pois. Veronsaajat vastaisivat verotuskustannuksista nykyiseen tapaan nykyisten kustannusjakosuhteiden mukaisesti.

Verohallinnon henkilöstön virkamies- tai työoikeudelliseen asemaan uudistuksella ei olisi vaikutusta. Henkilöstöä ei uudistuksen johdosta irtisanottaisi eikä henkilöstön työpaikkojen sijainti muuttuisi tavanomaisten työssäkäyntialueiden ulkopuolelle. Henkilöstön virka- ja työsuhteet ja niihin liittyvät edut säilyisivät muuttumattomina. Henkilöstö olisi lain voimaantulosta alkaen virka- tai työsuhteessa Verohallintoon.

Uudistuksen yhteydessä mahdollistettaisiin se, että päätoimiset kunnan virkamiehinä toimivat veroasiamiehet voisivat halutessaan

hakeutua veronsaajien oikeudenvalvontayksikön palvelukseen ja sen virkamiehiksi tai he voisivat jäädä nykyisen kuntatyönantajansa palvelukseen säilyttäen nykyiset palvelussuhteensa ehdot. Verohallinto antaisi heille oikeudenvalvontatehtävää koskevan määräyksen. Sivutoimisten veroasiamiesten määräykset lakkaisivat lain voimaantulopäivästä alkaen. Oikeudenvalvontatoiminnon tehostuminen ja resurssien käytön yhtenäistäminen vähentäisi keskipitkällä aikavälillä tehtävään käytettäviä päätoimisia henkilöresursseja nykyisestä noin 60 henkilötyövuodesta.

Esitys ei sinänsä aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia verohallinnolle. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan hallinnollisia.

Muutoksenhakumenettelyn uudistaminen virallisperiaatetta ja materiaalista prosessinjohtoa korostaen lisäisi ainakin ensivaiheessa työmäärää hallinto-oikeuksissa ja vastaavasti vähentäisi Verohallinnossa. Työmäärän siirtymistä vastaavan määrärahan suuruudeksi arvioidaan noin 250 000—300 000 euroa. Kuulemismenettelyn vakiinnuttua ja kun samalla veronsaajien kuulemismenettelyä kevennettäisiin, uudistuksen vaikutus olisi nykyistä kokonaishenkilötyömäärää vähentävä.

4.2 Esityksen vaikutukset Verohallinnon asiakkaiden asemaan

Esityksellä ei olisi välittömiä vaikutuksia kansalaisten ja yritysten asemaan vero- tai maksuvelvollisina. Mahdollisuus kehittää verohallinnon toimintaa valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla esimerkiksi asiakasryhmittelyyn pohjautuen loisi edellytyksiä verohallinnon tarjoaman palvelun ja valvonnan oikeellisuuden, laadun ja yhtenäisyyden parantamiselle.

Kansalaiset ja yritykset voisivat jatkossa asioida yhden viranomaisen käsittävään entistä yhtenäisemmin toimivaan Verohallintoon maantieteellisistä rajoista riippumattomasti. Toiminnan yhtenäisyys näkyisi myös muun muassa valtakunnallisesti järjestettyjen puhelinpalveluiden sekä sähköisten internetverkossa toimivien vuorovaikutteisten palveluiden käyttöönotossa. Nämä palvelumuodot ja toimintojen järjestäminen valtakunnallisesti tarkoituksenmukaisella tavalla eivät kuitenkaan heikennä verovelvollisen oikeusturvaa, koska kuten nykyisinkin jokaisen kansalaisen ja yrityksen verotuksesta vastaisi tietty määriteltävissä oleva Verohallinnon yksikkö.

Verohallinnon sisäisen toimintavapauden lisääntyessä hallinnon yleiset toimintaedellytykset paranisivat ja sitä kautta veronmaksaja-asiakkaat voisivat saada laadukkaampia palveluita. Veronsaajien oikeudenvalvonnan uudelleenorganisointi parantaisi oikeudenvalvontatoiminnan palvelukykyä ja tulokselisuutta lisäämällä erityisesti toiminnan yhtenäisyyttä ja kohdentamalla voimavarat veronsaajien, Verohallinnon ja veronmaksajien näkökulmasta nykyistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla. Kuntaveronsaajan asemaa uudistuksessa turvaisivat itsenäisen muutoksenhakuoikeuden säilyminen, oikeudenvalvontayksikössä toimivat erityiset nimetyt veroasiamiehet, vahva edustus yksikön yhteistyöryhmässä, lausuntomenettely yksikön päällikköä nimitettäessä sekä oikeudenvalvontayksikön raportointivelvollisuus toiminnastaan.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallituksen kanssa.

Esitys on osa laajempaa verotusmenettelyn ja verohallinnon uudistamiseen tähtäävää lainsäädäntöhanketta. Eduskunta on aikaisemmin hyväksynyt hallituksen esitykseen 57/2004 vp. liittyneet lakiesitykset, joilla verotusmenettelyä yksinkertaistettiin muun muassa laajentamalla sivullisen tiedonantovelvollisuutta. Eduskunta on aikaisemmin hyväksynyt myös hallituksen esitykseen 91/2005 vp. liittyneet lakiesitykset, joilla on uudistettu muun muassa veroilmoitusmenettelyä henkilöverotuksessa ja muutettu verotuksen toimittamiseen ja oikaisuun liittyviä säännöksiä. Lisäksi eduskunta on hyväksynyt hallituksen esitykseen 189/2006 vp. liittyneen lakiesityksen, jolla laajennettiin Verohallituksen mahdollisuuksia siirtää verotustehtäviä toimivaltaisesta verovirastosta toiseen verovirastoon.

Esitystä valmisteltaessa on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, sisäasianministeriö, korkein hallinto-oikeus, Helsingin hallinto-oikeus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Kouvolan hallinto-oikeus, Ro-

vaniemen hallinto-oikeus, Vaasan hallinto-oikeus, Kansaneläkelaitos, Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen ortodoksinen kirkko, Suomen Kuntaliitto ry, Tietosuojavaltuutetun toimisto, AKAVA ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Keskuskauppakamari, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, Suomen Yrittäjät ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry. Koska esityksellä on vaikutuksia saamelaisten kielellisiin oikeuksiin, esityksestä on neuvoteltu saamelaiskäräjien kanssa saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki Verohallinnosta

1 luku. **Tehtävät ja organisaatio**

Lain ensimmäisessä luvussa säädettäisiin Verohallinnosta viranomaisena ja virastona. Luvussa säädettäisiin Verohallinnon organisatorisesta asemasta, tehtävistä, sisäisen organisaation määräytymisperusteista, Verohallinnon yksiköistä, työjärjestyksistä ja asiavastuussa olevasta yksiköstä ilmoittamisesta sekä asiakirjan jättämisestä Verohallinnolle.

1 §. *Verohallinto.* Pykälässä säädettäisiin Verohallinto-nimisestä viranomaisesta. Verotusta varten olisi valtiovarainministeriön alainen Verohallinto. Verohallinto muodostaisi yhden viraston ja sen toimivalta käsittäisi koko maan. Pykälän ilmaisu verotusta varten olisi sama kuin nykyisessä laissa. Verotuksella tarkoitettaisiin eräin poikkeuksin kaikkia niitä tehtäviä, jotka 2 §:ssä säädetään.

2 §. *Tehtävät.* Säännöksen 1 momentti vastaisi voimassa olevaa säännöstä verojen tilitystä koskevaa mainintaa ja veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevaa kohtaa lukuun ottamatta. Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnon tehtäväksi säädettäisiin veronsaajien oikeudenvalvonta. Nykyisen lain mukaan verohallinnon tehtävänä on veronsaajien oikeudenvalvonnan järjestäminen. Muutos olisi periaatteellisesti merkittävä. Verohallinnon tehtävänä olisi kaikkien veronsaajien oikeudenvalvonta. Verohallinnossa olisi oikeudenvalvontatehtävää varten suoraan pääjohtajan alainen Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Yksiköstä ja sen tehtävistä säädettäisiin lain 14—17 §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa. Myös verojen tilitys mainittaisiin laissa Verohallinnon tehtävänä.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinnon olisi edistettävä oikeaa ja yhdenmukaista verotusta sekä kehitettävä Verohallinnon palvelukykyä. Oikeaa ja yhdenmukaista verotusta edistetään muun ohessa antamalla verotusta koskevia yhtenäistämisohjeita. Nykyisin Verohallitus antaa yhtenäistämisohjeita voimassa olevan lain 2 §:n 2 momentin nojalla. Säännös ei muuttaisi oikeustilaa nykyisestä. Käytännössä meneteltäisiin kuten nykyisinkin, eli Verohallinnon asianomainen yksikkö antaisi vastuualueeseensa kuuluvissa asioissa tarvittavia yhtenäistämisohjeita. Jos ohje koskisi useamman Verohallinnon yksikön vastuualueeseen kuuluvia asioita, ohjeen allekirjoittaisi pääjohtaja.

Pykälän 3 momentti vastaisi nykyisen lain sääntelyä. Säännöksen perusteella Verohallinto voisi niin säädettäessä tai määrättäessä hoitaa myös sellaisia tehtäviä, jotka sinänsä eivät ole lain 1 §:ssä tarkoitettua verotusta. Nykyisin tällaisina tehtävinä pidetään esimerkiksi pientyönantajien maksu- ja ilmoitusjärjestelmästä annetun lain (658/2004) mukaisia palvelujärjestelmän ylläpitotehtäviä.

3 §. *Organisaation määräytyminen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä perusteista, joiden mukaan Verohallinnon toimintaorganisaatio voidaan valtioneuvoston asetuksella ja Verohallinnon työjärjestyksellä järjestää. Verohallinnon organisaatio ja yksiköiden tehtävät voisivat määräytyä toiminto- tai aluejaon taikka vero- tai maksuvelvollisten ryhmittelyn perusteella. Toimintoperusteinen määräytyminen olisi kysymyksessä silloin, jos Verohallinnon yksikkö vastaisi tietystä verotuksen toimintokokonaisuudesta.

Tässä esityksessä ehdotetaan, että veronsaajien oikeudenvalvonnan tehtävät hoidettaisiin toimintokohtaisessa valtakunnallisessa organisaatiossa. Tämän esityksen hyväksyminen mahdollistaisi myös veronkanto-, perintä- ja tilitystehtävien valtakunnallisen kokoamisen yhteen yksikköön.

Nykyinen verovirastorakenne ja niiden yksiköinä toimivat verotoimistot olisivat puolestaan esimerkkejä aluejakoperusteella määräytyvistä organisaatioyksiköistä. Verohallinnon organisaatio voisi muodostua myös vero- tai maksuvelvollisten ryhmittelyn perusteella. Tällöin esimerkiksi yritysasiakkaiden verotus voitaisiin koota valtakunnallisen yritysverotustoimialan tehtäväksi. Toimialan yksiköinä olisivat yritysverotoimistot. Tällainen toimintaorganisaatio varmistaisi osaltaan verotuksen yhtenäisyyttä.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinnon yksiköiden toimialueita järjestettäessä olisi huolehdittava palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Sääntely täydentäisi hallintolain 7 §:ssä säädettyä hallinnon palveluperiaatetta. Viittaus kielellisten oikeuksien toteutumiseen tarkoittaisi perustuslain (731/1999) 17 §:n 2 momentissa säädettyä oikeutta käyttää viranomaisessa omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, mistä säädetään tarkemmin kielilaissa (423/2003), sekä perustuslain 17 §:n 3 momentissa säädettyä saamelaisten oikeutta käyttää saamen kieltä viranomaisissa, mistä säädetään tarkemmin saamen kielilaissa (1086/2003).

4 §. *Yksiköt.* Verohallinnossa olisi Verohallitus, verovirastoja sekä muita yksiköitä. Pykälän 1 momentissa tarkoitetut yksiköt olisivat suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Näiden yksiköiden lukumäärästä, nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi on tämän esityksen liitteenä.

Vaikka tarkoituksena olisi, että Verohallinnon yksiköistä ei säädettäisi laintasoisesti, pykälässä mainittaisiin erikseen ne Verohallinnon yksiköt, joiden tehtävistä säädetään nykyisin muualla laissa. Näitä olisivat Verohallitus ja verovirastot. Tarkoituksena olisi, että lakitasoisesta yksiköiden luetteloinnista luovuttaisiin, kun asianomaisia verolakeja myöhemmin muutettaisiin niin, että laissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto.

Pykälän 2 momentissa viitattaisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä koskevaan sääntelyyn lain 14 §:ssä. Yksiköstä ja sen tehtävistä säädettäisiin sen riippumattoman aseman vuoksi lain tasolla erikseen.

Pykälän 3 momentin mukaan Verohallinnon yksikössä voisi olla paikallis-, tuki- tai muita toimintayksiköitä. Näistä toimintayksiköistä määrättäisiin lain 5 §:n nojalla joko Verohallinnon pääjohtajan vahvistamassa Verohallinnon työjärjestyksessä tai Verohallinnon yksikön päällikön vahvistamassa Verohallinnon yksikön työjärjestyksessä.

Verohallitus kuten myös verovirastot olisivat Verohallinto-nimisen viraston yksiköitä. Ne eivät siis enää olisi erillisiä viranomaisia. Verohallituksen ja verovirastojen tehtävistä säädetään eri laeissa. Verohallituksen tehtäväksi on säädetty muun ohessa useiden oikeussääntöjen antaminen. Verovirastojen tehtävänä on muun ohessa verotuksen toimittaminen. Näitä säännöksiä ei tässä yhteydessä muutettaisi muilta kuin verojen kantoa ja perintää koskevilta osiltaan. Viimeksi mainituissa tehtävissä toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallinto. Tämä merkitsisi sitä, että Verohallinnon työjärjestyksellä ei voitaisi tässä vaiheessa määrätä Verohallituksen ja verovirastojen tehtävien järjestämisestä laista poikkeavalla tavalla. Verohallituksen annettavaksi säädetyt oikeussäännöt ja verovirastojen tekemät verotusratkaisut olisivat kuitenkin Verohallinnon antamia oikeussääntöjä tai tekemiä verotuspäätöksiä.

5 §. *Verohallinnon ja sen yksikön työjärjestys.* Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinnon työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset Verohallinnon organisaatiosta, yksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä, sekä yksiköiden toimivallasta ja niiden toimialueista. Lisäksi työjärjestyksessä voitaisiin antaa määräyksiä yksiköiden sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä toimintayksiköiden toimivallasta ja toimialueista.

Verohallinnon työjärjestys olisi valtioneuvoston asetukseen nähden alisteinen ja asetuksen säännöksiä tarkentava. Yksiköitä ja

niiden pääasiallisia tehtäviä sääntelevä valtioneuvoston asetus ja Verohallinnon työjärjestys yhdessä muodostaisivat Verohallinnon perusrakennetta sääntelevän kokonaisuuden. Verohallinnon työjärjestys olisi julkaistava säädöskokoelmassa. Tällä varmistettaisiin osaltaan se, että Verohallinnon sisäinen toimintaorganisaatio ja tehtävien jako olisi yleisesti tiedossa. Luonnos Verohallinnon työjärjestykseksi on tämän esityksen liitteenä.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinnon yksikön työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset yksikön organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä, yksikön sisäisestä toimivallan jaosta ja toimialueista. Verohallinnon yksikön työjärjestys olisi Verohallinnon työjärjestykselle alisteinen ja tätä tarkentava.

Se, määrättäisiinkö Verohallinnon tehtävistä, toimintaorganisaatiosta ja työnjaoista Verohallinnon vai sen yksikön työjärjestyksessä, jäisi käytännössä ratkaistavaksi. Periaate olisi se, että asiasta määrättäisiin sitä ylemmällä työjärjestystasolla, mitä enemmän työjärjestysmääräyksellä järjestettäisiin julkisen vallan käyttöä suhteessa vero- tai maksuvelvolliseen. Vastaavasti sellaisista hallinnon sisäisistä toiminnoista, joilla ei määrätä julkisen vallan käytöstä suhteessa vero- tai maksuvelvolliseen tai siitä määrätään vain vähäisessä määrin, voitaisiin määrätä Verohallinnon yksikön työjärjestyksessä.

Valtioneuvoston asetuksen sekä Verohallinnon ja sen yksikön työjärjestysten keskinäistä suhdetta voidaan havainnollistaa Veronkantokeskusta koskevalla sääntelyllä. Esityksen liitteenä olevasta valtioneuvoston asetuksesta ilmenee, että Verohallinnossa olisi Veronkantokeskus, jonka tehtävänä olisi verojen ja maksujen kanto, perintä, tilittäminen sekä tietopalvelu sen mukaan kuin eri laeissa säädetään. Veronkantokeskuksen toimivalta olisi valtakunnallinen. Verohallinnon työjärjestyksessä täsmennettäisiin ne säännökset, jotka osoittavat Veronkantokeskuksen tehtävät ja toimivallan perusteet. Keskeisenä olisivat tässä veronkantolain (609/2005) toimivaltaa koskevat säännökset. Verohallinnon työjärjestyksessä määrättäisiin myös Veronkantokeskuksen sisäisestä toimintaorganisaatiosta siltä osin, että siinä mainittaisiin keskeiset vero- tai maksuvelvollisiin nähden julkista valtaa käyttävät Veronkantokeskuksen toimintayksiköt ja niiden alueellisen toimivallan omaavat veronkanto- ja perintäyksiköt. Veronkantokeskuksen antamassa työjärjestyksessä määrättäisiin muun ohessa yksikön tuki- ja muista yksiköistä, jotka käyttävät vain vähäisessä määrin julkista valtaa vero- tai maksuvelvollisiin nähden sekä annettaisiin muita tarkentavia määräyksiä.

6 §. *Asiavastuussa olevasta yksiköstä ilmoittaminen ja asiakirjan jättäminen Verohallinnolle.* Verohallinnon olisi pyynnöstä ilmoitettava kussakin asiassa ilmoittamis- tai tiedonantovelvolliselle, vero- tai maksuvelvolliselle taikka muulle verotusta koskevassa asiassa velvolliselle se Verohallinnon yksikkö tai toimintayksikkö, joka olisi kysymyksessä olevassa asiassa vastuussa. Säännös olisi tarpeen korostamaan sitä, että verotuksessa velvollisen tulee aina voida olla tietoinen siitä Verohallinnon yksiköstä tai toimintayksiköstä, joka juuri siinä asiassa on viime kädessä vastuussa.

Asiavastuussa oleva yksikkö olisi usein samalla myös asiassa yksinomaisesti toimivaltainen toimintayksikkö. Näin olisi esimerkiksi silloin, kun tietty verotustehtävä olisi järjestetty siten, että kaikki kysymyksessä olevaan asiaan, kuten veronkantoon tai tuloverotuksen toimittamiseen liittyvät tehtävät hoidetaan samassa Verohallinnon yksikössä. Jos esimerkiksi luonnollisen henkilön tuloverotus hoidettaisiin kaikkien siihen liittyvien tehtävien osalta kotikunnan verotoimistossa, olisi kyseinen verotoimisto samalla sekä asiavastuussa oleva toimintayksikkö että yksinomaisesti toimivaltainen toimintayksikkö.

Jatkossa tuloverotuksen toimittaminen voisi olla Verohallinnossa järjestetty niin, että samaa verovelvollista koskevia tuloverotuksen eri vaiheiden tehtäviä hoidettaisiin useammassa Verohallinnon toimintayksikössä tai niin, että usealla Verohallinnon toimintayksiköllä olisi rinnakkainen toimivalta käsitellä asiaa. Näissä tilanteissa asiavastuussa oleva toimintayksikkö vastaisi verovelvolliseen nähden viime kädessä kaikkien toimintayksiköiden suorittamista toimista. Tällaisia tehtäviä voisivat olla tyypillisesti asiakkaiden rekisteröintiin, verotustietojen tallentamiseen ja asiakaspalveluun liittyvät tehtävät, mutta myös verotusratkaisujen tekemiseen liittyvät

tehtävät. Näin on tilanne jo nyt esimerkiksi ennakkoperinnän muutosten osalta. Ennakkoperintälain (1118/1996) 18 §:n 1 momentin mukaan toimivaltaisia pidätysprosentin uudelleen määräämisessä ovat periaatteessa verovelvollisen kotikunnan veroviraston lisäksi kaikki verovirastot. Käytännössä menettely on se, että jos verokorttimuutos käsitellään muussa toimintayksikössä kuin kotikunnan verotoimistossa, päätöksen tekijäksi muutosverokorttia koskevalle päätökselle merkitään kuitenkin aina kotikunnan verotoimisto. Asiavastuussa oleva toimintayksikkö olisi siten tässä tapauksessa kotikunnan verotoimisto, ja se ilmenee tässä tapauksessa myös asiakirjasta. Myös mahdollinen virallinen oikaisuvaatimusmenettely ohjautuisi tällöin asiavastuussa olevan yksikön käsittelyyn. Rinnakkaisen toimivallan tilanteet tulevat yleistymään sitä myöden, kun käyttöön otetaan sähköisiä palveluita ja verotustehtäviä jaetaan Verohallinnon eri yksiköiden ja toimintayksiköiden kesken nykyistä laajemmassa mitassa.

Asiavastuussa olevan yksikön tai toimintayksikön ilmoittamisella olisi veronmaksaja-asiakkaan näkökulmasta lähinnä se merkitys, että verotuksessa velvollinen voisi asioida kokonaisvastuussa olevan toimintayksikön kanssa, jos asiassa tarvittaisiin esimerkiksi kokonaisvaltaista asian selvittämistä tai jos syntyisi erimielisyys siitä, miten asiassa on toimittava tai mitä asiassa on päätetty. Säännöksen tarkoittama asiavastuussa oleva toimintayksikkö olisi useimmissa verotuksen tilanteissa verovelvollisen kotikunnan verotoimisto. Näin ei kuitenkaan olisi aina. Esimerkiksi tuloverotuksessa veronkantoon ja perintään liittyvissä tehtävissä asiavastuussa oleva toimintayksikkö olisi Verokantokeskuksen asianomainen alueellinen veronkanto- tai perintäyksikkö.

Verohallinto ilmoittaisi asiavastuussa olevasta yksiköstä tai toimintayksiköstä vero- tai maksuvelvollisen pyynnöstä. Ilmoittaminen voisi tapahtua myös suullisesti esimerkiksi asiakaspalvelutilanteissa. Useimmissa tilanteissa asiavastuuyksikkö olisi se yksikkö tai toimintayksikkö, joka on merkitty esimerkiksi verotuspäätökselle asiakirjan lähettäjäksi tai päätöksen tehneeksi yksiköksi tai toimintayksiköksi.

Asiavastuuyksikön määritteleminen ja siitä ilmoittaminen ei poistaisi sitä valtion virkamieslain (750/1994) tai muun lain mukaista virkavastuuta, joka jokaisella virkamiehellä tehtävissään on. Jos esimerkiksi ennakonpidätystä koskevan muutoksen tekee Verohallinnon sisäisen toimivallan jaon oikeuttamana muussa kuin asiavastuussa olevassa yksikössä työskentelevä Verohallinnon virkamies, hän vastaisi virkatehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta siten kuin virkamieslaissa tai muussa laissa virkavastuusta säädetään. Asiavastuuyksikkö toimisi tällaisessa tilanteessa sinä yhteyspisteenä, johon verovelvollinen aina voisi olla yhteydessä ja joka viime kädessä ottaa kokonaisvastuun kysymyksessä olevassa asiassa.

Rinnakkaisen toimivallan olemassaololla ja asiavastuussa olevan yksikön käsitteellä ei olisi merkitystä valitusmenettelyn osalta. Toimivaltaiseksi hallinto-oikeudeksi on säädetty yleensä se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiiriin muutoksenhakijana olevan vero- tai maksuvelvollisen kotikunta kuuluu.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asiakirjan jättämisestä Verohallinnolle. Kun Verohallinto olisi yksi virasto, asiakirja katsottaisiin määräajassa jätetyksi, jos se olisi jätetty mihin tahansa Verohallinnon yksikköön määräajan kuluessa. Se, onko asiakirja jätetty määräajassa, määräytyisi säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) ja hallintolain säännösten mukaisesti. Säännöstä sovellettaisiin, vaikka muualla laissa olisi säädetty siitä, että asiakirja olisi jätettävä määräajan kuluessa tiettyyn asiassa toimivaltaiseen verovirastoon. Asiakirja olisi tällöinkin jätetty oikeassa ajassa, jos se olisi jätetty muuhun kuin nimenomaisesti toimivaltaiseen verovirastoon määräajan kuluessa.

2 luku. Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

Luvussa säädettäisiin Verohallinnon johtamisesta ja ratkaisuvallan käyttämisestä Verohallinnossa. Lukuun sisältyisi muun ohessa pääjohtajan ratkaisuvallan ja yksikön päällikön ratkaisuvallan käyttöä koskevat säännökset.

7 §. *Pääjohtajan tehtävät ja ratkaisuvalta.* Pykälässä säädettäisiin pääjohtajan tehtävistä

ja ratkaisuvallan käyttämisestä. Pykälän 1 momentin mukaan Verohallintoa johtaisi pääjohtaja. Lain 8 §:n 1 momentin perusteella pääjohtaja johtaisi samalla myös Verohallitusta.

Pykälän 2 momentin mukaan pääjohtaja päättäisi kuten nykyisinkin Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien oikeussääntöjen antamisesta. Tällaisia oikeussääntöjä ovat laissa Verohallinnon tai Verohallituksen annettavaksi säädetyt oikeussäännöt, kuten esimerkiksi vuosittain annettava Verohallituksen päätös luontoisetujen laskentaperusteista. Oikeussääntö valmisteltaisiin asianomaisessa Verohallinnon yksikössä ja pääjohtaja päättäisi oikeussäännöstä esittelystä.

Pykälän 2 momentin mukaan pääjohtaja myös vahvistaisi Verohallinnon työjärjestyksen. Lisäksi pääjohtaja vahvistaisi Verohallituksen päällikkönä Verohallituksen työjärjestyksen. Tältä osin pääjohtajan toimivalta perustuisi yksikön päällikön asemaan 8 §:n tarkoittamalla tavalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että pääjohtaja voisi lisäksi ottaa ratkaistavakseen minkä tahansa yksittäisen asian, joka 8 §:n nojalla kuuluu lähtökohtaisesti Verohallinnon yksikön ratkaistavaksi. Säännöksellä varmistettaisiin se, että pääjohtaja voisi harkintansa mukaan aina ottaa ratkaistavakseen yksikön toimivaltaan kuuluvan asian. Periaatteessa pääjohtajan oikeus ottaa asioita ratkaistavakseen käsittäisi myös yksittäisen verovelvollisen verotusta koskevan asian, mutta tarkoituksena olisi, että pääjohtaja ei ottaisi tällaisia asioita ratkaistavakseen. Säännös voisikin käytännössä tulla sovellettavaksi lähinnä vain tilanteissa, jotka liittyvät Verohallinnon yksikössä muutoin ratkaistavaan luonteeltaan hallinnolliseen asiaan. Tällaisia hallinnollisia asioita voisivat olla esimerkiksi nimitys-, hankinta- tai muut henkilöstö-, talous- tai yleishallintoon liittyvät asiat. Asian luonteesta johtuen asian tulisi luonnollisesti olla merkittävä koko Verohallinnon näkökulmasta. Pääjohtaja voisi ottaa ratkaistavakseen asian myös silloin, jos esimerkiksi yksikön päällikkö olisi asiassa esteellinen.

Pääjohtaja ei kuitenkaan voisi ottaa ratkaistavakseen veronsaajien oikeudenvalvontatehtävään kuuluvaa asiaa. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön oikeudenvalvontatehtävään liittyvä ratkaisuvalta olisi siten yksinomainen. Oikeudenvalvontatehtävällä tarkoitettaisiin sekä yksikön tehtäviin liittyviä luonteeltaan yleisiä toimintalinjaustyyppisiä asioita että konkreettisessa yksittäistapauksessa tehtävää ratkaisua siitä, haetaanko verotukseen muutosta tai minkä sisältöinen vastine tai lausunto asiassa annettaisiin. Pääjohtajalla ei olisi oikeutta ottaa ratkaistavakseen oikeudenvalvontatehtävästä johtuvaa erityistä veronhuojennusasiaakaan. Pääjohtajalla olisi kuitenkin säännöksen ensimmäisen virkkeen nojalla oikeus ottaa ratkaistavakseen oikeudenvalvontayksikössä ratkaistava nimitys-, hankinta- taikka muu henkilöstö- tai taloushallintoon liittyvä tai muu luonteeltaan hallinnollinen asia.

Kuten nykyisinkin pääjohtajan tehtävistä säädettäisiin lisäksi valtioneuvoston asetuksella.

8 §. *Yksikön päällikön tehtävät ja ratkaisuvalta.* Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinnon yksikköä johtaisi yksikön päällikkö. Pääjohtaja johtaisi tämän säännöksen perusteella myös Verohallitusta.

Pykälän 2 momentin mukaan yksikölle kuuluvat asiat ratkaisisi yksikön päällikkö tai muu virkamies sen mukaan kuin yksikön työjärjestyksessä määrättäisiin. Yksikön työjärjestyksen vahvistaisi yksikön päällikkö. Käytännössä yksikön työjärjestys voisi koostua myös useista, esimerkiksi toimintayksikkökohtaisista, asiakirjoista. Sääntely vastaisi nykyisen verohallintolain 3 §:n 2 momentin sääntelyä, joka koskee veroviraston johtamista ja ratkaisuvallan käyttöä.

Kuten nykyisinkin Verohallinnon yksikön päällikön tehtävistä säädettäisiin myös valtioneuvoston asetuksella.

9 §. *Tarkemmat säännökset ja määräykset.* Pykälä olisi valtuutussäännös, jonka nojalla asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin muun ohessa henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä, kelpoisuusvaatimuksista, pääjohtajan ja yksikön päällikön sijaisen määräämisestä ja tarvittaessa myös Verohallinnon sisäisestä hallinnosta sekä esimiestehtävien sisällöstä.

Pykälän 2 momentin mukaan työjärjestyksissä voitaisiin antaa tarkempia määräyksiä muun ohessa sisäisestä johtamisesta, sijaisuuksista sekä muista sisäiseen hallintoon

kuuluvista asioista. Pykälä vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 3 a §:n säännöstä.

3 luku. Verotuksen oikaisulautakunta

Luvussa säädettäisiin verotuksen oikaisulautakunnasta ja menettelystä oikaisulautakunnassa.

10 §. *Verotuksen oikaisulautakunta ja sen kokoonpano.* Säännös vastaisi nykyisen verohallintolain 4 §:n säännöstä kuitenkin niin, että kun Verohallinnosta muodostettaisiin yksi virasto, toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Verohallituksen ja veroviraston asemesta Verohallinto.

11 §. *Päätösvaltaisuus ja menettely verotuksen oikaisulautakunnassa.* Säännös vastaisi nykyisen verohallintolain 4 a §:n säännöstä kuitenkin niin, että lautakunnan suppean ja laajan kokoonpanon välistä toimivaltaa jakavaa euromäärää korotettaisiin nykyisestä 2 000 eurosta 3 000 euroon. Lisäksi pykälään tehtäisiin eräitä muuttuneesta lainsäädännöstä johtuvia teknisluonteisia tarkistuksia.

Euromäärää koskevaa muutosta sovellettaisiin prosessisäännöksenä kaikkiin niihin asioihin, jotka käsitellään verotuksen oikaisulautakunnassa lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

12 §. *Läsnäolo-oikeus verotuksen oikaisulautakunnan kokouksessa.* Säännös vastaisi nykyisen verohallintolain 4 b §:n säännöstä kuitenkin niin, että pykälässä viitattaisiin hallintolain säännöksiin.

13 §. *Tarkemmat säännökset verotuksen oikaisulautakunnasta*. Säännös vastaisi nykyisen verohallintolain 4 c §:n säännöstä.

4. luku. Veronsaajien oikeudenvalvonta ja muu puhevallan käyttö

Luvussa säädettäisiin puhevallan käytöstä Verohallinnossa. Puhevallan käyttö jakautuisi veronsaajien puolesta käytettävään puhevaltaan (14–17 §), vero- ja eräisiin muihin rikoksiin liittyvään puhevallan käyttöön (18 §) sekä muuhun puhevallan käyttöön tuomioistuimissa, erilaisissa toimituksissa sekä sopimuksissa (19 §). Puhevallan käyttämisestä velkoja-asemassa säädettäisiin veronkantolaissa.

14 §. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö ja sen tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköstä ja sen tehtävistä. Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinnossa olisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Yksiköstä säädettäisiin laissa yksikön riippumattomuusaseman vuoksi.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi kaikkien veronsaajien puhevaltaa verotusta koskevassa asiassa siten kuin Verohallinnosta annetussa laissa ja muualla laissa säädettäisiin. Oikeudenvalvontaan liittyvät Verohallinnosta annetun lain säännökset sisältyisivät lain 14—17 §:iin. Muualla laissa säädettäisiin oikeudenvalvontayksikön, vastaavalla tavalla kuin nykyisin säädetään veroasiamiehen, toimivallasta kysymyksessä olevassa asiassa. Esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain 62 §:ssä säädettäisiin siitä, että oikeudenvalvontayksiköllä olisi oikeus hakea muutosta verotukseen. Yksikön työjärjestyksessä määrätty tai yksikön muutoin määräämä veroasiamies käyttäisi yksikön ratkaisuvaltaa siten kuin Verohallinnosta annetun lain 8 §:n 1 momentista ilmenee. Ratkaisuvallan käyttö voisi tapahtua esittelystä tai esittelyttä sen mukaan kuin oikeudenvalvontayksikön työjärjestyksessä määrättäisiin. Ratkaisuvallan käyttö yksikön sisällä järjestäytyisi siten samalla tavalla kuin muissakin Verohallinnon yksiköissä.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön asianosaisasemasta ei kuitenkaan olisi kaikissa yksittäistapauksissa säännöstä muualla laissa. Tällöin tulisivat sovellettavaksi yleiset asianosaisasemaa koskevat säännökset. Pykälän 1 ja 2 momentissa mainituin tavoin yksikön asianosaisasema olisikin ymmärrettävä laajasti kattaen verotuksen, verotusta koskevan muutoksenhaun sekä verotusta koskevat muut hallintolain ja hallintolainkäyttölain mukaisessa järjestyksessä käsiteltävät asiat.

Pykälän 2 momentin mukaisesti veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi kaikkien veronsaajien, siis valtion, kunnan, seurakunnan, Kansaneläkelaitoksen, metsänhoitoyhdistyksen ja metsäkeskuksen puhevaltaa ja valvoisi näiden oikeutta verotuksessa. Metsäkeskuksilla on mahdollisuus muutoksenhakuun, jos metsänhoitoyhdistyslain (534/1998) 11 §:n 2 momentin mukaan met-

sänhoitoyhdistyksen toimialueen ulkopuolelta kannettaisiin metsänhoitomaksua. Metsäkeskus on verontilityslain (532/1998) 1 §:n 1 momentin mukaan myös veronsaaja, minkä vuoksi metsäkeskus on tarkoituksenmukaista sisällyttää lakiin.

Yksikkö käyttäisi itsenäistä harkintavaltaa sen suhteen, missä tilanteissa puhevaltaa ylipäänsä on tarpeen käyttää. Kun oikeudenvalvonnan voidaan kuitenkin edellyttää kohdistuvan lähinnä oikeudellisesti tulkinnanvaraisiin tai fiskaalisesti merkittäviin asioihin, pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin yksikön toimintaa ohjaavat säännökset niistä kriteereistä, joiden pohjalta yksikkö harkitsisi puhevallan käytön tarpeellisuutta. Kysymys olisi vastaavantyyppisestä viranomaisen toimintaa ja toiminnan painopisteiden valintaa ohjaavasta säännöksestä kuin on verotusmenettelystä annetun lain 26 §:n 6 momentissa. Mainitun lainkohdan mukaan verotusta toimittaessaan veroviranomaisen on tutkittava saamansa tiedot ja selvitykset tavalla, joka asian laatu, laajuus, verovelvollisten yhdenmukainen kohtelu ja verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen on perusteltua.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan puhevallan käyttöä ohjaavana kriteerinä olisi se, että puhevallan käyttö olisi lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tarpeen. Säännös vastaisi muutoin verotusmenettelystä annetun lain 70 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista valitusluvan myöntämisperustetta korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja keskusverolautakunnasta annetun lain 5 §:n mukaista ennakkoratkaisun antamisperustetta paitsi, että harkintaa ohjaavana ilmaisuna käytettäisiin ilmaisua ”tarpeen”. Tällä ilmaistaisiin se, että puhevallan käytön kynnys olisi merkittävästi alhaisempi kuin mainituissa lainkohdissa tarkoitetuissa yhteyksissä. Puhevallan käyttö voisi tämän kriteerin valossa olla tarpeen myös tilanteessa, jossa asian taloudellinen intressi yksittäistapauksessa olisi hyvinkin vähäinen.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan puhevallan käyttöä ohjaavana kriteerinä olisi asian taloudellinen merkittävyys. Säännöksen sanamuoto ilmaisisi sen, että tässäkin puhevallan käytön kynnys olisi alhaisempi kuin esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden valituslupaperusteisiin sisältyvässä verotusmenettelystä annetun lain 70 §:n 2 momentin 3 kohdassa, jossa käytetään ilmaisua ”painava taloudellinen tai muu syy”. Taloudellisesti merkittävää asiaa ei ole mahdollista, eikä tarpeenkaan, laissa täsmällisesti määritellä ja rajata. Kun verotusta toimitettaessa asioita valikoidaan verotusmenettelystä annetun lain 26 §:n 6 momentin mukaisesti tarkemmin tutkittavaksi, lähtökohtana voidaan pitää sitä, että veronsaajien oikeudenvalvonta ei yleensä edellyttäisi puhevallan käyttöä tapauksissa, jotka eivät valikoidu säännöksessä mainitulla tavalla käsiteltäviksi. Harkittaessa puhevallan käyttöä taloudellisen intressin perusteella lähtökohtana voitaisiin pitää sitä, että taloudellisesti merkittäviä tapauksia olisivat asiat, joilla ei ole kysymyksessä olevaa yksittäistapausta laajempaa merkitystä ja joissa verossa laskettava fiskaalinen intressi olisi vähintään useita tuhansia euroja.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukainen puhevallan käytön kriteeri olisi luonteeltaan väljä. Säännös olisi tarpeen varmistamaan sen, että yksikkö voisi kaikissa tapauksissa käyttää itsenäisesti harkintavaltaa puhevallan käytön suhteen. Kysymys voisi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa muutoksenhaku olisi perusteltua verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun tai verovelvollisen eri verovuosien verotuksen johdonmukaisuuden vuoksi, vaikka kysymys ei olisikaan taloudellisesti merkittävästä tai oikeudellisesti tulkinnanvaraisesta asiasta. Laissa mainitut kriteerit eivät siten kokonaisuutena estäisi puhevallan käyttöä, vaan ohjaisivat yksikön toimintaa näiden kriteerien osoittamaan suuntaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että oikeudenvalvontayksikkö olisi oikeudenvalvontatehtävässään riippumaton. Yksikkö siis harkitsisi muusta Verohallinnosta ja myös varsinaisista veronsaajista riippumattomasti, milloin se käyttää asiassa puhevaltaa ja minkä sisältöisenä puhevaltaa käytetään. Verohallinnon pääjohtaja ei voisi ottaa oikeudenvalvontatehtävää koskevaa asiaa ratkaistavakseen. Tästä säädettäisiin lain 7 §:n 3 momentissa.

15 §. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuuleminen ennen asian ratkaisemista.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä voitaisiin kuulla asianosaisena ennen asian rat-

kaisemista. Säännöstä sovellettaisiin Verohallinnon sisäisessä menettelyssä mukaan luettuna muun muassa verotuksen oikaisulautakuntavaihe. Kuulemisesta valitusvaiheessa säädettäisiin erikseen. Verotuspäätöksen tiedoksiannosta säädetään erikseen muun ohessa verotusmenettelystä annetun lain 26 d §:ssä, eikä nyt ehdotetulla säännöksellä olisi vaikutusta päätöksen tiedoksiantomenettelyihin tai esimerkiksi ennakkotietoihin liittyvään verotusmenettelystä annetun lain 85 §:ssä säädettyyn varaumamenettelyyn.

Säännös kattaisi kaikki verotuksen eri vaiheet alkaen vero- tai maksuvelvollisten rekisteröinnistä ja päättyen niihin verotukseksi katsottaviin päätöksiin, jotka tehdään veroa kannettaessa tai perittäessä. Säännöksen soveltamisalaan kuuluisi myös oikaisuvaatimusmenettely. Yksikön kuuleminen asianosaisena tämän säännöksen nojalla liittyisi verotuksen toimittamiseen, verovalvontaan, muutosverotukseen, ennakkotietojen tai -ratkaisujen antamiseen sekä ensiasteen muutoksenhakuun oikaisulautakunnassa tai muussa oikaisumenettelyssä.

Ehdotettu säännös olisi kuulemiseen oikeuttava, ei velvoittava. Jos yksikköä kuullaan, luonnollinen lähtökohta on se, että yksikkö myös antaa asiassa vastineen tai muun lausunnon. Jos muualla lainsäädännössä erityisesti säädettäisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuulemisesta, noudatettaisiin niitä säännöksiä.

16 §. *Erityinen veronhuojennus.* Pykälässä säädettäisiin oikeudenvalvontaan liittyvästä erityisestä veronhuojennuksesta. Säännöstä voitaisiin soveltaa tilanteessa, jossa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi hakenut muutosta, tämän muutoksenhaun johdosta asiasta olisi saatu korkeimman hallinto-oikeuden päätös ja tässä asiassa olisi määrätty veroa tai maksua.

Säännös tulisi sovellettavaksi sellaisissa tilanteissa, joissa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö hakee muutosta sen johdosta, että asia on oikeudellisesti tulkinnanvarainen. Tilanne voisi olla esimerkiksi sellainen, että verotusta toimitettaessa havaitaan jokin lainsäädännön muuttumisesta johtuva uusi tulkintakysymys, joka koskee laajaa vero- tai maksuvelvollisten joukkoa. Jos Verohallinnossa yleisesti in dubio contra fiscus -periaatetta soveltaen päädytään siihen, että tulkinnallinen asia ratkaistaan verovelvollisen eduksi, voisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saattaa kysymyksen oikeusasteiden ratkaistavaksi. Yksikkö rajaisi muutoksenhaun kohteeksi otettavat tapaukset lukumäräisesti vähäiseksi ja siten, että niissä kysymyksessä oleva oikeuskysymys esiintyisi pelkistettynä tai sopivalla tavalla varioiden. Muutoksenhakuoikeutta käytettäisiin tällöin vain muutamissa, ei siis kaikissa tiedossa olevissa tapauksissa. Jos asiassa saataisiin korkeimman hallinto-oikeuden päätös ja päätös merkitsisi sitä, että veroa tai maksua tulisi muutoksenhaun johdosta määrättäväksi, olisi vero- tai maksuvelvollisten yhdenvertaisen kohtelun kannalta ongelmallista, jos vain tässä yksittäistapauksessa vero tulisi määrättäväksi. Tällaisessa tilanteessa maksuunpantu vero tai maksu voitaisiin huojentaa.

Kuvattu menettely voisi tulla sovellettavaksi vain sellaisessa tilanteessa, jossa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö on käyttänyt muutoksenhakuoikeuttaan jossain prosessin vaiheessa ja juuri tässä asiassa on saatu korkeimman hallinto-oikeuden päätös. Luonnollista olisi, että huojennusta ei voitaisi myöntää, ellei tässä asiassa ensin olisi käytetty kaikkia normaaleja muutoksenhakumahdollisuuksia, jolloin asiassa on tullut saada korkeimman hallinto-oikeuden päätös. Jos korkein hallinto-oikeus ei myöntäisi asiassa valituslupaa, kysymyksessä olisi myös päätös tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla, jolloin veronhuojennus voisi tulla kysymykseen tämän säännöksen nojalla.

Huojennus voitaisiin myöntää vero- tai maksuvelvollisen hakemuksesta tai hakemuksetta viranomaisaloitteisesti. Huojennuksen valtionverosta ja yhteisön tuloverosta myöntäisi se Verohallinnon yksikkö, joka veronhuojennusasiat muutoinkin ratkaisee. Kunnallisverosta huojennuksen myöntäisi kunta ja huojennus koskisi samalla vastaavasti myös kirkollisveroa ja vakuutetun sairausvakuutusmaksua. Lisäksi kirkollisveron osalta asianomainen kirkkoneuvosto voisi kirkkolain (1054/1993) 3 §:n 2 momentin nojalla myöntää huojennuksen säännöksessä mainituissa tilanteissa.

Käytännössä asiassa tulisi hankittavaksi aina Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön

lausunto, jolla olisi huomattava merkitys huojennusasiaa ratkaistaessa, koska yksikkö parhaiten pystyisi arvioimaan pykälässä säädettyjen edellytysten täyttymisen. Veronhuojennusasian ratkaiseva yksikkö tai kunta voisi lisäksi hankkia asiassa myös esimerkiksi verotuksen valtakunnallisesta ohjauksesta vastaavan Verohallinnon yksikön lausunnon. Viranomaisaloitteisessa huojennuksessa aloitteen tekijänä toimisi käytännössä aina Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Veronhuojennus koskisi varsinaisen veron tai maksun lisäksi myös tästä verosta tai maksusta johtuvaa mahdollista veronkorotusta taikka viivästys- tai muuta seuraamusta. Tällaisia seuraamuksia olisivat ainakin veronlisäys, viivästyskorko, viivästyskorkoa vastaava korko, jäämämaksu, viivekorko, lykkäyskorko, yhteisökorko ja jäännösveron korko. Säännöksellä ei olisi vaikutusta vero- tai maksuvelvolliselle aiheutuneisiin mahdollisiin oikeudenkäyntikuluihin. Niiden korvausvelvollisuus määräytyisi hallintolainkäyttölain 74 ja 75 §:n mukaisesti.

Huojennusasiaa koskevaan päätökseen ei voisi valittamalla hakea muutosta. Vastaava muutoksenhakukielto koskee myös muita veronhuojennusasioita.

Käytännössä ne tilanteet, joissa huojennus tulisi myönnettäväksi, olisivat harvinaisia. Mahdollisuus huojennuksen myöntämiselle olisi kuitenkin vero- ja maksuvelvollisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta periaatteellisesti tärkeää.

17 §. *Kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeuden käyttäminen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, että Suomen Kuntaliitto nimeäisi oikeudenvalvontayksikön esityksestä riittävän määrän yksikön virkamiehinä toimivia veroasiamiehiä, jotka voisivat käyttää yksiköstä riippumattomasti muualla laissa säädettyä kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta. Tehtävän erityisluonteesta huolimatta kysymys olisi lain 2 §:n tarkoittamasta Verohallinnon tehtävästä. Nimeämistä koskeva määräys voitaisiin peruuttaa erityisestä syystä samassa järjestyksessä kuin se on annettukin.

Mainitut virkamiehet avustaisivat veronsaajia muutoinkin oikeudenvalvontaan liittyvissä tehtävissä. Avustamisessa olisi kysymys viranomaisten välisestä yhteistyöstä, josta säädetään hallintolain 10 §:ssä. Veroasiamiehet avustaisivat siten muita veronsaajia oman toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa näiden pyynnöstä ja muutoinkin toimisivat näiden kanssa yhteistyössä. Verotusta koskevien tietojen luovuttamisesta säädettäisiin ehdotetussa verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 14 a §:ssä.

18 §. *Menettely rikosasiassa.* Pykälässä säädettäisiin Verohallinnon havaitsemasta epäillystä verorikoksen, muun verotukseen liittyvän rikoksen sekä kirjanpitorikoksen ilmoittamisesta esitutkintaviranomaiselle ja puhevallan käytöstä esitutkinnassa ja rikosprosessissa. Sääntelyä täsmennettäisiin vastaamaan vallitsevaa oikeustilaa ja käytäntöä sekä ajanmukaistettaisiin vastaamaan esitutkintaa koskevaa lainsäädäntöä. Nykyinen sääntely on puutteellista ja perustuu muiden rikosten kuin verorikosten ja kirjanpitorikosten ilmoittamisen osalta lähinnä veronkantolain (609/2005) 35 §:n erikoisperintätoimia koskevan säännöksen tulkintaan.

Muita verotukseen liittyviä rikoksia kuin varsinaisia verorikoksia voisivat tyypillisesti olla verojen perintään tai verovalvontaan liittyvät rikokset. Tällaisia olisivat esimerkiksi verojen perintään liittyvät velallisen rikokset. Rikosilmoitus voitaisiin tehdä myös sellaisesta rikollisesta menettelystä, joka kohdistuu verotuksellisten velvollisuuksien täyttämiseen ja joka havaitaan verovalvonnan yhteydessä. Tällaisia tapauksia olisivat esimerkiksi erilaisten verotukseen liittyvien asiakirjojen väärentämiset tai virheellisten tietojen antaminen Verohallinnon ylläpitämiin rekistereihin silloin, kun teko ei täytä veropetoksen tunnusmerkistön tarkoittamaa väärään tiedon antamista. Jotta Verohallinto voisi tehdä asiassa rikosilmoituksen ja käyttää asiassa tarvittaessa puhevaltaa, teolla tulee olla suora liittymä lain 2 §:ssä säädettyihin Verohallinnon tehtäviin, kuten verotuksen toimittamiseen, verovalvontaan tai verojen perintään.

Sääntelyä myös täsmennettäisiin vastaamaan vallitsevaa oikeustilan tulkintaa siltä osin, että kirjanpitorikosta koskevassa asiassa Verohallinto ei olisi asianosaisena.

19 §. *Muu puhevallan käyttö.* Pykälässä säädettäisiin Verohallinnon oikeudesta käyttää valtion puhevaltaa myös muissa kuin edellä 14—16 §:ssä säädetyissä veronsaajien oikeudenvalvontaan, 18 §:ssä säädetyissä rikosasioihin sekä veronkantolain 35 §:ssä säädetyissä velkojapuhevaltaan liittyvissä asioissa. Sääntely olisi tarpeen, jotta Verohallinto voisi itse käyttää valtion puolesta puhevaltaa myös muissa kuin edellä mainituissa Verohallintoa koskevissa asioissa. Nykyisin on jossain määrin ollut epäselvää se, voiko verovirasto tai Verohallitus käyttää tätä puhevaltaa, vai onko puhevallan käytön oikeutus tullut saada valtiovarainministeriöstä.

Sääntely liittyisi ensinnäkin oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 11 luvun 12 §:ssä säädettyyn tiedoksiantomenettelyyn. Sen nojalla tiedoksianto valtiolle on toimitettava lääninhallitukselle tai sille viranomaiselle, joka käyttää asiassa puhevaltaa. Tiedoksianto tapahtuisi siis jatkossa suoraan Verohallinnolle. Jos esimerkiksi haasteasiakirjoista ilmenisi se Verohallinnon yksikkö, johon asia kohdistuu, tiedoksianto voitaisiin toimittaa suoraan tuolle yksikölle, muussa tapauksessa käytännössä Verohallinnon keskusjohdolle.

Toisaalta sääntely liittyisi oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 5 §:ssä säädettyyn valtion puhevallan käyttöön tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa. Verohallinto voisi säännöksen perusteella käyttää valtion puhevaltaa esimerkiksi sellaisissa asioissa, joissa vero- tai maksuvelvollinen taikka Verohallintoon sopimus-, virka- tai työsuhteessa oleva vaatii valtiolta joko suoraan tai niin sanotun isännänvastuun kautta vahingonkorvausta verotuksessa tai muussa menettelyssä tapahtuneeksi väitetyn virheen johdosta. Pykälä oikeuttaisi Verohallinnon myös tekemään esimerkiksi tällaisessa asiassa valtiota sitovan sopimuksen.

Lisäksi sääntely osoittaisi selvästi sen, että Verohallinto voisi tehdä Verohallintoa sitovat erilaiset sopimukset, kuten Verohallinnon yksiköitä koskevat toimitilojen vuokrasopimukset tai hankintasopimukset, ellei niiden tekemisestä noudatettavasta menettelystä erikseen muuta säädetä. Verohallinnon työjärjestyksessä määrättäisiin siitä, mikä yksikkö olisi toimivaltainen tekemään nämä sopimukset, ja tilivirasto määrättäisiin Verohallinnon taloussäännössä.

5 luku. Verotuskustannukset

Luvussa säädettäisiin verotuskustannuksista ja niiden jakaantumisesta eri veronsaajien kesken sekä verotuskustannusten perimisestä.

20 §. *Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen.* Pykälässä säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti verotuskustannuksista ja niiden jakaantumisesta. Toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto.

21 §. *Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen.* Nykyistä vastaavasti laissa säädettäisiin perusteista, joiden nojalla lasketaan yksittäisen kunnan ja seurakunnan osuus vuotuisista verotuskustannuksista.

22 §. *Verotuskustannusten perintä ja oikaisu.* Verotuskustannusten perinnässä veronsaajilta sekä muutoksenhaussa verotuskustannusten perimispäätökseen toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto.

Pykälän 1 momenttiin siirrettäisiin nykyisin asetuksessa oleva kustannusten perintää koskeva sääntely.

6 luku. Erinäiset säännökset

Luvussa säädettäisiin hallintokantelun käsittelystä ja verotusta koskevan toimivallan siirrosta.

23 §. *Hallintokantelun käsittely ja ratkaiseminen.* Hallintokantelulla tarkoitetaan ylemmälle tai valvovalle viranomaiselle tehtyä ilmoitusta siitä, että kantelun kohteena olevan viranomaisen tai virkamiehen toiminta on virheellistä tai lainvastaista. Kantelu voi kohdistua myös viranomaisen tai virkamiehen toimimattomuuteen tai virkatehtävien laiminlyöntiin. Hallintokantelun viranomaisen toiminnasta voi tehdä muukin kuin asianosainen. Kanteluasiassa annettavaan ratkaisuun ja sen tiedoksiantoon sovelletaan hallintolain säännöksiä.

Verohallinto yksikköineen olisi yksi valtiovarainministeriön alainen viranomainen, jolloin ilman erityissääntelyä valtiovarainministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi tulisivat lähtökohtaisesti kaikki Verohallinnon, Verohallinnon yksiköiden ja näiden virkamiesten toiminnasta tehdyt kantelut. Kun ote-

taan huomioon Verohallinnon hallintorakenteen erityispiirteet ja kun kaikkien kanteluasioiden käsittely ministeriön tasolla ei olisi tarkoituksenmukaista, laissa säädettäisiin erikseen Verohallintoa koskevien hallintokanteluiden käsittelystä ja ratkaisemisesta. Sääntely koskisi varsinaisia hallintokanteluita tai sellaisina pidettäviä kirjelmiä.

Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinnon tai sen virkamiehen toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisisi Verohallinnon pääjohtaja. Näin meneteltäisiin, vaikka kantelu olisi osoitettu valtiovarainministeriölle. Lisäksi Verohallinnon työjärjestyksessä voitaisiin määrätä, että yksikölle osoitetut kantelut voisi kuitenkin ratkaista yksikön päällikkö. Säännöksessä Verohallinnon yksiköllä tarkoitettaisiin, kuten muuallakin tässä laissa, suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Jos kantelu kuitenkin kohdistuisi Verohallinnon yksikön päällikön toimiin, pääjohtaja ratkaisi kantelun lukuun ottamatta Verohallituksen päällikön toimista tehtyä kantelua, johon sovellettaisiin pykälän 2 momentin säännöstä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pääjohtajan ja hänen sijaisensa toimista tehdyn hallintokantelun käsittelystä ja ratkaisemisesta. Säännöksessä pääjohtajan sijaisella tarkoitettaisiin sijaisuusjärjestyksestä riippumatta kaikkia niitä virkamiehiä, jotka ovat määrätyt sijaisiksi. Heidän toiminnastaan tehdyt hallintokantelut käsittelisi ja ratkaisisi aina valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriö käsittelisi vain sellaiset kantelut, joissa on kysymys nimenomaan ja selvästi pääjohtajan tai hänen sijaisensa toiminnasta.

Lisäksi valtiovarainministeriö voisi aina ottaa ratkaistavakseen periaatteellisesti tärkeän Verohallinnossa käsiteltävän kanteluasian. Periaatteellisesti tärkeänä pidettäisiin lähinnä sellaisia kanteluasioita, joissa olisi kysymys asiasta, jolla voisi olla vaikutusta tätä yksittäistapausta laajempaan verovelvollisten ryhmään. Kysymys voisi olla esimerkiksi Verohallinnossa yleisesti noudatettavasta menettelytavasta tai asiasta, jolla on yksittäistapausta laajemmalle ulottuvia veronmaksajien oikeusturvaa koskevia vaikutuksia. Käytännössä asia tulisi valtiovarainministeriön tietoon joko Verohallinnon tai kantelijan aloitteesta, tai sen johdosta, että asiassa käydään laajempaa yhteiskunnallista keskustelua.

Kuvattua erityissääntelyä voidaan perustella Verohallinnon hallintorakenteen erityispiirteillä, jotka osoittavat, että Verohallinto viranomaisena poikkeaisi hallintorakenteen osalta tavanomaisesta viranomaisesta. Verohallinto muodostaisi koko maan käsittävän viranomaisen, jossa olisi useita yksiköitä ja niissä lukuisa määrä eri puolilla maata toimivia toimintayksiköitä. Kaikkiaan Verohallinnossa työskentelisi noin 6 000 henkilöä. Verohallinnon yksiköistä ja niiden pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella, eikä Verohallinnon työjärjestyksellä. Ratkaisuvallan käytöstäkin säädettäisiin tavanomaisesta viranomaiskäsitteestä poikkeavasti, kun lain 8 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella perustetun yksikön päällikkö ratkaisisi yksikölle kuuluvat asiat. Viraston päällikön, pääjohtajan, mahdollisuus puuttua yksikön ratkaisuvallan käyttöön perustuisi lain 7 §:n 3 momentissa säädettyyn oikeuteen ottaa yksittäinen asia ratkaistavakseen. Yksikön päällikön ratkaisuvalta perustuisi siten suoraan lakiin eikä se olisi johdettu pääjohtajan ratkaisuvallasta ja Verohallinnon työjärjestyksestä. Nämä Verohallinnon laajuutta, sen hallintorakennetta, yksiköiden muodostamista ja ratkaisuvallan käyttöä koskevat erityispiirteet puoltavat sitä, että myös valtiovarainministeriölle osoitetut hallintokantelut voisi ratkaista Verohallinnon pääjohtaja, ellei kysymys olisi pääjohtajan tai hänen sijaisensa toimista tehdystä kantelusta. Valtiovarainministeriö voisi lisäksi aina ottaa yksittäisen periaatteellisesti tärkeän kanteluasian ratkaistavakseen.

Esitykseen sisältyvällä hallintokantelua koskevalla säännöksellä ei rajoitettaisi kansalaisen oikeutta tehdä hallintokantelu Verohallinnon tai sen virkamiehen toiminnasta ylimmille laillisuusvalvojille, eduskunnan oikeusasiamiehelle tai valtioneuvoston oikeuskanslerille.

24 §. *Verotusta koskeva toimivallan siirto.* Pykälässä säädettäisiin nykyistä verohallintolain 13 §:ää vastaavasti Verohallinnon mahdollisuudesta antaa laissa säädetystä toimivallasta poikkeavia toimivaltamääräyksiä. Siitä huolimatta, että Verohallinto olisi yksi viranomainen, eri verolaeissa säädettäisiin edelleen toimivaltaisesta verovirastosta. Jos tästä verovirastoon sidotusta toimivallasta

olisi tarpeen poiketa, Verohallinto voisi antaa tämän säännöksen nojalla poikkeusmääräyksiä. Tällaisen määräyksen nojalla tehtävä siirrettäisiin toiselle verovirastolle tai sen tietylle toimintayksikölle. Toimivaltainen viranomainen antamaan näitä määräyksiä olisi Verohallinto. Käytännössä määräykset antaisi pääjohtaja. Sääntely olisi tarpeen niin kauan kunnes eri verolakien toimivaltaa koskevat säännökset muutettaisiin niin, että toimivaltaisena viranomaisena olisi Verohallinto. Tämän jälkeen Verohallinnon toimivalta olisi valtakunnallinen ja tehtävät järjestettäisiin kaikilta osin Verohallinnon yksiköitä koskevalla valtioneuvoston asetuksella ja Verohallinnon työjärjestyksellä.

25 §. *Palveluiden riittävyys toimivallan siirrossa.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 13 b §:ää.

26 §. *Julkaiseminen ja ilmoittaminen toimivallan siirrossa.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 13 c §:ä.

27 §. *Voimaantulo ja siirtymäsäännökset.* Laki tulisi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008. Verotuksessa toimivaltainen viranomainen olisi mainitusta päivästä alkaen Verohallinto kaikissa laissa tai asetuksessa Verohallinnolle, Verohallitukselle tai verovirastolle säädetyissä taikka niiden nojalla määrätyissä tehtävissä. Tämä koskisi myös esimerkiksi niitä asioita, joissa verotusratkaisun olisi ennen lain voimaantuloa tehnyt verovirasto ja joka käsiteltäisiin muutosverotusasiana mainitun päivän jälkeen Verohallinnossa. Verohallitus ja verovirastot olisivat vain Verohallinto-nimisen viraston yksiköitä mainitusta päivästä alkaen, eivät itsenäisiä viranomaisia edes niiden tehtävien osalta, jotka nimenomaisesti laissa on säädetty niiden käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi.

Pykälän 2 momentin mukaan Verohallinnosta annettavalla lailla kumottaisiin voimassa oleva verohallintolaki (1557/1995).

Pykälän 3 momentin mukaan Verohallinnon pääjohtajana olisi 1 päivästä toukokuuta 2008 alkaen Verohallituksen pääjohtajan virassa tuona päivänä toimiva virkamies. Hän toimisi samasta ajankohdasta lukien myös Verohallinnon yksikkönä toimivan Verohallituksen päällikkönä. Jos henkilö toimisi lain voimaantullessa määräaikaisena pääjohtajana, hän toimisi luonnollisesti Verohallinnon pääjohtajana tämän säännöksen nojalla vain tuon määräajan loppuun saakka.

Pykälän 4 momentin mukaan ennen lain voimaantuloa annetut veroasiamiestehtävää koskevat verohallinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n tarkoittamat veroasiamiesmääräykset päättyisivät 30 päivänä huhtikuuta 2008. Vuoden 2008 toukokuun alusta toimivaltainen Verohallinnon yksikkö olisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Yksikön työjärjestyksessä annettaisiin yksikön virkamiehinä toimiville veroasiamiehille asianmukaiset tehtävämääräykset, joiden nojalla he käyttäisivät yksikön toimivaltaa 1 päivästä toukokuuta 2008 alkaen.

Kunnilla itsellään säilyisi lain voimaantulon jälkeenkin oikeudenvalvontaan liittyviä tehtäviä, erityisesti oikeus itsenäisesti hakea muutosta verotukseen. Oikeudenvalvontatoiminto ei siis kokonaisuudessaan siirry kunnilta Verohallinnon hoidettavaksi.

Kuntien palveluksessa on lain voimaantulohetkellä noin kymmenen päätoimista kunnan virkamiehenä toimivaa veroasiamiestä. Osalla näistä veroasiamiehistä on oikeudenvalvontatehtävän ohella muitakin tehtäviä. Jotta henkilöstöjärjestelyt voitaisiin siirtymävaiheessa hoitaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti sekä kunnan, Verohallinnon että asianomaisen kunnan virassa olevan henkilön näkökulmasta, pykälän 3 momenttiin sisältyisi siirtymäsäännös, jonka mukaan kunnan esityksestä Verohallinto voisi antaa lain voimaantulohetkellä kuntaan virkasuhteessa olevalle veroasiamiehelle oikeudenvalvontatehtävää koskevan määräyksen. Määräys olisi sisällöltään samanlainen työjärjestysmääräys kuin oikeudenvalvontayksikön virkamiehenä toimivaa veroasiamiestä koskeva työjärjestysmääräys.

Määräyksen perusteella kunnan virassa oleva veroasiamies toimisi oikeudenvalvontatehtävässä yksikön johdon ja valvonnan alaisena ja muutoinkin samalla tavalla kuin oikeudenvalvontayksikön palveluksessa oleva veroasiamies. Määräyksen saanut veroasiamies voisi myös tulla nimetyksi 17 §:n tarkoittamaksi asiamieheksi. Verohallinto vastaisi veroasiamiehen kouluttamisesta ja muista vastaavista tehtävistä vastaavasti kuin oikeudenvalvontayksiön virkamiehen osalta. Oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi määräyk-

sen nojalla myös työnjohtovaltaa oikeudenvalvontatehtävässä veroasiamieheen nähden. Veroasiamies olisi kuitenkin edelleen virkasuhteessa kuntaan.

Ehdotettu menettely mahdollistaisi sen, että kunnan virassa olevan veroasiamiehen palvelussuhteen ehdot ja myös muun muassa palvelussuhteen perusteella määräytyvät eläkeoikeudet säilyisivät kunnan virkasuhteen mukaisina. Kunnan palveluksessa olevat päätoimiset veroasiamiehet voisivat siten uudistuksen yhteydessä valintansa mukaan joko hakeutua valtion palvelukseen tai jäädä kunnan palvelukseen tehden oikeudenvalvontatehtäviä mainitun työjärjestykseen verrattavan määräyksen mukaisesti. Verohallinto korvaisi vuosittain asianomaiselle kunnalle kaikki työnantaja-asemasta aiheutuvat, veroasiamieheen liittyvät kustannukset kunnan kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti. Sopimuksessa sovittaisiin tarvittaessa myös muista järjestelyyn liittyvistä toiminnallisista yksityiskohdista. Koska kysymys olisi vain siirtymäkauden sääntelystä, säännöksen perusteella ei voitaisi jatkossa tehdä vastaavia järjestelyjä.

Pykälän 5 momentin mukaan sellaisissa lain voimaantullessa vireillä olevissa oikeudenvalvontaan liittyvissä asioissa, joissa asianosaisena on Verohallitus tai verovirasto, puhevaltaa käyttäisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Kysymys voisi olla esimerkiksi Verohallituksen tekemästä valituksesta tai sellaisesta verotusta koskevasta hallintoriita-asiasta, jossa verovirasto on asianosaisena.

Pykälän 6 momentin mukaan lain täytäntöönpanoon liittyviin toimiin voitaisiin ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa. Verohallitus voisi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää lain täytäntöönpanoon liittyvät virat ennen lain voimaantuloa. Verohallitus voisi myös antaa vuoden 2008 toukokuun alusta voimaan tulevan Verohallinnon työjärjestyksen. Säännöksellä mahdollistettaisiin se, että esimerkiksi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön päällikön virka ja Veronkantokeskuksen päällikön virka sekä tarvittavat muut virat voitaisiin perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää ennen lain voimaantuloa. Säännös mahdollistaisi myös muiden tarvittavien virkajärjestelyiden tekemisen. Poiketen siitä, mitä verohallinnosta annetun asetuksen 12 §:ssä säädetään nimittävästä viranomaisesta, kaikki lain täytäntöönpanoon liittyvät nimitysratkaisut tekisi tämän voimaantulosäännöksen nojalla Verohallitus eli käytännössä Verohallituksen pääjohtaja. Muilta osin ennen lain voimaantuloa tehtäviin virkojen sijoittamista koskeviin päätöksiin, kelpoisuusvaatimuksiin ja nimitysmenettelyyn sovellettaisiin soveltuvin osin voimassa olevan verohallinnosta annetun asetuksen 10—13 §:n säännöksiä. Esimerkiksi Veronkantokeskus ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö rinnastuisivat kelpoisuusvaatimuksia sovellettaessa verovirastoihin. Virkojen haettavaksi julistaminen edellyttäisi kuitenkin aina sitä, että uusia virkoja koskevat oikeusnormit olisi säädetty eli lait olisi vahvistettu ja tarvittavat valtioneuvoston asetukset ja Verohallinnon työjärjestys olisi annettu.

Säännös mahdollistaisi myös organisaatiouudistukseen liittyvien muiden hallinnollisten päätösten teon jo ennen lain voimantuloa.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin Verohallituksesta ja verovirastoista Verohallinnon yksikköinä. Kun muualla lainsäädännössä säädetään Verohallitus tai verovirasto toimivaltaiseksi, tarkoitettaisiin tällä lain voimaan tultua Verohallinnon yksikkönä toimivaa Verohallitusta tai vastaavasti verovirastoa.

1.2 Laki verotusmenettelystä

26 d §. *Veronsaajien kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto.* Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta. Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö hoitaisi veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvät tehtävät, varsinaisia veronsaajia, kuten asianomaista kuntaa, ei olisi tarpeen erikseen kuulla eikä näille antaa päätöstä tiedoksi, jollei erikseen muualla nimenomaisesti toisin säädettäisi.

62 §. *Oikeus muutoksenhakuun.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi toimivaltainen viranomainen veroasiamiehen asemesta. Kunnan muutoksenhakuoikeus säilyisi nykyisessä laajuudessaan. Säännöksestä poistettaisiin erityinen maininta muutoksenhaku-

oikeudesta tuloverolain 21 §:ssä tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön verotukseen. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö ja kunta voisivat hakea muutosta tällaisen yhteisön verotukseen ilman erillistä mainintaakin. Lainkohdassa säädettäisiin lisäksi seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeudesta niin, että seurakunnalla olisi oikeus hakea muutosta kirkollisverotukseen ja Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus hakea muutosta sairausvakuutusmaksuun. Nämä veronsaajat voisivat, kuten nykyisinkin, hakea veronsaajana muutosta vain siltä osin kuin kysymyksessä oleva veronsaaja saa verotuloa. Sen sijaan jos kunta olisi muutoksenhakijana, mahdollinen muutos vaikuttaisi myös seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen saamiin verotuloihin. Tämäkin vastaisi nykytilaa.

Tilanteessa, jossa syntyy oikeusriita siitä, mikä on verovelvollisen oikea verotuskotikunta, muutoksenhakijana voisi veronsaajien puolesta toimia joko Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö tai asianomainen kunta. Kunnan muutoksenhakuoikeutta voisi tällaisessa tilanteessa luontevasti käyttää kunnan ohella Verohallinnosta annetun lain 17 §:n mukaisesti nimetty veroasiamies. Kun Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä voisi yksikkönä luonnollisesti olla vain yksi näkemys siitä, mikä on verovelvollisen oikea verotuspaikka, ei yksikkö voisi toimia samassa oikeusriidassa kahdessa roolissa. Nykyisinhän asianomaisten kuntien määräämät veroasiamiehet toimivat ikään kuin toistensa vastapuolina tällaisessa oikeusriidassa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että muutoksenhakuoikeus olisi sillä kunnalla ja seurakunnalla, jossa yhteisön tai yhteisetuuden kotikunta on, tai jos puolisoilla on eri kotikunta, muutoksenhakuoikeus olisi molempien puolisoiden kotikunnalla ja -seurakunnalla.

Jos Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi ilmoittanut ennakkotietoa annettaessa, ettei se tule käyttämään muutoksenhakuoikeuttaan, myöskään asianomainen varsinainen veronsaaja ei pykälän 4 momentin mukaan voisi hakea muutosta ennakkotiedon mukaisesti toimitettuun verotukseen. Säännös vastaisi asiallisesti nykyistä säännöstä. Kun Verohallinnosta muodostettaisiin yksi virasto, nykyisen Verohallituksen verohallintolain 6 §:n mukainen oikeus valtion puolesta hakea muutosta poistettaisiin.

64, 67 ja 85 §. *Oikaisuvaatimuksen määräaikaa, valitusaikaa ja ennakkotiedon hakemista* koskevissa pykälissä Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta.

66 §. *Valitus hallinto-oikeuteen.* Pykälän 1 momentissa oleva säännös valituskirjelmän toimittamisesta siirrettäisiin uuteen 2 momenttiin. Valituskirjelmä voitaisiin jättää joko verovirastoon tai hallinto-oikeuteen. Jos valituskirjelmä jätettäisiin verovirastoon, veroviraston olisi viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

69 §. *Veronsaajien kuuleminen valitusta käsiteltäessä.* Nykyinen sääntely, jonka mukaan verovirasto suorittaa asianosaisten kuulemisen, kumottaisiin ja siirryttäisiin menettelyyn, jossa hallinto-oikeus johtaisi verovalitusprosessia sen alusta alkaen.

Pykälässä säädettäisiin veronsaajien kuulemisesta, kun valittajana on verovelvollinen. Jos muutoksenhakijana olisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö tai kunta, seurakunta tai Kansaneläkelaitos, hallinto-oikeus kuulisi verovelvollista siten kuin hallintolainkäyttölain 34 §:ssä säädetään. Käytännössä verovelvollista kuultaisiin aina kuten nykyisinkin.

Pykälän 1 momentin mukaan verovelvollisen tekemästä valituksesta kuultaisiin veronsaajia siten, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle varattaisiin tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Sääntely vastaisi tältä osin nykyistä sääntelyä.

Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asianosaisen kuulematta jättämisestä, 2 momentissa säädettäisiin hallintotuomioistuimelle mahdollisuus jättää kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä vähäisissä verovalitusasioissa. Tällaisia valitusasioita olisivat ne valitukset, joissa veron määrä voisi verovelvollisen tekemän valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa. Säännös ei olisi tuomioistuinta velvoittava, vaan oikeuttava. Kun prosessinjohto olisi verovalitusprosessin

alusta alkaen hallintotuomioistuimella, se voisi harkita, onko veronsaajien kuuleminen tällaisessa vähäisessä asiassa lainkaan tarpeen. Säännös mahdollistaisi tarkoituksenmukaisen ja joustavan veronsaajien kuulemismenettelyn.

Pykälä tulisi sovellettavaksi myös kiinteistöverotuksessa kiinteistöverolain 26 §:n 2 momenttiin sisältyvän viittauksen nojalla. Ennakkoperintälain 52 §:n 1 momenttiin ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 21 §:n 2, 3 ja 4 momentteihin sisältyvien viittaussäännösten vuoksi sääntelyä sovellettaisiin myös näiden lakien tarkoittamissa verovalitusasioissa.

73 §. *Muutosperusteen vahvistaminen.* Pykälään lisättäisiin maininta siitä, että korkeimman hallinto-oikeuden ja hallinto-oikeuden päätöksistä lähetettäisiin jäljennös asianomaiselle Verohallinnon yksikölle ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle. Asianomaisella Verohallinnon yksiköllä tarkoitettaisiin sitä yksikköä, esimerkiksi verotoimistoa, joka on alun perin tehnyt valituksen kohteena olleen verotuspäätöksen tai muun ratkaisun. Käytännössä esimerkiksi hallinto-oikeuksien kanssa on lisäksi voitu sopia, että jäljennös päätöksestä lähetetään myös veronkannosta vastaavalle yksikölle, koska se huolehtii omalta osaltaan muun ohessa mahdollisten oikeudenkäyntikulujen maksatuksesta ja siitä, että päätöksen edellyttämät maksatukset ja perinnät toteutuvat. Näitä käytäntöjä voidaan edelleen jatkaa. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle toimitettaisiin kappale asiassa yksikön toimivaltaa käyttäneelle veroasiamiehelle.

Pykälä myös ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomioistuinten nimissä tapahtuneita muutoksia.

81 §. *Muutoksenhaku veronsaajien puolesta.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, asianomainen Ahvenanmaan kunta olisi toimivaltainen hakemaan muutosta nykyisen kunnan määräämän veroasiamiehen asemesta. Lähdevero tilitetään rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 §:n mukaan kokonaisuudessaan valtiolle. Tähän nähden Helsingin kaupungin erityisasema muutoksenhakijana poistettaisiin.

88—90 §. *Veronhuojennusta, kansainvälistä kaksinkertaisen verotuksen huojentamista ja veronlykkäystä* koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että toimivaltaisena viranomaisena mainittaisiin Verohallinto veroviraston tai Verohallituksen sijasta.

Voimaantulosta. Laki tulisi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008. Lain 66 ja 69 § tulisivat kuitenkin voimaan vasta vuoden 2009 alusta ja näitä säännöksiä sovellettaisiin niihin verovalitusasioihin, jotka tulevat vireille hallinto-oikeudessa 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen.

1.3 Laki keskusverolautakunnasta

7 §. *Muutoksenhaku.* Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin pykälän 2 momentin 2 kohdassa toimivaltaiseksi nykyisen Uudenmaan lääninveroviraston määräämien veroasiamiesten asemesta. Kunnan puolesta muutoksenhakuoikeutta käyttäisi asianomainen kunta tai Verohallinnosta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettu veroasiamies.

Ennakkoratkaisun hakijan tekemästä valituksesta korkein hallinto-oikeus pyytäisi tarvittaessa, kuten nykyisinkin, vastineen Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköltä ja asianomaiselta kunnalta.

Verohallituksen erityinen muutoksenhakuoikeus poistettaisiin ja pykälän 3 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

1.4 Veronkantolaki

5, 6, 8, 11, 13, 20, 21, 24, 33, 38, 40, 42 ja 48 §. Pykäliä muutettaisiin siten, että ehdotettua uutta Verohallinnosta annettua lakia vastaavasti pykälissä mainittu toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto.

Verohallinnon säätäminen toimivaltaiseksi viranomaiseksi veronkannon, perinnän ja tilittämisen tehtävissä mahdollistaisi sen, että näitä tehtäviä hoitamaan voitaisiin perustaa valtakunnallisen toimivallan omaava oma yksikkönsä, Veronkantokeskus. Yksikkö perustettaisiin valtioneuvoston asetuksella, ja yksikön tehtävistä ja sisäisestä organisaatios-

ta määrättäisiin Verohallinnon ja yksikön työjärjestyksissä.

32 §. *Muutoksenhaku veronkuittaukseen.* Muutoksenhaku veronkuittaukseen on ollut puutteellisesti säännelty. Pykälää muutettaisiin niin, että muutoksenhakumenettelystä säädettäisiin nykyistä täsmällisemmin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin muutoksenhakuun oikeutetuista, jollaisena pidettäisiin myös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin oikaisuvaatimuksen määräajasta, joka olisi verovelvollisen osalta 60 päivää siitä, kun tämä on saanut tiedon kuittauksen suorittamisesta. Lain 50 §:n mukaan tiedoksianto tapahtuisi tavallisena kirjeenä niin kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muutoksenhausta hallinto-oikeuteen ja pykälän 4 momentissa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuun sovellettaisiin pääsääntöisesti hallintolainkäyttölain säännöksiä. Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen olisi kuitenkin mahdollista, jos korkein hallinto-oikeus myöntäisi siihen luvan. Hallinto-oikeus johtaisi valitusprosessia virallisperiaatteen mukaisesti.

Pykälän 5 momentin mukaan, jos kuittaus todetaan aiheettomaksi, Verohallinto palauttaisi liikaa kuitatun määrän säädettyine korkoineen.

Voimaantulosta. Voimaantulosäännökseen sisällytettäisiin säännös, jonka mukaan vuoden 2008 toukokuun alusta veronkannossa, verojen perinnässä tai verojen tilittämisessä toimivaltainen viranomainen olisi aina Verohallinto huolimatta siitä, että muualla lainsäädännössä toimivaltaiseksi viranomaiseksi mainittaisiin verovirasto tai Verohallitus. Säännöksellä varmistettaisiin se, että muualla mahdollisesti säädetyissä veronkantoon, perintään ja tilittämiseen liittyvissä tehtävissä toimivaltainen viranomainen määräytyisi samalla tavalla kuin veronkantolaissa. Esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain 76 §:ssä säädetään verotuksen muuttamisesta muutoksenhaun johdosta. Säännöksessä todetaan, että verovirasto joko palauttaa liikaa maksetun veron tai perii lisää veroa. Voimaantulosäännös merkitsisi sitä, että näissä tilanteissa palauttamisen ja perimisen osalta toimivaltainen viranomainen olisi Verohallinto.

1.5 Ennakkoperintälaki

48 §. *Oikaisuvaatimus verovirastolle.* Pykälässä säädettäisiin, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön olisi tehtävä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä tai asian ratkaisemisesta. Määräaikaa ei ole laissa aiemmin säädetty, mikä on aiheuttanut epäselvyyttä.

49 §. *Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen.* Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin pykälän 3 momentissa toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta. Pykälää ajanmukaistettaisiin samalla tuomioistuimien nimien muutosta vastaavasti.

50 §. *Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset.* Pykälässä säädettäisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusajasta. Pykälää ajanmukaistettaisiin samalla verohallinnon yksiköiden ja tuomioistuimien nimien muutosta vastaavasti.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja ennakkoperintää koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus johtaisi tämän jälkeen valitusprosessia virallisperiaatteen mukaisesti.

56 ja 57 §. *Veronhuojennusta ja veronlykkäystä* koskevissa pykälissä Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta. Erillinen säännös Verohallituksen oikeudesta ottaa asia käsiteltäväkseen poistettaisiin pykälästä tarpeettomana.

Voimaantulosta. Laki tulisi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2008, mutta 50 §:n 4 momentti ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2009 alusta vastaavasti kuin muut lakiehdotuksen säännökset, jotka liittyvät valitusmenettelyn uudistamiseen.

1.6 Perintö- ja lahjaverolaki

43 §. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, joten

yksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi veroasiamiehen asemesta.

44 §. Pykälän 1 momenttia ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomistuimien nimien muutoksia. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisusta tehtävää valitusta, muutosta haettaisiin Helsingin hallinto-oikeudelta. Valituskirjelmä olisi toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle.

Toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

45 §. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö säädettäisiin pykälän 1 momentissa toimivaltaiseksi veroasiamiehen asemesta. Pykälää ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomistuimien nimien muutoksia. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haettaisiin Helsingin hallinto-oikeudelta. Valituskirjelmä olisi toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan valituskirjelmä voidaan toimittaa joko verovirastoon tai hallinto-oikeuteen. Nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi siten muutettuna, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi toimivaltainen viranomainen.

46 §. Pykälässä säädettäisiin veronsaajien kuulemisesta verovalitusta käsiteltäessä. Pykälä olisi samansisältöinen kuin ehdotettu verotusmenettelystä annetun lain 69 §. Verovelvollista kuultaisiin hallintolainkäyttölain säännösten edellyttämällä tavalla.

47 ja 48 §. Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta. Pykäliä ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomistuimien nimien muutoksia.

53 ja 54 §. Verohallinto säädettäisiin pykälissä tarkoitetuksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta. Koska Verohallinto olisi yksi viranomainen, Verohallitusta ei ole tarpeen mainita erikseen, joten se poistettaisiin tarpeettomana.

Voimaantulosta. Laki tulisi voimaan toukokuun alusta 2008, mutta 45 §:n 1 ja 2 momentti sekä 46 § liittyvät valitusmenettelyn uudistamiseen, joka esityksessä on ehdotettu tulevaksi voimaan vuoden 2009 alusta.

1.7 Arpajaisverolaki

16 §. *Muutoksenhaku.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, joten yksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta. Lisäksi pykälän 1 momenttia ajanmukaistettaisiin tuomioistuimien nimien muutosta ja uutta lainsäädäntöä vastaavasti.

18 §. *Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys.* Verohallinto säädettäisiin pykälässä tarkoitetuksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta. Säännös Verohallituksen oikeudesta ottaa periaatteellisesti tärkeä asia käsiteltäväksi poistettaisiin tarpeettomana, koska Verohallinto yhtenä virastona käsittäisi myös Verohallituksen.

1.8 Varainsiirtoverolaki

38 §. *Päätös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön pyynnöstä.* Veroasiamiehen sijasta toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Pykälä ajanmukaistettaisiin vastaamaan Verohallinnon yksiköiden nykyisiä nimiä.

46 ja 56 a §. *Muutoksenhaussa ja kuulemismenettelyssä* puhevaltaa käyttäisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

47 §. *Valitus hallinto-oikeuteen.* Pykälä ajanmukaistettaisiin vastaamaan Verohallinnon yksiköiden ja tuomioistuimien nimien muutoksia. Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi jatkossa veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin pykälän 2 ja 3 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi.

Nykyiseen 2 momenttiin lisättäisiin säännös veroviraston tekemän valituskelpoisen päätöksen tiedoksiantomenettelystä. Päätös voitaisiin antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsottaisiin saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Sääntely vastaisi muun muassa arvonlisäverolaissa ja ennakkoperintälaissa säädettyä tiedoksiantomenettelyä.

52 §. *Veronhuojennus ja maksunlykkäys.* Koska Verohallinnosta muodostettaisiin yksi virasto, Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen verovirasto n asemesta. Verohallitus poistettaisiin tarpeettomana. Pykälä ajanmukaistettaisiin vastaamaan Verohallinnon yksiköiden muuttuneita nimiä.

1.9 Kiinteistöverolaki

26 §. *Muutoksenhaku veroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö säädettäisiin pykälän 1 ja 3 momentissa toimivaltaiseksi kiinteistön sijaintikunnan määräämän veroasiamiehen asemesta.

Pykälän 1 momenttiin sisältyvää muutoksenhakuun oikeutettujen määritelmää muutettaisiin vastaamaan verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 1 momentin säännöstä. Voimassa olevaan lakiin sisältyvä määrittely on osoittautunut epäselväksi siltä osin kuin siinä viitataan verovastuuseen julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella. Ehdotetun pykälän mukaan muutoksenhakuun oikeutettuja olisivat verovelvollisen lisäksi ne, jotka ovat vastuussa veron suorittamisesta. Käytännössä tämä tarkoittaisi niitä, jotka ovat veronkantolain 8 lukuun sisältyvän verovastuuta koskevan sääntelyn johdosta vastuussa veron suorittamisesta.

27 §. *Muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätökseen.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi toimivaltainen viranomainen kiinteistön sijaintikunnan määräämän veroasiamiehen asemesta. Samalla pykälä ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomioistuimien nimissä tapahtuneita muutoksia.

1.10 Arvonlisäverolaki

133 k §. Pykälän 2 momentista poistettaisiin veroasiamiehen oikeus pyynnöstä saada pykälässä säädetyt tiedot. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voisi tarvittaessa pyytää verovirastoa hankkimaan kyseiset tiedot. Muutos vastaisi sitä toimivallan sääntelyä, joka on voimassa muun ohella verotusmenettelyssä annetussa laissa.

169 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin veroasiamiehen oikeus kehottaa verovelvollista esittämään kirjanpitonsa tarkastettavaksi. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voisi tarvittaessa pyytää verovirastoa suorittamaan verotarkastuksen. Muutos vastaisi sitä toimivallan sääntelyä, joka on voimassa muun ohella verotusmenettelyssä annetussa laissa.

175, 185, 193, 193 b, 194, 199 ja 202 §. Veroasiamiehen sijasta pykälissä tarkoitettua puhevaltaa käyttäisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Samalla säännöksiä ajanmukaistettaisiin vastaamaan verohallinnon yksiköiden ja tuomioistuimien nimissä tapahtuneita muutoksia.

210 §. Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Lisäksi pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta Verohallituksesta tarpeettomana.

211 §. Verohallinto säädettäisiin pykälän 1 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen lääninveroviraston asemesta veron lykkäystä koskevassa asiassa. Maininta Verohallituksesta poistettaisiin tarpeettomana.

214 ja 215 §. Pykälät kumottaisiin. Mahdollisuudesta suulliseen todisteluun ja todistajan kuulemiseen säädetään hallintolain 40 §:ssä ja hallintolainkäyttölain 37—39 §:issä.

1.11 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

11 §. *Oikaisuvaatimus.* Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin pykälän 3 momentissa toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta.

12 §. *Muutoksenhaku.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa veroasiamiehen asemesta.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin mahdollisuus jättää valituskirjelmä myös hallinto-oikeuteen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin veronsaajien kuulemisesta verovalitusta käsiteltäessä, ja säännös olisi samansisältöinen kuin ehdotettu verotusmenettelystä annetun lain 69 §.

Voimaantulosta. Laki tulisi voimaan toukokuun alusta 2008, mutta valitusmenettelyä

koskevat 12 §:n säännökset tulisivat voimaan vuoden 2009 alusta.

1.12 Autoverolaki

50 §. Verohallinto säädettäisiin pykälän 1 ja 3 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen Verohallituksen asemesta.

55 §. Uudenmaan lääninverovirastossa olevan veroasiamiehen asemesta veronsaajien puhevaltaa käyttäisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

69, 70, 71, 73 ja 78 §. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi pykälissä tarkoitettua veronsaajien puhevaltaa veroasiamiehen asemesta. Samalla säännöksiä ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomioistuimien nimissä tapahtuneita muutoksia.

1.13 Ajoneuvoverolaki

50 ja 53 §. *Valitusasiassa* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi pykälissä tarkoitettua veronsaajien puhevaltaa Uudenmaan veroviraston veroasiamiehen asemesta.

1.14 Laki polttoainemaksusta

20, 23 ja 26 §. *Oikaisua, valitusta ja valtion puhevallan käyttöä* koskevissa asioissa veronsaajien puhevaltaa käyttäisi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö Uudenmaan veroviraston veroasiamiehen asemesta.

1.15 Sairausvakuutuslaki

18 luku. **Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut**

31 §. *Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen.* Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, joten se säädettäisiin pykälän 2 momentissa toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta.

1.16 Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta

14 §. Verohallinto säädettäisiin pykälässä toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta ja Verohallituksen erityinen toimivalta poistettaisiin tarpeettomana.

17 §. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö olisi toimivaltainen käyttämään puhevaltaa nykyisen veroasiamiehen asemesta. Samalla 1 ja 3 momentti ajanmukaistettaisiin vastaamaan Verohallinnon yksiköiden ja tuomioistuimien nimissä tapahtuneita muutoksia.

1.17 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

2 a ja 21 §. Koska Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa, yksikkö säädettäisiin toimivaltaiseksi nykyisen veroasiamiehen asemesta.

22 §. Maininta hakemuksen lähettämisestä Verohallitukselle poistettaisiin, koska hakemus voitaisiin lähettää mille tahansa Verohallinnon yksikölle.

1.18 Verontilityslaki

3, 18, 19, 21, 22 ja 24 §. Koska Verohallinnosta muodostettaisiin yksi virasto, Verohallinto säädettäisiin pykälissä toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen Verohallituksen tai veroviraston asemesta.

Voimaantulosta. Voimaantulosäännökseen sisällytettäisiin säännös, jonka mukaan toimivaltainen viranomainen olisi lain voimaantulosta alkaen Verohallinto siinäkin tapauksessa, että muualla laissa säädetään verojen tilittämisessä toimivaltaiseksi viranomaiseksi verovirasto tai Verohallitus. Säännöksellä varmistettaisiin se, että muualla lainsäädännössä mahdollisesti säädetyissä verojen tilittämiseen liittyvissä tehtävissä toimivaltainen viranomainen määräytyisi samalla tavalla kuin veronkantolaissa eli se olisi tässä esityksessä tarkoitetulla tavalla Verohallinto.

1.19 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta

7 §. *Veronlisäyksen ja viivekoron perimättä jättäminen.* Koska Verohallinnosta muodostettaisiin yksi virasto, Verohallinto säädettäisiin pykälän 2 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta.

11 §. *Muutoksenhaku.* Verohallinto säädettäisiin pykälän 1 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen veroviraston asemesta.

Pykälän 2 ja 3 momentit ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomioistuimien nimissä ja lainsäädännössä tapahtuneita muutoksia. Valitusmenettelyyn sovellettaisiin hallintolainkäyttölain säännöksiä. Valittaminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi kuitenkin valitusluvan saamista.

12 §. *Tarkemmat määräykset.* Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen Verohallituksen asemesta. Lisäksi pykälän sisältämää määräystenantovaltuutta täsmennettäisiin vastaamaan perustuslain 80 §:n edellytyksiä.

1.20 Laki keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä

2 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen Verohallituksen asemesta.

1.21 Suhdannetalletuslaki

14 §. Veroasiamiehen sijasta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttäisi veronsaajien puhevaltaa. Samalla 3 momentti ajanmukaistettaisiin vastaamaan tuomioistuimien nimissä tapahtuneita muutoksia.

17 §. Verohallinto säädettäisiin 1 ja 2 momentissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen lääninveroviraston ja Verohallituksen asemesta.

1.22 Rakennusverolaki

25 §. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinto säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi nykyisen Verohallituksen asemesta.

1.23 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

11 §. *Tietojen antamisesta päättävä viranomainen.* Pykälä kumottaisiin. Koska Verohallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen, laissa ei olisi enää tarpeen säätää tietojen antamista koskevista toimivaltuuksista erikseen Verohallitukselle ja verovirastoille. Vastaavat määräykset sisällytettäisiin Verohallinnon työjärjestykseen.

14 a §. *Tietojen antaminen veronsaajien oikeudenvalvontaa varten.* Lakiin lisättäisiin uusi 14 a §. Pykälässä säädettäisiin kunnalle, seurakunnalle ja Kansaneläkelaitokselle oikeus pyynnöstä saada salassa pidettäviä verotustietoja oikeudenvalvontatehtäviä varten sen estämättä, mitä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 11 §:ssä säädetään asianosaisen tiedonsaantioikeudesta. Sääntely merkitsisi muun muassa sitä, että mainitun lain 11 §:n 2 momentissa säädettyjä rajoituksia ei sovellettaisi veronsaajien oikeudenvalvontatilanteissa. Tiedonsaantioikeus olisi kuitenkin rajoitettu oikeudenvalvontatehtävän hoitamisessa välttämättömiin tietoihin.

Kun kunta, seurakunta tai Kansaneläkelaitos käyttäisi verotusmenettelystä annetun lain 62 §:ssä, kiinteistöverolain 26 §:ssä tai keskusverolautakunnasta annetun lain 7 §:ssä säädettyä muutoksenhakuoikeuttaan, Verohallinto voisi luovuttaa tämän muutoksenhakuoikeuden käyttämistä varten välttämättömät vero- tai maksuvelvollisen verotusta koskevat tiedot asianomaiselle veronsaajalle tämän pyynnöstä. Tiedot saatuaan asianomainen veronsaaja voisi luonnollisesti päätyä myös siihen, että muutoksenhakuoikeutta ei tultaisi käyttämään.

Käytännössä menettely voisi olla se, että asianomainen veronsaaja ottaisi yhteyttä paikalliseen veroasiamieheen tai Verohallinnon yksikköön, joka keräisi tarvittavat tiedot ja luovuttaisi ne veronsaajan käyttöön. Säännöksen nojalla veronsaajalle voitaisiin salassapitosäännösten estämättä luovuttaa kaikki ne verotustiedot, jotka liittyvät kyseiselle veronsaajalle kerättäviin veroihin. Esimerkiksi kunnalla olisi oikeus saada kaikki sellaiset verotusta koskevat tiedot, jotka koskevat kyseiselle kunnalle perittäviä veroja. Tieto-

pyyntö voisi koskea paitsi yksittäistä nimettyä verovelvollista myös laajempaa verovelvollisten ryhmää. Veronsaaja saisi käyttää säännöksen nojalla sille luovutettuja tietoja vain siinä tarkoituksessa, johon ne on luovutettu eli oikeudenvalvonnassa.

Tilanteessa, jossa hallintotuomioistuin varaisi kunnalle, seurakunnalle tai Kansaneläkelaitokselle hallintolainkäyttölain tai muun lain asianosaisen kuulemista koskevien säännösten nojalla tilaisuuden antaa verovelvollisen tekemästä valituksesta vastine, kunta, seurakunta tai Kansaneläkelaitos saisi asiakirjat käyttöönsä kuulemisen yhteydessä. Näitä tilanteita varten ei tarvittaisi siten erityissääntelyä.

Verohallinnosta annetun lain 17 §:n tarkoittamat veroasiamiehet käyttävät Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköstä riippumattomasti kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta verotuksessa. Tämä tehtävä, kuten veronsaajien oikeudenvalvonta muutoinkin, olisi kuitenkin Verohallinnosta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu Verohallinnon tehtävä. Tähän nähden verotustietojen käytössä ja käsittelyssä noudatettaisiin kaikkia niitä säännöksiä, joita muutoinkin Verohallinnon tehtävissä noudatetaan, eikä tehtävä siten vaadi erityistä sääntelyä.

18 §. *Verohallinnon oikeus tietojen omaaloitteiseen antamiseen.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa Verohallinnosta annetun lain 18 §:ssä ehdotettua menettelyä rikosasiassa.

1.24 Saamen kielilaki

2 §. *Lain soveltamisala.* Saamen kielilain (1086/2006) 2 §:n 1 momentin 7 kohtaa muutettaisiin siten, että säännökseen lisättäisiin Verohallinto sellaisena valtakunnallisen toimivallan omaavana viranomaisena, johon saamen kielilakia sovellettaisiin.

Saamen kielilaissa säädetään saamelaisten oikeudesta käyttää omaa kieltään tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sekä julkisen vallan velvollisuuksista toteuttaa ja edistää saamelaisten kielellisiä oikeuksia. Saamelaisten kielelliset oikeudet ja lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten velvoitteet ovat laajemmat saamelaisten kotiseutualueella kuin kotiseutualueen ulkopuolella. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta, mistä säädetään saamen kielilain 3 §:n 3 kohdassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä.

Saamen kielilain 2 §:n 1 momentin mukaan viranomaisia, joihin lakia sovelletaan, ovat muun ohella ne valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaiset, joiden virka-alueeseen Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat. Lakia sovelletaan myös niihin hallintoviranomaisiin, jotka muutoksenhakuviranomaisina käsittelevät edellä mainituissa viranomaisissa vireille tulleita asioita. Lain 4 §:n nojalla saamelaisella on omassa asiassaan oikeus käyttää saamen kieltä tässä laissa tarkoitetussa viranomaisessa. Lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten ja julkisoikeudellisten laitosten niissä virastoissa ja muissa toimipaikoissa, jotka sijaitsevat saamelaisten kotiseutualueella, saamelaisilla on 12 §:n nojalla oikeus aina käyttää valintansa mukaan joko suomen tai saamen kieltä. Lakia koskevan hallituksen esityksen perustelujen (HE 46/2003 vp, s. 34 ja 36) mukaan niissä viranomaisissa, joiden virka-alue on osittain kotiseutualueella ja osittain sen ulkopuolella, noudatettaisiin 12 §:ää kotiseutualueella sijaitsevissa toimipaikoissa ja muutoin 4 §:ää.

Verohallinnossa edellä kuvattu sääntely koskee käytännössä Lapin verovirastoa ja sen saamelaisten kotiseutualueella sijaitsevia toimipaikkoja. Koska verohallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen, jonka virka-alueena olisi koko maa, verohallinnon saamen kielilaissa tarkoitettu piiri-, alue- ja paikallishallinto päättyisi eikä saamen kielilakia enää sovellettaisi Verohallintoon. Tämä merkitsisi saamelaisten kielellisten oikeuksien heikkenemistä, kun verotusta koskevat asiat jäisivät kokonaan saamen kielilain soveltamisalan ulkopuolelle. Sen vuoksi lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että Verohallinto saatettaisiin lain soveltamisalan piiriin samalla tavoin kuin eräiden kansalaisten oikeusturvan kannalta keskeisten, toimialueeltaan valtakunnallisten viranomaisten ja laitosten osalta säädetään lain 2 §:ssä. Saamelaisella olisi siten oikeus käyttää saamen kieltä

omassa asiassaan kaikissa Verohallinnon yksiköissä ja Verohallinnon saamelaisten kotiseutualueella sijaitsevissa toimipaikoissa valintansa mukaan joko suomen tai saamen kieltä.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksen liitteenä on luonnos asetukseksi Verohallinnosta, valtioneuvoston asetukseksi Verohallinnon yksiköistä sekä luonnos Verohallinnon työjärjestykseksi.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan pääsääntöisesti toukokuun alusta 2008. Valitusmenettelyyn liittyvät muutokset tulisivat kuitenkin voimaan vasta vuoden 2009 alusta.

4 Suhde perustuslakiin ja kielilainsäädäntöön

4.1 Verohallinto-niminen viranomainen perustuslain näkökulmasta

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, kun niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Säännöksessä hallinnon perusteilla tarkoitetaan valtion alue- ja paikallishallinnon yleistä rakennetta, kuten hallinnollisen jaotuksen perusteita ja viranomaistyyppejä. Järjestettäessä julkisen vallan käyttöä on lisäksi otettava huomioon perustuslain 81 §:n 1 momentin vaatimukset verovelvollisen oikeusturvasta.

Perustuslain edellyttämällä tavalla esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnosta annetun lain 3 §:ään sisällytettäisiin erityiset säännökset Verohallinnon organisaation määräytymisperusteista. Nämä määräytymisperusteet ohjaisivat Verohallinnon sisäisen toimintaorganisaation rakentamista. Laissa ja lain nojalla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin näiden määräytymisperusteiden mukaan muodostettavista Verohallinnon yksiköistä.

Verohallinnon toimintaorganisaatio ja yksiköiden tehtävät voisivat määräytyä toiminto- tai aluejaon taikka vero- tai maksuvelvollisten ryhmittelyn perusteella. Esimerkkinä toimintojaon mukaisesta toiminnan järjestämisestä olisivat tässä esityksessä ehdotettu veronsaajien oikeudenvalvonnan kokoaminen yhteen valtakunnalliseen yksikköön sekä tämän ehdotuksen mahdollistama veronkannon, perinnän ja tilittämisen tehtävien kokoaminen samoin yhteen valtakunnallisen toimivallan omaavaan Veronkantokeskus-nimiseen yksikköön. Verovirastot puolestaan rakentuisivat aluejakopohjaisesti, kuten nykyisinkin. Vero- tai maksuvelvollisten ryhmittelyn mukaisena yksikkönä voidaan pitää nykyistä Konserniverokeskusta. Jos toimintaorganisaatiota jatkossa kehitetään esimerkiksi niin, että muodostettaisiin valtakunnalliset henkilö- ja yritysverotustoimialat, järjestäytyisivät nämä toimialat asiakasryhmittelyyn perustuen.

Laissa säädettäisiin myös siitä, että Verohallinnon yksiköiden toimialueita järjestettäessä olisi huolehdittava Verohallinnon palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Luonnollisesti huomioon otettavaksi tulisi myös hallintolain 7 §:ään sisältyvä sääntely, jonka mukaisesti Verohallinnon organisaatio ja toiminnot olisi pyrittävä järjestämään siten, että Verohallinnossa asioiva saisi asianmukaisesti hallinnon palveluita ja että Verohallinto voisi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti eli tuottavasti, taloudellisesti ja vaikuttavasti. Palveluiden saatavuus turvattaisiin niin fyysisen palveluverkkorakenteen avulla kuin yhä enenevässä määrin sähköisin palveluin ja puhelinpalveluna. Toiminnan vaikuttavuuden keskeisiä osatekijöitä ovat toiminnan oikeellisuus ja yhtenäisyys. Verohallinnon toiminnan luonne huomioon ottaen tavoite verotuksen yhtenäisyydestä on korostetussa asemassa. Toimintaorganisaatiota järjestettäessä olisikin erityistä huomiota kiinnitettävä siihen, että organisaatiorakenteet tukevat pyrkimystä verotuksen yhtenäisyyteen. Tässä esityksessä ehdotetut yhden viraston rakenne, mahdollisuus koota veronkanto-, perintä- ja tilitystehtävät valtakunnalliseksi yhteen yksikköön sekä veronsaajien oikeudenvalvonnan kokoaminen yhdessä yksikössä hoidettavaksi, tähtäävät

kaikki muun ohella toiminnan yhtenäisyyden lisäämiseen.

Verohallinnon yksiköiden lukumäärästä, nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Yksiköllä tarkoitettaisiin tässä suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Se, että Verohallinnon yksiköistä säädettäisiin nimenomaan valtioneuvoston asetuksella, olisi perusteltua erityisesti sen vuoksi, että Verohallinto on merkittävä julkista valtaa käyttävä viranomainen. Kun Verohallinto olisi yksi viranomainen, sillä ei olisi perinteisessä mielessä alue- tai paikallishallinnon viranomaisia. Tähänkin nähden olisi perusteltua, että Verohallinnon yksiköistä säädettäisiin nimenomaan valtioneuvoston asetuksella.

Verohallinto antaisi edelleenkin perustuslain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettuja muun viranomaisen antamia oikeussääntöjä. Tällaisia olisivat muiden ohessa tuloverolain 64 §:n 1 momentin tarkoittama luontoisetujen laskentaperusteita koskeva päätös ja tuloverolain 73 §:n 1 momentin tarkoittama verovapaiden kustannusten korvausten perusteita ja määriä koskeva päätös. Verohallinnon annettavaksi säädetyistä oikeussäännöistä päättäisi ehdotetun Verohallinnosta annetun lain 7 §:n 2 momentin nojalla pääjohtaja. Oikeussäännöt valmisteltaisiin asianomaisen Verohallinnon yksikön keskusjohdossa erillään varsinaisesta verotuksen toimeenpanosta. Pääjohtaja päättäisi oikeussäännöstä edellä mainitun yksikön virkamiehen esittelystä. Norminantovalta olisi siten erillään varsinaisesta verotuksen toimeenpanosta.

Perustuslain 80 §:n 2 momenttia koskevassa perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä ei ole juurikaan noussut esiin periaatteelliselta kannalta kysymys siitä, että norminantovalta ja normien soveltaminen yhdistetään samalle, ministeriötä alemman tason viranomaiselle. Perustuslakivaliokunta on kuitenkin todennut olevan asianmukaisempaa, että valvontaviranomaisen päätöksentekoa yksittäistapauksessa ohjaavat yleiset periaatteet lain soveltamisesta antaa ministeriö eikä valvontaviranomainen itse (PeVL 25/2000 vp.). Ottaen huomioon, että Verohallinto valtakunnallisen toimivallan omaavana viranomaisena toimisi sisäisesti edelleenkin virkahierarkisesti järjestäytyneenä ja että oikeussääntöjä koskeva ratkaisuvalta olisi eriytetty muusta ratkaisuvallasta siten kuin Verohallinnosta annetun lain 7 ja 8 §:stä ilmenee samoin kuin että oikeussäännöt valmisteltaisiin ja annettaisiin eriytettynä varsinaisesta toimeenpanovallasta, menettely olisi asianmukainen myös perustuslain 80 §:n 2 momentin kannalta tarkasteltuna.

Koska asia saattaa kuitenkin olla tulkinnanvarainen, hallitus ehdottaa, että asiasta pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

4.2 Kielilain vaatimusten huomioon ottaminen

Perustuslain 17 §:n 2 momentin mukaan jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä turvataan lailla. Kielilain (423/2003) 5 §:n mukaan kielellisen jaotuksen perusyksikkönä on kunta. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan yksikielisellä viranomaisella tarkoitetaan muun ohessa valtion viranomaista, jonka virka-alueeseen kuuluu ainoastaan samankielisiä kuntia ja kaksikielisellä viranomaisella muun ohessa valtion keskushallintoviranomaista ja muuta viranomaista, jonka virka-alueeseen kuuluu erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen alueellisen yksikön tai muun alueellisen organisaation kielellinen asema määräytyy sen virka-alueen kielellisen aseman mukaan.

Verohallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen, jonka virka-alueena olisi koko maa. Verohallinnon virka-alueeseen kuuluisi siten sekä yksi- että kaksikielisiä kuntia. Verohallinto olisi siten lähtökohtaisesti viranomaisena kaksikielinen.

Verohallinto jakautuisi valtioneuvoston asetuksessa säädettävällä tavalla yksiköihin. Yksikön toiminnan luonteesta riippuen yksikön toimialueena olisi joko koko maa tai tietty maantieteellisesti rajattu alue. Esimerkiksi Verohallituksen ja muun keskusjohdon, mukaan luettuna yksiköiden keskusjohdon, toimialueena olisi koko maa. Samoin perustettavaksi ehdotettavan Veronkantokeskuksen ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimialueena olisi koko maa. Sen sijaan ve-

rovirastoyksiköiden toimialueet määräytyisivät maantieteellinen aluejaon mukaisesti, kuten nykyisinkin.

Siltäkin osin kuin Verohallinnon yksikön toimialueena olisi koko maa, yksikkö saattaisi edelleen Verohallinnon tai sen yksikön työjärjestyksessä määrätyin tavoin organisoitua sisäisesti maantieteellisesti. Esimerkiksi Veronkantokeskuksessa olisi veronkannon ja perinnän organisaatioyksiköitä, joiden toimialue muodostuisi maantieteellisen aluejaon mukaisesti. Myös verovirastojen sisäinen toimintaorganisaatio voisi muodostua, kuten nykyisinkin, joko alueellisen jaon pohjalta tai käsittäen koko viraston toimialueen. Esimerkiksi verovirastojen henkilöverotoimistojen toimialue määräytyisi alueellisen jaon perusteella ja yritysverotoimiston tai verotarkastusyksikön toimialue kattaisi koko verovirasto n alueen.

Siltä osin kuin Verohallinnon yksikön tai sen sisäisen organisaatioyksikön toimialue määräytyisi joko valtioneuvoston asetuksessa säädetyin tai Verohallinnon taikka sen yksikön työjärjestyksessä määrätyin tavoin maantieteellisesti, yksikön tai sen organisaatioyksikön kielellinen asema määräytyisi kielilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Verohallinnon muodostaminen yhdeksi viranomaiseksi ei siten sinänsä muuttaisi nykyisin verohallintoon kuuluvien organisaatioyksiköiden kielellistä asemaa ja niiden määräytymisperusteita. Keskusjohto, jonka toimialueena on koko maa, olisi kaksikielinen, ja maantieteellisen toimialueen omaavien organisaatioyksiköiden kielellinen jaotus määräytyisi, kuten nykyisinkin, kielilain 6 §:n 2 momentin mukaisesti toimialueen kielellisen aseman mukaan.

Se, että verohallinnosta muodostettaisiin yksi viranomainen ja että toimintoja voitaisiin järjestää nykyistä joustavammin koko maan alueella, mahdollistaisi kielellisten näkökohtien huomioon ottamisen toimintoja järjestettäessä nykyistä paremmin. Näin voitaisiin myös parantaa kielivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden verotuspalveluita. Mahdollista olisi, että ruotsinkielisten asiakkaiden verotustehtäviä voitaisiin koota valtakunnallisesti sellaisiin toimipaikkoihin, joissa on saatavissa ruotsinkieltä äidinkielenään puhuvia tai muutoin kielitaitoisia henkilöitä. Jo nykyisin näin on menetelty, kun puhelinpalveluita on koottu ja keskitetty. Vastaavasti myös esimerkiksi ulkomaalaisten verotuspalveluja olisi mahdollista keskittää alueellisesti tai valtakunnallisesti, kuten jo nyt on tehty lähdeverovelvollisten osalta.

Toimintoja pysyvästi uudelleen järjestettäessä tai pysyvien tehtäväsiirtojen kysymyksessä ollessa ruotsinkielisten asiakkaiden palvelu-, valvonta- ja ohjaustehtävät järjestettäisiin yksiköissä, jotka kielelliseltä jaotukseltaan vastaavat asiakkaan kotipaikan kielellistä jaotusta.

Sillä, että Verohallinto olisi yksi viranomainen, ei olisi vaikutusta myöskään Ahvenanmaan maakunnan kielelliseen tai muuhunkaan asemaan suhteessa Verohallintoon. Ahvenanmaalla olisi Ahvenanmaan verotoimisto ja maakunnassa olisi myös oma verotuksen oikaisulautakunta.

Saamen kielilain osalta asiaa on käsitelty yksityiskohtaisten perustelujen kohdassa 1.24.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Verohallinnosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Tehtävät ja organisaatio

1 §

Verohallinto

Verotusta varten on valtiovarainministeriön alainen Verohallinto, jonka virka-alueena on koko maa.

2 §

Tehtävät

Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen, verovalvonta, verojen ja maksujen kanto, perintä ja tilitys sekä veronsaajien oikeudenvalvonta sen mukaan kuin erikseen säädetään.

Verohallinnon on edistettävä oikeaa ja yhdenmukaista verotusta sekä kehitettävä Verohallinnon palvelukykyä.

Verohallinnon tulee suorittaa ne selvitys-, kokeilu-, seuranta- ja suunnittelutehtävät sekä muut tehtävät, jotka valtiovarainministeriö sille antaa tai jotka sille erikseen säädetään taikka määrätään.

3 §

Organisaation määräytyminen

Verohallinnon organisaatio ja yksiköiden tehtävät voivat määräytyä toiminto- tai aluejaon taikka vero- tai maksuvelvollisten ryhmittelyn perusteella.

Yksiköiden toimialueita järjestettäessä on huolehdittava palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

4 §

Yksiköt

Verohallinnossa on Verohallitus, verovirastoja sekä muita yksiköitä. Yksiköiden lukumäärästä, nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköstä säädetään jäljempänä 14 §:ssä.

Yksikössä voi olla paikallis-, tuki- tai muita toimintayksiköitä.

5 §

Verohallinnon ja sen yksikön työjärjestys

Verohallinnon työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset Verohallinnon organisaatiosta, yksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä yksiköiden toimivallasta ja toimialueista. Verohallinnon työjärjestyksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä yksiköiden sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä toimintayksiköiden toimivallasta ja toimialueista. Verohallinnon työjärjestys julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

Verohallinnon yksikön työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset yksikön sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä yksikön sisäisestä toimivallan jaosta ja toimialueista.

6 §

Asiavastuussa olevasta yksiköstä ilmoittaminen ja asiakirjan jättäminen Verohallinnolle

Verohallinnon on verotusta koskevassa asiassa velvollisen pyynnöstä ilmoitettava se Verohallinnon yksikkö tai toimintayksikkö, joka on vastuussa asiassa.

Poiketen siitä, mitä muualla laissa säädetään, asiakirja katsotaan jätetyksi määräajassa Verohallinnolle silloin, kun se toimitetaan ennen määräajan päättymistä johonkin Verohallinnon yksikköön.

2 luku

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

7 §

Pääjohtajan tehtävät ja ratkaisuvalta

Verohallintoa johtaa pääjohtaja.

Pääjohtaja päättää Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien oikeussääntöjen antamisesta ja vahvistaa Verohallinnon työjärjestyksen.

Pääjohtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, joka 8 §:n mukaan kuuluu Verohallinnon yksikön ratkaistavaksi. Pääjohtaja ei kuitenkaan voi ottaa ratkaistavakseen 14—17 §:ssä tarkoitettua veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvää asiaa.

8 §

Yksikön päällikön tehtävät ja ratkaisuvalta

Verohallinnon yksikköä johtaa yksikön päällikkö. Pääjohtaja johtaa Verohallitusta.

Yksikölle kuuluvat asiat ratkaisee yksikön päällikkö tai muu virkamies sen mukaan kuin yksikön työjärjestyksessä määrätään. Yksikön päällikkö vahvistaa työjärjestyksen.

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä, kelpoisuusvaatimuksista sekä pääjohtajan ja yksikön päällikön sijaisen määräämisestä. Tarkempia säännöksiä Verohallinnon hallinnosta sekä pääjohtajan ja muiden esimiesasemassa olevien virkamiesten esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Verohallinnon ja sen yksikön työjärjestyksissä määrätään muista sijaisuuksista, sisäisestä johtamisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

3 luku

Verotuksen oikaisulautakunta

10 §

Verotuksen oikaisulautakunta ja sen kokoonpano

Jokaisessa verovirastossa on verotuksen oikaisulautakunta. Verotuksen oikaisulautakunta on myös Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimistossa. Oikaisulautakunta voi toimia jaostoihin jakautuneena. Lautakunnan toimikausi on viisi kalenterivuotta.

Verotuksen oikaisulautakunnassa on neljällä jaollinen määrä jäseniä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Verohallinto määrää oikaisulautakunnan jäsenmäärän, jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi Verohallinto määrää yhden tai useamman henkilön toimimaan verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajana. Verohallinto määrää, kuka puheenjohtajista toimii lautakunnan puheenjohtajana ja kuka puheenjohtajista kunkin sijaisena puheenjohtajan ollessa estynyt.

Verotuksen oikaisulautakunnan jaostossa voi olla yksi tai useampi puheenjohtaja. Jaostoon kuuluu puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä.

Verotuksen oikaisulautakunnan jäsenistä tulee neljäsosan olla veroviraston, neljäsosan kuntien tai, jos veroviraston toimialueena on koko maa, Suomen Kuntaliiton sekä puolet eri veronmaksajia edustavien järjestöjen ehdottamia henkilöitä, jotka ovat antaneet suostumuksensa tehtävään.

Verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajan tulee olla hyvin perehtynyt verotukseen.

Lautakunnan jäsenen tulee olla perehtynyt verotukseen.

Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnan jäsenet määrätään Ahvenanmaalta. Ahvenanmaan oikaisulautakunnasta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuksen oikaisulautakunnasta säädetään.

Jaostosta, sen puheenjohtajasta ja jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuksen oikaisulautakunnasta, sen puheenjohtajasta ja jäsenistä säädetään.

11 §

Päätösvaltaisuus ja menettely verotuksen oikaisulautakunnassa

Verotuksen oikaisulautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja ja vähintään puolet lautakunnan jäsenistä. Lautakunta tai sen jaosto voi kuitenkin kokoonpanossa, johon kuuluvat puheenjohtaja ja yksi veronmaksajia edustava jäsen, ratkaista asian, jossa veron määrä voi oikaisuvaatimuksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa, jos puheenjohtaja ja jäsen ovat ratkaisusta yksimielisiä.

Verotuksen oikaisulautakunnan jaoston käsiteltävä asia on siirrettävä lautakunnan ratkaistavaksi, jos lautakunnan puheenjohtaja taikka asianomaisen jaoston puheenjohtaja tai jäsen sitä vaatii.

Asiat ratkaistaan ilman esittelyä. Lautakunnassa noudatettavaan menettelyyn sovelletaan muuten, mitä hallintolaissa (434/2003) ja verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään.

Jos puheenjohtaja tai jäsen on ottanut osaa verotuspäätöksen tekemiseen, hän ei saa käsitellä samaa asiaa koskevaa oikaisuvaatimusta lautakunnassa. Lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen esteellisyydestä on lisäksi voimassa, mitä hallintolaissa säädetään esteellisyydestä.

12 §

Läsnäolo-oikeus verotuksen oikaisulautakunnan kokouksessa

Verohallinnon asianomaisella virkamiehellä ja verotuksen oikaisulautakunnan kutsumalla asiantuntijalla on oikeus olla läsnä lautakunnan kokouksessa ja ottaa siellä osaa keskusteluun. Asianosaiset tai sivulliset eivät saa olla läsnä kokouksessa, ellei hallintolain 37, 38 tai 40 §:stä muuta johdu.

13 §

Tarkemmat säännökset verotuksen oikaisulautakunnasta

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset verotuksen oikaisulautakunnasta, sen jaostoista, lautakunnan ja jaostojen jäsenistä sekä menettelystä verotuksen oikaisulautakunnassa.

4 luku

Veronsaajien oikeudenvalvonta ja muu puhevallan käyttö

14 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö ja sen tehtävät

Verohallinnossa on Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Yksikkö käyttää veronsaajien puhevaltaa verotusta koskevassa asiassa asianosaisena siten kuin tässä laissa ja muualla laissa säädetään.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tehtävänä on valvoa valtion, kunnan, seurakunnan, Kansaneläkelaitoksen, metsänhoitoyhdistyksen ja metsäkeskuksen oikeutta verotuksessa ja verotusta koskevassa muutoksenhaussa sekä hallintolaissa tai hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tarkoitetussa muussa asiassa silloin, kun yksikkö katsoo, että:

1) se on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa taikka verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tarpeen;

2) asia on taloudellisesti merkittävä; tai

3) veronsaajien oikeudenvalvonta muutoin sitä edellyttää.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö on oikeudenvalvontatehtävässään riippumaton.

15 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuuleminen ennen asian ratkaisemista

Sen lisäksi mitä muualla laissa säädetään veronsaajien kuulemisesta, verotusta tai ennakkotietoa tai -ratkaisua taikka oikaisuvaatimusta käsittelevä Verohallinnon yksikkö tai verotuksen oikaisulautakunta voi ennen asian ratkaisemista varata Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuuden tulla kuulluksi.

16 §

Erityinen veronhuojennus

Verohallinto voi, vero- tai maksuvelvollisen hakemuksesta tai hakemuksetta, myöntää valtiolle menevästä verosta tai maksusta, yhteisön tuloverosta sekä veronkorotuksesta ja viivästys- tai muusta seuraamuksesta osittaisen tai täydellisen vapautuksen, jos

1) Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö on hakenut tulkinnanvaraisessa asiassa muutosta vero- tai maksuvelvollisen verotukseen tai muutoksenhakuelimen päätökseen,

2) muutoksenhaun johdosta tälle vero- tai maksuvelvolliselle on määrätty veroa tai maksua,

3) tässä asiassa on saatu korkeimman hallinto-oikeuden päätös ja

4) veron periminen olisi vero- tai maksuvelvollisten yhdenvertainen kohtelu huomioon ottaen kohtuutonta.

Kunta voi, noudattaen mitä 1 momentissa säädetään, myöntää vapautuksen kunnallisveron sekä sen seuraamusten osalta. Jos kunta on myöntänyt vapautuksen kunnallisverosta, vastaava vapautus myönnetään myös kirkollisverosta ja vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

Veronhuojennusta koskevaan päätökseen ei voi valittamalla hakea muutosta.

17 §

Kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeuden käyttäminen

Kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen muutoksenhakuoikeutta voivat mainittujen veronsaajien lisäksi käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköstä riippumattomasti ne yksikön veroasiamiehet, jotka tähän tehtävään on nimetty. Nämä veroasiamiehet avustavat kuntaa, seurakuntaa ja Kansaneläkelaitosta muutoinkin oikeudenvalvontaan liittyvissä asioissa.

Suomen Kuntaliitto nimeää 1 momentissa tarkoitetut veroasiamiehet Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön esityksestä. Nimeäminen voidaan erityisestä syystä peruuttaa samassa järjestyksessä kuin se on tehtykin.

18 §

Menettely rikosasiassa

Verohallinnolla on oikeus kaikkien veronsaajien puolesta Verohallinnon kannettavaksi säädettyjen verojen ja maksujen osalta ilmoittaa verorikosta tai muuta verotukseen liittyvää rikosta koskeva asia esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten ja määräämänsä asiamiehen edustamana käyttää puhevaltaa rikosasiassa sekä rikoksesta johtuvaa vahingonkorvausta koskevassa asiassa.

Verohallinnolla on lisäksi oikeus ilmoittaa esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten havaitsemansa kirjanpitorikosta koskeva asia.

19 §

Muu puhevallan käyttö

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja veronkantolaissa (609/2005) säädetään puhevallan käytöstä, Verohallinto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo valtion etua ja oikeutta Verohallintoa koskevissa asioissa tuomioistuimessa, välimiesmenettelyssä, muissa viranomaisissa ja toimituksissa sekä käyttää valtion puhevaltaa Verohallintoa koskevissa sopimuksissa.

5 luku

Verotuskustannukset

20 §

Verotuskustannukset ja niiden jakautuminen

Verotuskustannusten suorittamisesta huolehtii valtio. Verotuskustannuksia ovat valtion varsinaisen talousarvion mukaiset ja edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella tarkistetut Verohallinnon toimintamenot. Kustannusten määrää laskettaessa otetaan huomioon myös edellä mainittuihin Verohallinnon menoihin liittyvät arvonlisäveromenot.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista valtio perii kunnilta yhteensä 30,8 prosenttia, evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilta yhteensä 4,7 prosenttia ja Kansaneläkelaitokselta 8,4 prosenttia.

21 §

Kunnan ja seurakunnan osuuden laskeminen

Yksittäinen kunta vastaa kuntien vuotuisista verotuskustannuksista määrän, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan verontilityslain (532/1998) 3 a §:ssä tarkoitetun laskennallisen kunnallisveron ja kunnan yhteisöveroosuuden summan suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan,

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa lasketun kunnan asukasluvun suhteellinen osuus koko maan asukasluvusta,

3) edellä 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan kuntien yhdessä suoritettava 20 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

Yksittäinen seurakunta vastaa evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien vuotuisista verotuskustannuksista määrän, joka saadaan seuraavasti:

1) luvulla 0,3 kerrotaan laskennallisen kirkollisveron ja seurakunnan yhteisöveroosuuden summan suhteellinen osuus koko maan vastaavasta summasta laskettuna edellisenä vuotena toimitetun verotuksen mukaan,

2) luvulla 0,7 kerrotaan perimisvuotta edeltäneen vuoden alussa seurakunnan kirkonkirjoihin läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten suhteellinen osuus evankelis-luterilaisen kirkon läsnä oleviksi merkittyjen jäsenten lukumäärästä,

3) edellä 1 ja 2 kohdan mukaisesti laskettujen lukujen summalla kerrotaan seurakuntien yhdessä suoritettava 20 §:n 2 momentissa säädetty osuus verotuskustannuksista.

22 §

Verotuskustannusten perintä ja oikaisu

Verohallinto perii vuosittain maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun verontilitysten yhteydessä 20 §:n 2 momentissa tarkoitetuilta veronsaajilta näiden osuudet Verohallinnon vahvistamista verotuskustannuksista. Kustannusten määrä ja yksittäisen veronsaajan osuus niistä on ilmoitettava perimistä koskevassa päätöksessä.

Jos veronsaaja ei tyydy päätökseen, sen on tehtävä oikaisuvaatimus Verohallinnolle perimistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

23 §

Hallintokantelun käsittely ja ratkaiseminen

Verohallinnon tai sen virkamiehen toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee pääjohtaja. Työjärjestyksessä voidaan määrätä, että Verohallinnon yksikön tai sen virkamiehen toiminnasta Verohallinnon yksikölle osoitetun kantelun ratkaisee kuitenkin yksikön päällikkö lukuun ottamatta yksikön päällikön toimista tehtyä kantelua, jonka ratkaisee pääjohtaja.

Pääjohtajan tai hänen sijaisensa toimista tehdyn hallintokantelun ratkaisee valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriö voi ot-

taa ratkaistavakseen Verohallinnossa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän kanteluasian.

24 §

Verotusta koskevan toimivallan siirto

Poiketen siitä, mitä muualla laissa säädetään verotuksessa toimivaltaisesta verovirastosta ja verotuksen oikaisulautakunnasta, Verohallinto voi antaa määräyksiä tehtävien siirrosta toiselle verovirastolle tai muulle Verohallinnon yksikölle tai oikaisulautakunnalle, jos verotus edellyttää erityistä asiantuntemusta tai jos siirto on tarpeen Verohallinnon töiden ja tehtävien tasaisen jakautumisen edistämiseksi.

Verohallinnon määräykset tehtävien siirrosta voivat koskea:

1) vakuutus-, luotto-, rahoitus- ja eläkelaitoksia sekä näiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yrityksiä;

2) yrityksiä tai sellaisia konserniin kuuluvia yrityksiä, joiden liikevaihto tai konsernitilinpäätöksessä laskettu liikevaihto on 12 kuukauden tilikaudelta vähintään 50 miljoonaa euroa, ja näiden yritysten osakkaita;

3) julkisesti noteerattuja yhtiöitä sekä näiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yrityksiä;

4) muita kuin 2 kohdassa tarkoitettuja konserniin rinnastettavaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvia yrityksiä;

5) muita verovelvollisryhmiä tai osaa verovelvollisista;

6) tilannetta, jossa kunta tai sen osa on siirtynyt toisen veroviraston toimialueelle.

Jos yksittäisen verovelvollisen verotus edellyttää erityistä asiantuntemusta tai jos verotuksen puolueettomuus saattaisi vaarantua siinä verovirastossa, joka muutoin olisi toimivaltainen, Verohallinto voi määräämiltään osin päätöksellään määrätä toisen veroviraston tai muun Verohallinnon yksikön toimivaltaiseksi. Tämän momentin nojalla annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos Konserniverokeskus on verotuksessa toimivaltainen, toimivaltaisena hallinto-oikeutena on Helsingin hallinto-oikeus. Oikaisuvaatimusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan, mitä muualla laissa säädetään.

25 §

Palvelun riittävyys toimivallan siirrossa

Verohallinnon on huolehdittava siitä, että verovelvollinen tai muu verotusasian asianosainen saa asiassaan riittävät palvelut myös siitä Verohallinnon yksiköstä, joka ilman toimivallan siirtoa olisi verotuksessa toimivaltainen.

26 §

Julkaiseminen ja ilmoittaminen toimivallan siirrossa

Edellä 24 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu Verohallinnon määräys julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Toimivallan siirrosta on lisäksi aina ilmoitettava verovelvolliselle.

27 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 18 päivänä joulukuuta 1995 annettu verohallintolaki (1557/1995) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Verohallituksen pääjohtajan virkaan tai määräajaksi virkaan taikka virkasuhteeseen nimitetty henkilö toimii lain voimaantulosta alkaen Verohallinnon pääjohtajana nimittämiskirjan mukaisesti joko toistaiseksi tai asetetun määräajan.

Verohallinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1176/2002) 5 §:ssä tarkoitetut veronsaajien oikeudenvalvontaa koskevat veroviraston tai kunnan antamat määräykset ovat voimassa 30 päivään huhtikuuta 2008, jonka jälkeen Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käyttää asiassa veronsaajien puhevaltaa. Verohallinto voi kunnan esityksestä antaa lain voimaantulopäivänä kuntaan virkasuhteessa olevalle veroasiamiehelle veronsaajien oikeudenvalvontatehtävää koskevan

määräyksen. Määräyksen saanut veroasiamies toimii oikeudenvalvontatehtävässään Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön johdon ja valvonnan alaisuudessa, ja häneen sovelletaan, mitä yksikön veroasiamiehestä säädetään. Verohallinto korvaa vuosittain täysimääräisesti määräyksen saaneen veroasiamiehen palkkauksesta sekä tehtävän hoitamisesta muutoin kunnalle aiheutuneet kustannukset asianomaisen kunnan kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa oikeudenvalvontaa koskevassa asiassa, jossa Verohallitus tai verovirasto on asianosaisena, puhevaltaa käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Verohallitus voi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät virat ennen lain voimaantuloa sekä tehdä muut tarvittavat virkajärjestelyjä koskevat päätökset. Lain täytäntöönpanoon liittyvien virkojen sijoittamiseen, kelpoisuusvaatimuksiin ja nimitysmenettelyyn sovelletaan tällöin soveltuvin osin, mitä verohallinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 10—13 §:ssä säädetään. Verohallitus voi myös vahvistaa Verohallinnon työjärjestyksen.

Mitä muualla lainsäädännössä säädetään Verohallituksesta tai verovirastosta, koskee tämän lain voimaan tultua Verohallinnon yksikkönä toimivaa Verohallitusta tai vastaavasti verovirastoa.

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 26 d §, 62 §:n 2—4 momentti, 64, 66, 67, 69, 73 ja 81 §, 85 §:n 4 momentti, 88 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 89 §:n 1 ja 5 momentti sekä 90 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 26 d § laissa 1067/2003, 62 §:n 2 momentti, 69 ja 73 §, 85 §:n 4 momentti ja 90 §:n 1 momentti laissa 505/1998, 62 §:n 4 momentti laissa 536/1996, 64 §:n 1 momentti ja 67 § laissa 1079/2005, 66 § laissa 1165/2002, 81 § laissa 857/2005, 88 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 565/2004 ja 89 §:n 5 momentti laissa 907/2001, seuraavasti:

26 d §

Veronsaajien kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto

Veronsaajia ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan näille tiedoksi siten, että Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei muualla verolainsäädännössä toisin säädetä.

62 §

Oikeus muutoksenhakuun

— — — — — — — — — — — — — — —

Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja kunnalla on oikeus hakea muutosta verotukseen sekä yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen ja niiden jakoon. Seurakunnalla on oikeus hakea muutosta kirkollisverotukseen, ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.

Yhteisön tai yhteisetuuden verotukseen on oikeus hakea muutosta sillä kunnalla, jossa yhteisön tai yhteisetuuden kotikunta on. Jos puolisoilla on eri kotikunta, molempien puolisoiden kotikunnalla ja -seurakunnalla on oikeus kunnan ja seurakunnan puolesta hakea muutosta puolisoiden verotukseen.

Kunta, seurakunta tai Kansaneläkelaitos ei kuitenkaan saa hakea muutosta siltä osin kuin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö on 85 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoittanut, ettei yksikkö käytä oikeuttaan hakea muutosta asiaan, ellei ennakkotieto perustu virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin.

64 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Verotuksen muuttamista koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksi-

kön, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

66 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Verovelvollinen tai muu muutoksenhakuun oikeutettu saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai yhtymän kotikunta 5 §:n mukaan on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

67 §

Valitusaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä valitus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä valitus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan tämän määräajan estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Edellä mainittujen viranomaisten valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

69 §

Veronsaajien kuuleminen valitusta käsiteltäessä

Valitusta käsittelevän hallintotuomioistuimen tulee varata verovelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veron määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.

73 §

Muutosperusteen vahvistaminen

Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tehdyllä päätöksellä joku on määrätty verovelvolliseksi tai verotusta koskevaa päätöstä on muutettu, on muutoksen tekevän viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai hallinto-oikeuden edellä tarkoitetusta päätöksestä on lähetettävä hallinto-oikeudelle, Verohallinnon asianomaiselle yksikölle, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle ja, jos päätös koskee kunnallisverotusta, kunnalle.

81 §

Muutoksenhaku veronsaajien puolesta

Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, asianomaisella Ahvenanmaan kun-

nalla on oikeus hakea muutosta koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotukseen.

85 §

Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta

— — — — — — — — — — — — — — —

Ennen kuin ennakkotietopäätös annetaan hakijalle tiedoksi, veroviraston on hankittava Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköltä ilmoitus siitä, käyttääkö yksikkö oikeuttaan hakea muutosta verotukseen, joka on toimitettu ennakkotiedossa tarkoitetulla tavalla. Ilmoitus on hankittava ja annettava viivytyksettä, ja ilmoituksesta tehdään merkintä ennakkotietopäätökseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

88 §

Veronhuojennus

Verohallinto voi hakemuksesta myöntää vapautuksen valtionverosta ja yhteisön tuloverosta sekä kunta kunnallisverosta. Vapautus voi olla osittainen tai täydellinen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos 1 momentissa mainitusta verosta on myönnetty vapautusta, vapautuspäätös koskee myös veronlisäystä, viivästyskorkoa, viivästyskorkoa vastaavaa korkoa, jäämämaksua, viivekorkoa, lykkäyskorkoa, yhteisökorkoa ja jäännösveron korkoa. Verohallinto voi myös erikseen myöntää vapautuksen edellä tarkoitetuista seuraamuksista silloinkin, kun niitä on tilitetty tai olisi tilitettävä muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

89 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen huojentaminen

Jos Suomessa asunut henkilö, Suomessa asuneen henkilön kuolinpesä tai kotimainen yhteisö tai yhtymä on joutunut ulkomailla suorittamaan veroa sellaisista ulkomailla saaduista tuloista tai siellä olleesta varallisuudesta, joista on myös täällä verotettu, voi Verohallinto, milloin olosuhteet ovat säälittävät tai siihen muutoin on erityistä syytä, kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tai lieventämiseksi myöntää valtionverosta ja kuntaa ja seurakuntaa kuultuaan, myös kunnallis- ja kirkollisverosta, jos ne kohdistuvat sanottuun tuloon tai varallisuuteen, osittaisen tai täydellisen vapautuksen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Valtiovarainministeriö voi määrätä Verohallinnon ratkaisemaan 3 momentissa tarkoitettuja hakemuksia, jos vapautettavaksi pyydetty määrä on enintään 50 000 euroa. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

90 §

Veronlykkäys

Verohallinto voi erityisistä syistä ja 88 tai 89 §:ssä mainituin edellytyksin hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö voi myös ottaa asian ratkaistavakseen ja määrätä ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 66 ja 69 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Pykäliä sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päivästä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

———

3.

Laki

keskusverolautakunnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan keskusverolautakunnasta 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (535/1996) 7 §:n 3 momentti sekä

muutetaan 7 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Muutoksenhaku

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Ennakkoratkaisusta on oikeus valittaa,

1) hakijalla;

2) Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä; sekä

3) sillä kunnalla, jolla olisi oikeus valittaa siitä verotuksesta, jota ennakkoratkaisu koskee.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

4.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä elokuuta 2005 annetun veronkantolain (609/2005) 5 §:n 3 momentti, 6 ja 8 §, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 momentti, 20 §, 21 §:n 3 momentti, 24 §:n 2 momentti, 32, 33 ja 38 §, 40 §:n 4 momentti sekä 42 ja 48 § seuraavasti:

5 §

Kirjanpito verovaroista

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen kirjanpito- ja kirjaamismenettelystä.

6 §

Viranomainen

Veronkantoviranomaisena toimii Verohallinto.

8 §

Maksuaika

Oma-aloitteinen vero on maksettava lain, asetuksen tai Verohallinnon päätöksen mukaan määräytyvänä maksupäivänä. Maksuunpantu vero on maksettava viimeistään maksuunpanon yhteydessä määrättynä veron eräpäivänä.

11 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset veron maksamisesta

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä maksamisen yhteydessä ilmoitettavista tiedoista sekä ilmoittamisessa ja maksamisessa noudatettavasta menettelystä.

13 §

Menettely maksuja siirrettäessä

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämismenettelystä ja siirtämisen yhteydessä ilmoitettavista maksuja koskevista tiedoista.

20 §

Tarkemmat määräykset maksun tai suorituksen käyttämisestä

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota noudatetaan maksun tai muun, veron suoritukseksi luettavan määrän käyttämisessä verovelvollisen veron suoritukseksi.

21 §

Veronpalautuksen maksaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos verovelvollinen on ilmoittanut palautuksen maksamista varten ulkomailla sijaitsevan pankin tilin, verovelvollinen vastaa kuluista, jotka ulkomailla sijaitseva pankki perii palautuksen maksamisesta. Jos pankkitiliä ei ole ilmoitettu, palautus maksetaan Verohallinnon määräämää menettelyä noudattaen.

— — — — — — — — — — — — — — —

24 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset veron palauttamisesta

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä palautusmenettelystä ja palautuskoron laskemisesta.

32 §

Muutoksenhaku veronkuittaukseen

Verovelvollinen tai, jos kuittaukseen on käytetty verosta vastuussa olevan palautusta, myös verosta vastuussa oleva, sekä Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea oikaisuvaatimuksella muutosta veronkantoviranomaisen toimittamaan veronkuittaukseen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 60 päivän kuluessa siitä, kun verovelvollinen tai edellä 1 momentissa tarkoitettu verosta vastuussa oleva on saanut tiedon veronkuittauksesta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön osalta määräaika lasketaan veronkuittauksen toimittamisesta.

Verovelvollinen, edellä 1 momentissa tarkoitettu verosta vastuussa oleva tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin verovelvollisen kotikunta kuittausta toimitettaessa kuului. Valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika lasketaan oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätöksen tekemisestä. Menettelyyn sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhakuun sovelletaan verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ää.

Jos veronkuittaus todetaan aiheettomaksi tai virheelliseksi, veronkantoviranomaisen on maksettava asianomaiselle takaisin liikaa kuitattu määrä säädettyine korkoineen.

33 §

Tarkemmat määräykset veronkuittauksesta

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä veronkuittauksessa noudatettavasta menettelystä.

38 §

Tarkemmat määräykset verojen perinnästä

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä verojen perintään liittyvästä menettelystä ja perimistoimien täytäntöönpanosta.

40 §

Vastuuseen määrääminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vastuuseen määräämisessä noudatettavasta menettelystä.

42 §

Toimivalta

Veronkantoviranomainen voi siirtää ennakkoja tai muita verovaroja vieraalle valtiolle sellaisen kansainvälisen sopimuksen määräysten nojalla, jonka tarkoituksena on välttää veron ennakon periminen useammassa kuin yhdessä valtiossa tai säännellä verovarojen siirtäminen valtioiden kesken (*veronkantosopimus*).

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämistä koskevasta menettelystä.

48 §

Aiheeton suoritus

Veronkantoviranomainen palauttaa aiheettoman suorituksen hakemuksesta. Muutoin toteamansa aiheettoman suorituksen veronkantoviranomainen palauttaa hakemuksetta. Alle 5 euron suoritusta ei palauteta.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos muualla laissa säädetään veronkannossa, verojen perinnässä tai verojen tilittämisessä toimivaltaiseksi viranomaiseksi verovirasto tai Verohallitus, toimivaltainen viranomainen on tämän lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen Verohallinto.

———

5.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 48 §:n 1 momentti, 49 §:n 3 momentti, 50 §:n 2 ja 3 momentti sekä 56 ja 57 §,

sellaisena kuin niistä on 56 § laissa 564/2004, sekä

lisätään 50 §:ään, sellaisena kuin osaksi laissa 1070/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

48 §

Oikaisuvaatimus verovirastolle

Tässä laissa tarkoitettuun ratkaisuun tai päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin ratkaisua tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi asianomaiselta verovirastolta. Jos kysymyksessä on 40 ja 42 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon oikaisemista koskeva päätös tai 45 §:ssä tarkoitettu ennakkoratkaisu, mainitut päätökset ja ennakkoratkaisu ovat uutta oikaisua vaatimatta valituskelpoisia. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty tai asia ratkaistu. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on tehtävä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä tai asian ratkaisemisesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

— — — — — — — — — — — — — — —

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea muutosta tässä pykälässä tarkoitetulta hallinto-oikeudelta.

50 §

Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset

— — — — — — — — — — — — — — —

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä, kuitenkin niin, että valitusaika lasketaan 40, 42 ja 48 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä.

Edellä 45 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisua ja 48 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätysprosentin tai ennakon määräämistä koskeva valitus on toimitettava verovirastoon tai hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.

Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja ennakkoperintää koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

56 §

Veronhuojennus

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa:

1) suorituksen maksajalle maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veron-

lisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron; sekä

2) maksuunpannulle ennakolle suoritettavan viivekoron ja ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron.

Verohallinto voi poistaa edellä tarkoitetut määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.

Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän Verohallinnon käsiteltävän asian ratkaistavakseen.

57 §

Veronlykkäys

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää

1) suorituksen maksajan maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron sekä

2) ennakonkannossa maksuunpannun veron suorittamisen lykkäystä.

Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa asian ratkaistavakseen.

Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö määrää lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Jos konkurssipesä on maksanut työpalkkasaatavan, voi Verohallinto hakemuksesta myöntää konkurssipesälle lykkäystä konkurssipesän maksettavaksi pannun pidätysmäärän suorittamisessa. Lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 50 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009, ja sitä sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen.

———

6.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 43—48 §, 53 §:n 1—3 momentti sekä 54 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 43 § laeissa 1561/1995 ja 507/1998, 44 § laissa 540/1996 ja mainitussa laissa 507/1998, 45 ja 46 § viimeksi mainitussa laissa, 47 § mainitussa laissa 1561/1995, 48 § mainitussa laissa 540/1996, 53 §:n 1 momentti laeissa 318/1994, 612/1994 ja 571/2004, 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 3 momentti mainitussa laissa 507/1998 sekä 54 §:n 1 ja 2 momentti mainitussa laissa 571/2004, seuraavasti:

43 §

Verovelvollinen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Perintö- ja lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimus on toimitettava verovirastoon määräajassa.

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamasta verotusta koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan kuitenkin edellä säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 39 a §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan asui tai varallisuuden luovuttaja asuu. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisusta tehtävää valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

45 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen verovelvollinen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan tai lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin näiden määräaikojen estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

46 §

Valitusta käsittelevän hallintotuomioistuimen tulee varata verovelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veron määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.

47 §

Valitus, jonka verovelvollinen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö tekee hallinto-oikeudelle ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

48 §

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta on valitusoikeus Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

53 §

Verohallinto voi hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintö- ja lahjaverosta, viivekorosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää:

1) jos verovelvollisen veronmaksukyky on hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen elatusvelvollisuuden, työttömyyden, sairauden tai muun erityisen syyn johdosta olennaisesti alentunut,

2) jos veron periminen ilmeisesti vaarantaisi maa- tai metsätalouden tai muun yritystoiminnan jatkuvuuden tai työpaikkojen säilyvyyden tai

3) jos veron periminen olisi muusta erityisestä syystä ilmeisesti kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi Verohallinto hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

Jos pesäosuuden tai lahjan arvo on verovelvollisuuden alkamisen jälkeen olennaisesti vähentynyt, Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta päättää, että maksetusta verosta kohtuulliseksi katsottu osa on suoritettava verovelvolliselle takaisin tai vastaavasti maksamatta olevaa veron määrää on alennettava.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 45 §:n 1 ja 2 momentti sekä 46 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Lainkohtia sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päivästä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

———

7.

Laki

arpajaisverolain 16 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/1992) 16 §:n 1 ja 3 momentti sekä 18 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 16 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1568/1995 sekä 18 §:n 1 ja 2 momentti laissa 575/2004, seuraavasti:

16 §

Muutoksenhaku

Verovelvollinen ja valtion puolesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saavat hakea muutosta veroviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika luetaan kuitenkin päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

— — — — — — — — — — — — — — — —

18 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta, viivekorosta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

8.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 36 §, 46 §:n 2 momentti, 47 §, 52 §:n 1—3 momentti ja 56 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 52 §:n 1 ja 2 momentti laissa 574/2004 ja 56 a § laissa 1071/2003, seuraavasti:

38 §

Päätös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön pyynnöstä

Jos Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, veroviraston on yksikön pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

46 §

Oikeus muutoksenhakuun

— — — — — — — — — — — — — — — —

Valtion puolesta muutoksenhakuoikeus on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

47 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Veroviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä verovirasto on. Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Veroviraston tulee varata Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös veroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

Jos verovirasto oikaisee päätöstään 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa. Siltä osin kuin verovirasto katsoo, että valituksessa esitetty vaatimus ei anna aihetta päätöksen oikaisemiseen, veroviraston on annettava valituksen johdosta lausuntonsa.

52 §

Veronhuojennus ja maksunlykkäys

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa veroa, viivästyskorotusta, veronkorotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää maksuunpannun veron suorittamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

56 a §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että yksikölle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei 47 §:ssä toisin säädetä.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

9.

Laki

kiinteistöverolain 26 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 26 §:n 1 ja 3 momentti sekä 27 §,

sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1087/2005 ja 27 § laissa 541/1996, seuraavasti:

26 §

Muutoksenhaku veroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen

Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta vastuussa, samoin kuin Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö tai kiinteistön sijaintikunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus on toimitettu verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy.

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 21 §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus toimitetaan verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, ennakkoratkaisuun haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla, Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja kiinteistön sijaintikunnalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön ja kunnan määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — —

27 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätökseen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaannista. Valitusoikeus on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja kiinteistön sijaintikunnalla.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

10.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 214 ja 215 §, sellaisena kuin niistä on 214 § laissa 1767/1995, ja

muutetaan 133 k §:n 2 momentti, 169 §:n 1 momentti, 175 §:n 2 momentti, 185 §, 193 §:n 1 ja 2 momentti, 193 b §, 194 §:n 1 ja 4 momentti, 199 ja 202 §, 210 §:n 1 ja 2 momentti sekä 211 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 133 k §:n 2 momentti laissa 971/2002, 169 §:n 1 momentti laissa 325/2003, 175 §:n 2 momentti, 185 §, 194 §:n 1 ja 4 momentti sekä 199 ja 202 § mainitussa laissa 1767/1995, 193 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 2 momentti laissa 940/1999, 193 b § laissa 1072/2003 sekä 210 §:n 1 ja 2 momentti laissa 573/2004, seuraavasti:

133 k §

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on pyydettäessä saatettava Verohallituksen tai veroviraston käytettäviksi sähköisesti, jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio tai kulutusjäsenvaltio. Verohallitus määrää tarkemmin sähköisten tietojen antotavasta.

— — — — — — — — — — — — — — —

169 §

Verovelvollisen on Verohallituksen tai veroviraston kehotuksesta esitettävä Suomessa tarkastettavaksi kirjanpitonsa, muistiinpanonsa sekä kaikki se toimintaan liittyvä ja muu aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

175 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Verovirasto antaa asianomaisen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa sekä verovelvollisuusryhmän muodostamis- ja purkamisasiassa.

185 §

Jos Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, veroviraston on yksikön pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

193 §

Veroviraston tämän lain nojalla tekemään arvonlisäverotusta koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta on valitusoikeus Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.

Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikausia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä ja 175 §:n 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestä elinkeinonharjoittaja saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — —

193 b §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, et-

tä yksikölle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei jäljempänä 194 §:ssä toisin säädetä.

194 §

Veroviraston tulee varata Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä Helsingin hallinto-oikeudelle.

199 §

Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

202 §

Jos hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, sen on samalla määrättävä ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.

210 §

Verohallinto tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, Tullihallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon tai tullihallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

211 §

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

11.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (603/2006) 11 §:n 3 momentti sekä 12 §:n 1—4 momentti seuraavasti:

11 §

Oikaisuvaatimus

— — — — — — — — — — — — — — —

Valtion puolesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä on oikeus hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on kuitenkin 2 momentista poiketen tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolta palautusta on haettu.

— — — — — — — — — — — — — — —

12 §

Muutoksenhaku

Veroviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, joka on toimivaltainen asiassa hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n nojalla. Muutosta on haettava kirjallisesti, ja valituskirjelmä on toimitettava 4 momentissa mainitussa valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle.

Valtion puolesta valitusoikeus veroviraston päätöksestä on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

Valitusta käsittelevän hallintotuomioistuimen tulee varata verovelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veronpalautuksen määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä on kolme vuotta veronpalautuspäätöksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 12 §:n 1 ja 3 momentti tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Lainkohtia sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päivästä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

———

12.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun autoverolain (1482/1994) 50 §:n 1 ja 3 momentti, 55 §, 69 §:n 1 ja 3 momentti, 70 §:n 1 ja 4 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73 §:n 2 momentti ja 78 §,

sellaisena kuin ne ovat, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 70 §:n 1 ja 4 momentti, 73 §:n 2 momentti sekä 78 § laissa 413/1997, 55 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 3 momentti laissa 1074/2003, 69 §:n 1 momentti laissa 1380/1997 ja 3 momentti mainitussa laissa 1074/2003 sekä 71 §:n 4 momentti mainitussa laissa 1380/1997, seuraavasti:

50 §

Jos tullilaitos kantaisi tai on kantanut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Jos Ajoneuvohallintokeskus määräisi tai on määrännyt veron, Verohallinto ratkaisee hakemuksen.

— — — — — — — — — — — — — —

Jos tullilaitos on maksuunpannut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Verohallinto voi myöntää lykkäyksen Ajoneuvohallintokeskuksen maksuunpanemalle verolle. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — —

55 §

Valtion edun valvonnasta huolehtii 54 §:n 1 momentissa tarkoitetussa verotuksessa tullilaitoksessa oleva tulliasiamies. Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion edun valvonnasta huolehtii Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Tulliasiamiestä tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että asiamiehelle tai yksikölle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 70 §:ssä toisin säädetä.

69 §

Tulliviranomaisen tai Ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeudelta. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus piiritullikamarin päätöksestä on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä ja tullihallituksen päätöksestä tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä sekä Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä 55 §:ssä tarkoitetulla Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Jos päätös, josta valitetaan, on saatu elektronisessa tai muussa automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvassa muodossa, siitä on liitettävä valituskirjelmään selväkielinen kirjallinen tuloste.

— — — — — — — — — — — — — —

Valitusaika on kolme vuotta autoveron määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muuta kuin veron määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasia-

miehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — —

70 §

Piiritullikamarin tai Ajoneuvohallintokeskuksen tulee varata tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä Helsingin hallinto-oikeudelle.

71 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä käyttää valtion puhevaltaa Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

73 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos korkein hallinto-oikeus on tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valituksesta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava asianomaiselle piiritullikamarille tai Ajoneuvohallintokeskukselle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.

78 §

Jos tulliasiamies tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, piiritullikamarin tai Ajoneuvohallintokeskuksen on näiden pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———————

13.

Laki

ajoneuvoverolain 50 ja 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverosta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1281/2003) 50 §:n 1 momentti ja 53 § seuraavasti:

50 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

— — — — — — — — — — — — — — —

53 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa valtion puhevaltaa käyttää Tullihallituksessa oleva tulliasiamies.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä tai tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että näille varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

14.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 20 §:n 3 momentti, 23 §:n 1 momentti ja 26 § seuraavasti:

20 §

Polttoainemaksun oikaisu veronsaajan hyväksi

— — — — — — — — — — — — — — —

Maksuvelvollisella tai Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä on oikeus hakea Ajoneuvohallintokeskukselta oikaisua sen päätökseen 23 §:ssä säädetyssä ajassa.

23 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

— — — — — — — — — — — — — — —

26 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että yksikölle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

15.

Laki

sairausvakuutuslain 18 luvun 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 31 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1113/2005, seuraavasti:

18 luku

Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut

31 §

Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun muutoksenhausta on voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa. Mainitussa laissa säädetään myös Kansaneläkelaitoksen ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön oikeudesta hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

16.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 14 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 14 §:n 1—3 momentti sekä 17 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisena kuin ne ovat, 14 §:n 1 ja 2 momentti laissa 572/2004 ja 3 momentti laissa 543/1985 sekä 17 §:n 1 momentti laissa 1119/1996 ja 3 momentti laissa 1569/1995, seuraavasti:

14 §

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettaviksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset, viivästyskoron ja jäämämaksun sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisen viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. Verohallinto voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty Kansaneläkelaitokselle.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Verohallinto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää lykkäystä 10 §:n nojalla työnantajan maksettaviksi pantujen määrien suorittamiselle. Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

17 §

Asianomainen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö, joka on tyytymätön veroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hakea siihen valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Ennen valitusta päätöstä on pyydettävä oikaistavaksi ennakkoperintälain 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Valitus on toimitettava hallinto-oikeudelle tai verovirastoon ennakkoperintälain 50 §:ssä säädetyssä ajassa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

17.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 2 a §, 21 §:n 1 ja 5 momentti sekä 22 §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 a § laissa 1076/2003, 21 §:n 1 ja 5 momentti laissa 856/2005 ja 22 § laissa 1563/1995, seuraavasti:

2 a §

Mikäli tässä tai ennakkoperintälaissa (1118/1996) ei toisin säädetä, lähdeverotusta koskevassa menettelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä asioiden yhdessä käsittelemisestä, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön kuulemisesta sekä päätösten ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään.

21 §

Veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla verovirasto on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä. Yksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

— — — — — — — — — — — — — — —

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

— — — — — — — — — — — — — — —

22 §

Mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään tai sen nojalla määrätään verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava tässä laissa tarkoitettuun veroon.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

18.

Laki

verontilityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 3 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 21 §:n 4 momentti, 22 § sekä 24 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Tilitysajankohta

— — — — — — — — — — — — — — —

Oma-aloitteisesti suoritettavia ennakonpidätyksiä ja työnantajan sosiaaliturvamaksua tilitettäessä kertymisjakso määräytyy ennakkoperintälain 12 §:n 1—3 momentissa sekä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 5 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Jakson aikana kertyneeksi katsotaan myös ne määrät, joita koskevat yksilöivät veronsaajan ilmoitukset ovat saapuneet Verohallinnolle.

— — — — — — — — — — — — — — —

18 §

Korko erityistilanteissa

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen korkojen laskemisesta ja tilityksessä käsiteltävien verojen maksamisesta ennen tilitystä.

19 §

Korkokanta

— — — — — — — — — — — — — — —

Olennaisen tilitysvirheen johdosta takaisin perittävälle verolle, jota ei ole maksettu Verohallinnolle viimeistään perintäilmoituksen eräpäivänä, korko lasketaan viivästysajalta korotettuna neljällä prosenttiyksiköllä.

21 §

Virhetilanteet

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin virhe on olennainen ja milloin oikaisua ei pidetä merkittävänä.

22 §

Lykkäykset

Jos veronsaajalta peritään takaisin jo tilitettyjä veroja, Verohallinto voi määräämillään ehdoilla veronsaajan hakemuksesta myöntää lykkäystä takaisin perimiseen.

24 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto antaa tilitysmenettelyä koskevat tarkemmat määräykset.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos muualla laissa säädetään verojen tilittämisessä toimivaltaiseksi viranomaiseksi verovirasto tai Verohallitus, toimivaltainen viranomainen on Verohallinto lain voimaantulopäivästä ja sen jälkeen.

———

19.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1556/1995) 7 §:n 2 momentti sekä 11 ja 12 § seuraavasti:

7 §

Veronlisäyksen ja viivekoron perimättä jättäminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinnon tai muun veroa kantavan viranomaisen on jätettävä veronlisäys ja viivekorko kokonaan tai osittain perimättä, jos veron maksaminen on viivästynyt viranomaisen menettelyn vuoksi. Tässä asiassa annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

— — — — — — — — — — — — — — —

11 §

Muutoksenhaku

Verohallinto tai muu veron kantanut viranomainen palauttaa hakemuksesta virheellisesti perityn veronlisäyksen ja viivekoron. Muutoin toteamansa aiheettoman veronlisäyksen tai viivekoron viranomainen palauttaa hakemuksetta, ellei sitä ole käytettävä veronkantolain säännösten mukaisesti verovelan lyhennykseksi.

Edellä 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin vero- tai maksuvelvollisen kotikunta päätöstä tehtäessä kuului. Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin hallintolainkäyttölain (586/1996) säännöksiä.

Hallinto-oikeuden päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Tällöin noudatetaan mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään.

12 §

Tarkemmat määräykset

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä veronlisäyksen ja viivekoron määräämisessä noudatettavasta menettelystä sekä veronlisäyksen ja viivekoron laskemisesta.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———————

20.

Laki

keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnästä Suomen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1221/1994) 2 § seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Perintädirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Suomessa maa- ja metsätalousministeriö tai sen valtuuttama edustaja, Verohallinto tai Tullihallitus sen mukaan kuin perintädirektiivin 2 artiklassa tarkoitettujen eri saatavien, maksujen, tullien ja verojen osalta mainittujen viranomaisten toimivallanjaosta muualla lainsäädännössä säädetään.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

21.

Laki

suhdannetalletuslain 14 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun suhdannetalletuslain (53/1977) 14 §:n 3 momentti ja 17 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1578/1995, seuraavasti:

14 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.

17 §

Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/1978) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, Verohallinnon on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.

Valtiovarainministeriö tai sen määräämänä Verohallinto voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa, jäämämaksua ja viivekorkoa.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

22.

Laki

rakennusverolain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun rakennusverolain (54/1977) 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 924/1991, seuraavasti:

25 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos verovelvollinen on keskeyttänyt aloittamansa rakentamisen vähintään verotuskauden ajaksi, Verohallinto voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta alentaa toimitetun verotuksen enintään sellaiseen määrään, että se vastaa ennen keskeyttämistä suoritetun rakentamisen rakentamiskustannuksista menevää rakennusveroa. Erityisistä syistä Verohallinto voi hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

23.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 11 §,

muutetaan 18 §:n 2 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

14 a §

Tietojen antaminen veronsaajien oikeudenvalvontaa varten

Sen estämättä, mitä säädetään asianosaisen oikeudesta saada tietoja salassa pidettävistä asiakirjoista, kunnalla, seurakunnalla ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus pyynnöstä saada ne verotusta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä näiden hoitaessa laissa säädettyä veronsaajan oikeudenvalvontaan liittyvää tehtävää.

18 §

Verohallinnon oikeus tietojen omaaloitteiseen antamiseen

— — — — — — — — — — — — — — —

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa omasta aloitteestaan syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille Verohallinnosta annetun lain 18 §:ssä mainittujen rikosten esitutkintaa, syytteeseenpanoa ja tuomioistuinkäsittelyä varten tarvittavat verotustiedot.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

24.

Laki

saamen kielilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2003 annetun saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 7 kohta seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

— — — — — — — — — — — — — — —

7) Verohallinto, Kansaneläkelaitos ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos; sekä

— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

Liite
Rinnakkaistekstit

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 26 d §, 62 §:n 2—4 momentti, 64, 66, 67, 69, 73 ja 81 §, 85 §:n 4 momentti, 88 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 89 §:n 1 ja 5 momentti sekä 90 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 26 d § laissa 1067/2003, 62 §:n 2 momentti, 69 ja 73 §, 85 §:n 4 momentti ja 90 §:n 1 momentti laissa 505/1998, 62 §:n 4 momentti laissa 536/1996, 64 §:n 1 momentti ja 67 § laissa 1079/2005, 66 § laissa 1165/2002, 81 § laissa 857/2005, 88 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 565/2004 ja 89 §:n 5 momentti laissa 907/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
26 d §	26 d §
Veroasiamiehen kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto	*Veronsaajien kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto*
Veroasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että veroasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei muualla verolainsäädännössä toisin säädetä.	*Veronsaajia ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan *näille* tiedoksi siten, että *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei muualla verolainsäädännössä toisin säädetä.
62 §	62 §
Oikeus muutoksenhakuun	*Oikeus muutoksenhakuun*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Veroasiamiehellä ja kunnalla on oikeus hakea muutosta verotukseen sekä yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen ja niiden jakoon. *Oikeus hakea muutosta tuloverolain 21 §:ssä tarkoitetun osittain verovapaan yhteisön verotukseen on kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla.* Seurakunnalla on oikeus hakea muutosta kirkollisverotukseen. Kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kansaneläkelaitoksella on oikeus hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.	Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja kunnalla on oikeus hakea muutosta verotukseen sekä yhtymän tulon ja varallisuuden vahvistamiseen ja niiden jakoon. Seurakunnalla on oikeus hakea muutosta kirkollisverotukseen, ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.
Yhteisön tai yhteisetuuden verotukseen on kunnan puolesta oikeus hakea muutosta *sen*	Yhteisön tai yhteisetuuden verotukseen on oikeus hakea muutosta sillä kunnalla, jossa

Voimassa oleva laki

kunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kunnalla, jossa yhteisön tai yhteisetuuden kotikunta on. Jos puolisoilla on eri kotikunta, *sekä miehen että vaimon kotikunnan määräämällä veroasiamiehellä* ja kunnalla on oikeus kunnan puolesta hakea muutosta puolisoiden verotukseen.

Edellä 2 ja 3 momentissa mainittu viranomainen ei kuitenkaan saa hakea muutosta siltä osin kuin veroasiamies on 85 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoittanut, ettei hän käytä oikeuttaan hakea muutosta asiaan, ellei ennakkotieto perustu virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin. *Sama koskee verohallintolain (1557/1995) 6 §:n mukaista verohallituksen oikeutta hakea muutosta valtion puolesta.*

Ehdotus

yhteisön tai yhteisetuuden kotikunta on. Jos puolisoilla on eri kotikunta, *molempien puolisoiden kotikunnalla ja -seurakunnalla on oikeus kunnan ja seurakunnan* puolesta hakea muutosta puolisoiden verotukseen.

Kunta, seurakunta tai Kansaneläkelaitos ei kuitenkaan saa hakea muutosta siltä osin kuin *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* on 85 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoittanut, ettei *yksikkö* käytä oikeuttaan hakea muutosta asiaan, ellei ennakkotieto perustu virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin.

64 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Verotuksen muuttamista koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

64 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön*, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Verotuksen muuttamista koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan 1 momentissa säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön*, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

66 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Verovelvollinen tai muu muutoksenhakuun

66 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Verovelvollinen tai muu muutoksenhakuun

Voimassa oleva laki

oikeutettu saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai yhtymän kotikunta 5 §:n mukaan on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta. *Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.*

Ehdotus

oikeutettu saa hakea oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai yhtymän kotikunta 5 §:n mukaan on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.

67 §

Valitusaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä valitus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä valitus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan tämän määräajan estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Edellä mainittujen viranomaisten valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

67 §

Valitusaika

Verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun on tehtävä valitus viiden vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön*, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on kuitenkin tehtävä valitus vuoden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan tämän määräajan estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Edellä mainittujen viranomaisten valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
69 §	69 §
Vastine ja vastaselitys	***Veronsaajien kuuleminen valitusta käsiteltäessä***
Veroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen, kunnan, seurakunnan tai kansaneläkelaitoksen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olleet asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä. Asiakirjoihin on liitettävä myös veroviraston lausunto valituksesta.	*Valitusta käsittelevän hallintotuomioistuimen tulee varata verovelvollisen tekemästä valituksesta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen.* *Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veron määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.*
73 §	73 §
Muutosperusteen vahvistaminen	*Muutosperusteen vahvistaminen*
Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tehdyllä päätöksellä joku on määrätty verovelvolliseksi tai verotusta koskevaa päätöstä on muutettu, on muutoksen tekevän viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden edellä tarkoitetusta päätöksestä on lähetettävä lääninoikeudelle, verovirastolle ja, jos päätös koskee kunnallisverotusta, kunnalle.	Jos oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tehdyllä päätöksellä joku on määrätty verovelvolliseksi tai verotusta koskevaa päätöstä on muutettu, on muutoksen tekevän viranomaisen vahvistettava muutoksen peruste. Jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden tai *hallinto-oikeuden* edellä tarkoitetusta päätöksestä on lähetettävä *hallinto-oikeudelle, Verohallinnon asianomaiselle yksikölle, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* ja, jos päätös koskee kunnallisverotusta, kunnalle.
81 §	81 §
Toimivaltainen veroasiamies	***Muutoksenhaku veronsaajien puolesta***
Helsingin kaupungin tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-Suomen veroviraston	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä* tai, jos verotuksen on toimittanut Lounais-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Ahvenanmaan verotoimisto, asianomaisen Ahvenanmaan *kunnan määräämällä veroasiamiehellä* ja kunnalla on *kunnan puolesta* oikeus hakea muutosta koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotukseen.	Suomen veroviraston Ahvenanmaan verotoimisto, asianomaisella Ahvenanmaan kunnalla on oikeus hakea muutosta koko verovuodelta rajoitetusti verovelvollisena verotettavan verotukseen.
85 §	85 §
Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta	*Ennakkotiedon hakeminen verovirastolta*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Ennen kuin ennakkotietopäätös annetaan hakijalle tiedoksi, veroviraston on hankittava veroasiamieheltä ilmoitus siitä, käyttääkö hän oikeuttaan hakea muutosta verotukseen, joka on toimitettu ennakkotiedossa tarkoitetulla tavalla. Ilmoitus on hankittava ja annettava viivytyksettä, ja ilmoituksesta tehdään merkintä ennakkotietopäätökseen.	Ennen kuin ennakkotietopäätös annetaan hakijalle tiedoksi veroviraston on hankittava *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköltä* ilmoitus siitä, käyttääkö *yksikkö* oikeuttaan hakea muutosta verotukseen, joka on toimitettu ennakkotiedossa tarkoitetulla tavalla. Ilmoitus on hankittava ja annettava viivytyksettä, ja ilmoituksesta tehdään merkintä ennakkotietopäätökseen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
88 §	88 §
Veronhuojennus	*Veronhuojennus*
Verovirasto voi hakemuksesta myöntää vapautuksen valtionverosta ja yhteisön tuloverosta sekä kunta kunnallisverosta. Vapautus voi olla osittainen tai täydellinen.	*Verohallinto* voi hakemuksesta myöntää vapautuksen valtionverosta ja yhteisön tuloverosta sekä kunta kunnallisverosta. Vapautus voi olla osittainen tai täydellinen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Jos 1 momentissa mainitusta verosta on myönnetty vapautusta, vapautuspäätös koskee myös veronlisäystä, viivästyskorkoa, viivästyskorkoa vastaavaa korkoa, jäämämaksua, viivekorkoa, lykkäyskorkoa, yhteisökorkoa ja jäännösveron korkoa. Verovirasto voi myös erikseen myöntää vapautuksen edellä tarkoitetuista seuraamuksista silloinkin, kun niitä on tilitetty tai olisi tilitettävä muulle veronsaajalle kuin valtiolle. Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.	Jos 1 momentissa mainitusta verosta on myönnetty vapautusta, vapautuspäätös koskee myös veronlisäystä, viivästyskorkoa, viivästyskorkoa vastaavaa korkoa, jäämämaksua, viivekorkoa, lykkäyskorkoa, yhteisökorkoa ja jäännösveron korkoa. *Verohallinto* voi myös erikseen myöntää vapautuksen edellä tarkoitetuista seuraamuksista silloinkin, kun niitä on tilitetty tai olisi tilitettävä muulle veronsaajalle kuin valtiolle. Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki | *Ehdotus*

89 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen huojentaminen

Jos Suomessa asunut henkilö, Suomessa asuneen henkilön kuolinpesä tai kotimainen yhteisö tai yhtymä on joutunut ulkomailla suorittamaan veroa sellaisista ulkomailla saaduista tuloista tai siellä olleesta varallisuudesta, joista on myös täällä verotettu, voi verohallitus, milloin olosuhteet ovat säälittävät tai siihen muutoin on erityistä syytä, kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tai lieventämiseksi myöntää valtionverosta ja kuntaa ja seurakuntaa kuultuaan, myös kunnallis- ja kirkollisverosta, jos ne kohdistuvat sanottuun tuloon tai varallisuuteen, osittaisen tai täydellisen vapautuksen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Valtiovarainministeriö voi määrätä verohallituksen ratkaisemaan 3 momentissa tarkoitettuja hakemuksia, jos vapautettavaksi pyydetty määrä on enintään 50 000 euroa. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

90 §

Veronlykkäys

Verovirasto voi erityisistä syistä ja 88 tai 89 §:ssä mainituin edellytyksin hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallitus voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Verovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen asianomaisen ministeriön määräämin ehdoin. *Asianomainen* ministeriö voi myös ottaa asian ratkaistavakseen ja määrätä ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

89 §

Kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen huojentaminen

Jos Suomessa asunut henkilö, Suomessa asuneen henkilön kuolinpesä tai kotimainen yhteisö tai yhtymä on joutunut ulkomailla suorittamaan veroa sellaisista ulkomailla saaduista tuloista tai siellä olleesta varallisuudesta, joista on myös täällä verotettu, voi *Verohallinto*, milloin olosuhteet ovat säälittävät tai siihen muutoin on erityistä syytä, kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tai lieventämiseksi myöntää valtionverosta ja kuntaa ja seurakuntaa kuultuaan, myös kunnallis- ja kirkollisverosta, jos ne kohdistuvat sanottuun tuloon tai varallisuuteen, osittaisen tai täydellisen vapautuksen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Valtiovarainministeriö voi määrätä *Verohallinnon* ratkaisemaan 3 momentissa tarkoitettuja hakemuksia, jos vapautettavaksi pyydetty määrä on enintään 50 000 euroa. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

90 §

Veronlykkäys

Verohallinto voi erityisistä syistä ja 88 tai 89 §:ssä mainituin edellytyksin hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. Verohallinto myöntää lykkäyksen *valtiovarainministeriön* määräämin ehdoin. Ministeriö voi myös ottaa asian ratkaistavakseen ja määrätä ehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 66 ja 69 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Pykäliä sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päiväs-

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

tä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

3.

Laki

keskusverolautakunnasta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan keskusverolautakunnasta 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (535/1996) 7 §:n 3 momentti sekä

muutetaan 7 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
7 §	7 §
Muutoksenhaku	*Muutoksenhaku*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Ennakkoratkaisusta on oikeus valittaa, 1) hakijalla; 2) Uudenmaan lääninveroviraston määräämillä veroasiamiehillä muusta kuin yksinomaan kunnalle suoritettavasta verosta; sekä 3) sillä kunnalla, jolla olisi oikeus valittaa siitä verotuksesta, jota ennakkoratkaisu koskee. *Mitä verohallintolain 6 §:ssä säädetään verohallituksen oikeudesta hakea eräissä tapauksissa muutosta valtion puolesta, koskee myös 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua veroa koskevaa ennakkoratkaisua.*	Ennakkoratkaisusta on oikeus valittaa, 1) hakijalla; 2) *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*; sekä 3) sillä kunnalla, jolla olisi oikeus valittaa siitä verotuksesta, jota ennakkoratkaisu koskee. (3 mom. kumotaan)
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä elokuuta 2005 annetun veronkantolain (609/2005) 5 §:n 3 momentti, 6 ja 8 §, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 momentti, 20 §, 21 §:n 3 momentti, 24 §:n 2 momentti, 32, 33 ja 38 §, 40 §:n 4 momentti sekä 42 ja 48 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
5 §	5 §
Kirjanpito verovaroista	*Kirjanpito verovaroista*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen kirjanpito- ja kirjaamismenettelystä.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen kirjanpito- ja kirjaamismenettelystä.
6 §	6 §
Viranomainen	*Viranomainen*
Veronkantoviranomaisina toimivat verovirastot. *Verohallitus ohjaa ja valvoo veronkantoa.*	Veronkantoviranomaisena toimii *Verohallinto*.
8 §	8 §
Maksuaika	*Maksuaika*
Oma-aloitteinen vero on maksettava lain, asetuksen tai Verohallituksen päätöksen mukaan määräytyvänä maksupäivänä. Maksuunpantu vero on maksettava viimeistään maksuunpanon yhteydessä määrättynä veron eräpäivänä.	Oma-aloitteinen vero on maksettava lain, asetuksen tai *Verohallinnon* päätöksen mukaan määräytyvänä maksupäivänä. Maksuunpantu vero on maksettava viimeistään maksuunpanon yhteydessä määrättynä veron eräpäivänä.
11 §	11 §
Tarkemmat säännökset ja määräykset veron maksamisesta	*Tarkemmat säännökset ja määräykset veron maksamisesta*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä maksamisen yhteydessä ilmoitettavista	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä maksamisen yhteydessä ilmoitettavista

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tiedoista sekä ilmoittamisessa ja maksamisessa noudatettavasta menettelystä.	tiedoista sekä ilmoittamisessa ja maksamisessa noudatettavasta menettelystä.
13 §	13 §
Menettely maksuja siirrettäessä	*Menettely maksuja siirrettäessä*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämismenettelystä ja siirtämisen yhteydessä ilmoitettavista maksuja koskevista tiedoista.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämismenettelystä ja siirtämisen yhteydessä ilmoitettavista maksuja koskevista tiedoista.
20 §	20 §
Tarkemmat määräykset maksun tai suorituksen käyttämisestä	*Tarkemmat määräykset maksun tai suorituksen käyttämisestä*
Verohallitus voi antaa määräyksiä menettelystä, jota noudatetaan maksun tai muun, veron suoritukseksi luettavan määrän käyttämisessä verovelvollisen veron suoritukseksi.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota noudatetaan maksun tai muun, veron suoritukseksi luettavan määrän käyttämisessä verovelvollisen veron suoritukseksi.
21 §	21 §
Veronpalautuksen maksaminen	*Veronpalautuksen maksaminen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Jos verovelvollinen on ilmoittanut palautuksen maksamista varten ulkomailla sijaitsevan pankin tilin, verovelvollinen vastaa kuluista, jotka ulkomailla sijaitseva pankki perii palautuksen maksamisesta. Jos pankkitiliä ei ole ilmoitettu, palautus maksetaan Verohallituksen määräämää menettelyä noudattaen.	Jos verovelvollinen on ilmoittanut palautuksen maksamista varten ulkomailla sijaitsevan pankin tilin, verovelvollinen vastaa kuluista, jotka ulkomailla sijaitseva pankki perii palautuksen maksamisesta. Jos pankkitiliä ei ole ilmoitettu, palautus maksetaan *Verohallinnon* määräämää menettelyä noudattaen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
24 §	24 §
Tarkemmat säännökset ja määräykset veron palauttamisesta	*Tarkemmat säännökset ja määräykset veron palauttamisesta*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus voi antaa määräyksiä palautusmenettelystä ja palautuskoron laskemisesta.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä palautusmenettelystä ja palautuskoron laskemisesta.

32 §	32 §
Muutoksenhaku veronkuittaukseen	*Muutoksenhaku veronkuittaukseen*
Veronkuittaukseen oikaisuvaatimuksen veronkantoviranomaiselle voi tehdä verovelvollinen tai, jos kuittaukseen on käytetty verosta vastuussa olevan palautusta, myös verosta vastuussa oleva*, joka katsoo toimitetun veronkuittauksen aiheettomaksi tai virheelliseksi*.	Verovelvollinen tai, jos kuittaukseen on käytetty verosta vastuussa olevan palautusta, myös verosta vastuussa oleva, s*ekä Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* saa hakea oikaisuvaatimuksella muutosta veronkantoviranomaisen toimittamaan veronkuittaukseen.
	Oikaisuvaatimus on tehtävä 60 päivän kuluessa siitä, kun verovelvollinen tai edellä 1 momentissa tarkoitettu verosta vastuussa oleva on saanut tiedon veronkuittauksesta. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön osalta määräaika lasketaan veronkuittauksen toimittamisesta.
Jos veronkuittaus todetaan aiheettomaksi tai virheelliseksi, veronkantoviranomaisen on maksettava asianomaiselle takaisin liikaa kuitattu määrä säädettyine korkoineen.	
Verovelvollinen tai 1 momentissa tarkoitettu verosta vastuussa oleva, joka ei tyydy veronkantoviranomaisen päätökseen veronkuittauksen oikaisua koskevassa asiassa, saa hakea siihen muutosta hallinto-oikeudelta.	Verovelvollinen, edellä 1 momentissa tarkoitettu verosta vastuussa oleva *tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin verovelvollisen kotikunta kuittausta toimitettaessa kuului. Valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika lasketaan oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätöksen tekemisestä. Menettelyyn sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.*
Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhakuun sovelletaan verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ää.	Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhakuun sovelletaan verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ää.
	Jos veronkuittaus todetaan aiheettomaksi tai virheelliseksi, veronkantoviranomaisen on maksettava asianomaiselle takaisin liikaa kuitattu määrä säädettyine korkoineen.
33 §	33 §
Tarkemmat määräykset veronkuittauksesta	*Tarkemmat määräykset veronkuittauksesta*
Verohallitus voi antaa määräyksiä veronkuittauksessa noudatettavasta menettelystä.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä veronkuittauksessa noudatettavasta menettelystä.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
38 §	38 §
Tarkemmat määräykset verojen perinnästä	*Tarkemmat määräykset verojen perinnästä*
Verohallitus voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä verojen perintään liittyvästä menettelystä ja perimistoimien täytäntöönpanosta.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä verojen perintään liittyvästä menettelystä ja perimistoimien täytäntöönpanosta.
40 §	40 §
Vastuuseen määrääminen	*Vastuuseen määrääminen*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä vastuuseen määräämisessä noudatettavasta menettelystä.	*Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä vastuuseen määräämisessä noudatettavasta menettelystä.
42 §	42 §
Toimivalta	*Toimivalta*
Verohallitus tai sen määräämä veronkantoviranomainen voi siirtää ennakkoja tai muita verovaroja vieraalle valtiolle sellaisen kansainvälisen sopimuksen määräysten nojalla, jonka tarkoituksena on välttää veron ennakon periminen useammassa kuin yhdessä valtiossa tai säännellä verovarojen siirtäminen valtioiden kesken (*veronkantosopimus*). Verohallitus voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämistä koskevasta menettelystä.	Veronkantoviranomainen voi siirtää ennakkoja tai muita verovaroja vieraalle valtiolle sellaisen kansainvälisen sopimuksen määräysten nojalla, jonka tarkoituksena on välttää veron ennakon periminen useammassa kuin yhdessä valtiossa tai säännellä verovarojen siirtäminen valtioiden kesken (*veronkantosopimus*). *Verohallinto* voi antaa tarkempia määräyksiä verovarojen siirtämistä koskevasta menettelystä.
48 §	48 §
Aiheeton suoritus	*Aiheeton suoritus*
Aiheettoman suorituksen palauttamista haetaan Verohallituksen määräämältä veronkantoviranomaiselta. Muutoin toteamansa aiheettoman suorituksen veronkantoviranomainen palauttaa hakemuksetta. Alle 5 euron suoritusta ei palauteta.	*Veronkantoviranomainen palauttaa aiheettoman suorituksen hakemuksesta.* Muutoin toteamansa aiheettoman suorituksen veronkantoviranomainen palauttaa hakemuksetta. Alle 5 euron suoritusta ei palauteta.
	_____
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	Jos muualla laissa säädetään veronkannossa, verojen perinnässä tai verojen tilittä-

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

misessä toimivaltaiseksi viranomaiseksi verovirasto tai Verohallitus, toimivaltainen viranomainen on tämän lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen Verohallinto.

5.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 48 §:n 1 momentti, 49 §:n 3 momentti, 50 §:n 2 ja 3 momentti sekä 56 ja 57 §,

sellaisena kuin niistä on 56 § laissa 564/2004, sekä

lisätään 50 §:ään, sellaisena kuin osaksi laissa 1070/2003, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

48 §

Oikaisuvaatimus lääninverovirastolle

Tässä laissa tarkoitettuun ratkaisuun tai päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin ratkaisua tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi asianomaiselta lääninverovirastolta. Jos kysymyksessä on 40 ja 42 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon oikaisemista koskeva päätös tai 45 §:ssä tarkoitettu ennakkoratkaisu, mainitut päätökset ja ennakkoratkaisu ovat uutta oikaisua vaatimatta valituskelpoisia. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty tai asia ratkaistu.

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Muutoksenhaku lääninoikeuteen

— — — — — — — — — — — — — — —

Veroasiamies saa hakea muutosta tässä pykälässä tarkoitetulta lääninoikeudelta.

Ehdotus

48 §

Oikaisuvaatimus verovirastolle

Tässä laissa tarkoitettuun ratkaisuun tai päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin ratkaisua tai päätöstä on pyydetty oikaistavaksi asianomaiselta verovirastolta. Jos kysymyksessä on 40 ja 42 §:ssä tarkoitettu maksuunpanon oikaisemista koskeva päätös tai 45 §:ssä tarkoitettu ennakkoratkaisu, mainitut päätökset ja ennakkoratkaisu ovat uutta oikaisua vaatimatta valituskelpoisia. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty tai asia ratkaistu. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on tehtävä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä tai asian ratkaisemisesta.*

— — — — — — — — — — — — — — —

49 §

Muutoksenhaku ***hallinto-oikeuteen***

— — — — — — — — — — — — — — —

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö saa hakea muutosta tässä pykälässä tarkoitetulta hallinto-oikeudelta.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
50 §	50 §
Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset	*Muutoksenhakuaika ja eräät muut valitusta koskevat määräykset*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Veroasiamiehen valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä, kuitenkin niin, että valitusaika lasketaan 40, 42 ja 48 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä.	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä, kuitenkin niin, että valitusaika lasketaan 40, 42 ja 48 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä.
Edellä 45 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisua ja 48 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätysprosentin tai ennakon määräämistä koskeva valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.	Edellä 45 §:ssä tarkoitettua ennakkoratkaisua ja 48 §:ssä tarkoitettua ennakonpidätysprosentin tai ennakon määräämistä koskeva valitus on toimitettava verovirastoon tai *hallinto-oikeudelle* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös on tehty.
	Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja ennakkoperintää koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.
56 §	56 §
Veronhuojennus	*Veronhuojennus*
Verovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa:	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa:
1) suorituksen maksajalle maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron; sekä	1) suorituksen maksajalle maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron; sekä
2) maksuunpannulle ennakolle suoritettavan viivekoron ja ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron.	2) maksuunpannulle ennakolle suoritettavan viivekoron ja ennakolle lykkäyksen vuoksi maksettavan koron.
Verovirasto voi poistaa edellä tarkoitetut määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.	*Verohallinto* voi poistaa edellä tarkoitetut määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty muulle veronsaajalle kuin valtiolle.
Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa periaatteellisesti tärkeän veroviraston käsiteltävän asian ratkaistavakseen.	Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän Verohallinnon käsiteltävän asian ratkaistavakseen.
57 §	57 §
Veronlykkäys	*Veronlykkäys*
Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää

Voimassa oleva laki

1) suorituksen maksajan maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron sekä

2) ennakonkannossa maksuunpannun veron suorittamisen lykkäystä.

Verohallitus tai valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa asian ratkaistavakseen.

Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö määrää lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Jos konkurssipesä on maksanut työpalkkasaatavan, voi verohallitus hakemuksesta myöntää konkurssipesälle lykkäystä konkurssipesän maksettavaksi pannun pidätysmäärän suorittamisessa. Lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

Ehdotus

1) suorituksen maksajan maksettavaksi pannun pidättämättä jätetyn määrän, veronlisäyksen, veronkorotuksen, viivekoron ja lykkäyskoron sekä

2) ennakonkannossa maksuunpannun veron suorittamisen lykkäystä.

Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa asian ratkaistavakseen.

Verohallinto myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Ministeriö määrää lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Jos konkurssipesä on maksanut työpalkkasaatavan, voi *Verohallinto* hakemuksesta myöntää konkurssipesälle lykkäystä konkurssipesän maksettavaksi pannun pidätysmäärän suorittamisessa. Lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 50 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009, ja sitä sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen.

6.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 1940 annetun perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 43—48 §, 53 §:n 1—3 momentti sekä 54 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 43 § laeissa 1561/1995 ja 507/1998, 44 § laissa 540/1996 ja mainitussa laissa 507/1998, 45 ja 46 § viimeksi mainitussa laissa, 47 § mainitussa laissa 1561/1995, 48 § mainitussa laissa 540/1996, 53 §:n 1 momentti laeissa 318/1994, 612/1994 ja 571/2004, 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 3 momentti mainitussa laissa 507/1998 sekä 54 §:n 1 ja 2 momentti mainitussa laissa 571/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

43 §

Verovelvollinen tai veroasiamies saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkais-

Ehdotus

43 §

Verovelvollinen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* saa hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valituk-

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

tu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Perintö- ja lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimus on toimitettava verovirastoon määräajassa.

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamasta verotusta koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan kuitenkin edellä säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 39 a §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan asui tai varallisuuden luovuttaja asuu. Jos mikään lääninoikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisusta tehtävää valitusta, muutosta haetaan Uudenmaan lääninoikeudelta. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla ja veroasiamiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekeseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea 25 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

Perintö- ja lahjaverotusta koskeva oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimus on toimitettava verovirastoon määräajassa.

Verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* on tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotuksen toimittamispäivästä.

Veronoikaisua ja muutoksenhakuviranomaisen uudelleen toimitettavaksi palauttamasta verotusta koskevasta veroviraston päätöksestä saadaan kuitenkin edellä säädetyn määräajan estämättä tehdä oikaisuvaatimus 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

44 §

Edellä 43 §:stä säädetystä poiketen 39 a §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä *hallinto-oikeudelta*, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan asui tai varallisuuden luovuttaja asuu. Jos mikään *hallinto-oikeus* ei olisi toimivaltainen käsittelemään ennakkoratkaisusta tehtävää valitusta, muutosta haetaan *Helsingin hallinto-oikeudelta*. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla *ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. *Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.*

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* määräaika las-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
misestä.	ketaan päätöksen tekemisestä.
Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla.	Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla.
45 §	45 §
Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen verovelvollinen tai veroasiamies saa hakea valittamalla muutosta siltä lääninoikeudelta, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan tai lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui. Jos mikään lääninoikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Uudenmaan lääninoikeudelta. *Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.*	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen verovelvollinen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* saa hakea valittamalla muutosta siltä *hallinto-oikeudelta*, jonka tuomiopiirissä perinnönjättäjä kuollessaan tai lahjanantaja lahjaverovelvollisuuden alkaessa asui. Jos mikään *hallinto-oikeus* ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan *Helsingin hallinto-oikeudelta*. *Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle tai verovirastolle. Veroviraston on viipymättä lähetettävä sille toimitettu valituskirjelmä ja verotusta koskevat asiakirjat hallinto-oikeudelle.*
Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. Veroasiamiehen valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin näiden määräaikojen estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.	Verovelvollisen valitusaika on viisi vuotta perintö- tai lahjaverotuksen toimittamisvuotta seuraavan vuoden alusta. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on kuusi kuukautta verotuksen toimittamispäivästä. Oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saadaan kuitenkin näiden määräaikojen estämättä valittaa 60 päivän aikana sen päivän jälkeen, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut tiedon päätöksestä. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.
46 §	46 §
Veroviraston tulee varata verovelvolliselle veroasiamiehen tekemästä valituksesta ja veroasiamiehelle verovelvollisen tekemästä valituksesta tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. *Valituskirjelmä vastineineen ja vastaselityksineen sekä verotuksen perusteena olevat asiakirjat on lähetettävä viipymättä lääninoikeudelle. Asiakirjoihin on liitettävä jäljennös verotuksen oikaisulautakunnan oikaisuvaatimukseen antamasta päätöksestä sekä veroviraston lausunto*	Valitusta käsittelevän *hallintotuomioistuimen* tulee varata verovelvollisen tekemästä valituksesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen.

Voimassa oleva laki	Ehdotus
valituksesta.	
	Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veron määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.
47 §	47 §
Valitus, jonka verovelvollinen tai veroasiamies tekee lääninoikeudelle ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.	Valitus, jonka verovelvollinen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* tekee *hallinto-oikeudelle* ja joka olisi tullut osoittaa oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnalle, käsitellään oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.
48 §	48 §
Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika lääninoikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta on valitusoikeus veroasiamiehellä.	*Hallinto-oikeuden* päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika *hallinto-oikeuden* ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta on valitusoikeus *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.
53 §	53 §
Verovirasto voi hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintöja lahjaverosta, viivekorosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää: 1) jos verovelvollisen veronmaksukyky on hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen elatusvelvollisuuden, työttömyyden, sairauden tai muun erityisen syyn johdosta olennaisesti alentunut, 2) jos veron periminen ilmeisesti vaarantaisi maa- tai metsätalouden tai muun yritystoiminnan jatkuvuuden tai työpaikkojen säilyvyyden tai	*Verohallinto* voi hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen perintöja lahjaverosta, viivekorosta, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta. Vapautus voidaan myöntää: 1) jos verovelvollisen veronmaksukyky on hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioon ottaen elatusvelvollisuuden, työttömyyden, sairauden tai muun erityisen syyn johdosta olennaisesti alentunut, 2) jos veron periminen ilmeisesti vaarantaisi maa- tai metsätalouden tai muun yritystoiminnan jatkuvuuden tai työpaikkojen säilyvyyden tai

Voimassa oleva laki

3) jos veron periminen olisi muusta erityisestä syystä ilmeisesti kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi verovirasto hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. *Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.* Verovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen *asianomaisen* ministeriön määräämin ehdoin. Asianomainen ministeriö voi niin ikään ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

Jos pesäosuuden tai lahjan arvo on verovelvollisuuden alkamisen jälkeen olennaisesti vähentynyt, verovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta päättää, että maksetusta verosta kohtuulliseksi katsottu osa on suoritettava verovelvolliselle takaisin tai vastaavasti maksamatta olevaa veron määrää on alennettava.

Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

3) jos veron periminen olisi muusta erityisestä syystä ilmeisesti kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Jos perintö- tai lahjaveron suorittaminen määräajassa käy verovelvolliselle vaikeaksi, voi *Verohallinto* hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä. *Verohallinto* myöntää lykkäyksen *valtiovarainministeriön* määräämin ehdoin. Ministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

— — — — — — — — — — — — — — —

54 §

Jos pesäosuuden tai lahjan arvo on verovelvollisuuden alkamisen jälkeen olennaisesti vähentynyt, *Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta päättää, että maksetusta verosta kohtuulliseksi katsottu osa on suoritettava verovelvolliselle takaisin tai vastaavasti maksamatta olevaa veron määrää on alennettava.

Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

— — — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 45 §:n 1 ja 2 momentti sekä 46 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Lainkohtia sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päivästä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

———

7.

Laki

arpajaisverolain 16 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/1992) 16 §:n 1 ja 3 momentti sekä 18 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 16 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1568/1995 sekä 18 §:n 1 ja 2 momentti laissa 575/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
16 §	16 §
Muutoksenhaku	*Muutoksenhaku*
Verovelvollinen ja valtion puolesta veroasiamies saavat hakea muutosta lääninveroviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/1950) säädetään. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika luetaan kuitenkin päätöksen tekemisestä.	Verovelvollinen ja valtion puolesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* saavat hakea muutosta veroviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen *hallinto-oikeudelta* noudattaen, mitä *hallintolainkäyttölaissa (586/1996)* säädetään. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön valitusaika luetaan kuitenkin päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on veroasiamiehellä.	Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
18 §	18 §
Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys	*Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys*
Verovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta, viivekorosta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta, viivekorosta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.
Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.	Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.
Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lyk-	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lyk-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
käystä. *Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.* Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi niin *ikään ottaa* lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.	käystä. *Verohallinto* myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 38 §, 46 §:n 2 momentti, 47 §, 52 §:n 1—3 momentti ja 56 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 52 §:n 1 ja 2 momentti laissa 574/2004 ja 56 a § laissa 1071/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
38 §	38 §
Päätös veroasiamiehen pyynnöstä	*Päätös **Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön** pyynnöstä*
Jos veroasiamies katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, lääninveroviraston on hänen pyynnöstään tehtävä asiassa päätös.	Jos *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, veroviraston on *yksikön* pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.
46 §	46 §
Oikeus muutoksenhakuun	*Oikeus muutoksenhakuun*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Valtion puolesta muutoksenhakuoikeus on veroasiamiehellä.	Valtion puolesta muutoksenhakuoikeus on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
47 §	47 §
Valitus lääninoikeuteen	*Valitus **hallinto-oikeuteen***
Lääninveroviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen lääninoikeuteen, jonka tuomiopiirissä lääninverovirasto on. Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen.	Veroviraston päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen *hallinto-oikeuteen*, jonka tuomiopiirissä verovirasto on. Päätökseen, jolla ennakkoratkaisu on jätetty antamatta, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai *hallinto-oikeuteen*.
Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.	Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.
Lääninveroviraston tulee varata veroasiamiehen tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta veroasiamiehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös lääninveroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä lääninoikeudelle.	Veroviraston tulee varata *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* tekemästä valituksesta asianosaiselle ja asianosaisen tekemästä valituksesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä asiakirjoineen, joihin on liitettävä myös veroviraston lausunto, on viipymättä lähetettävä *hallinto-oikeudelle*.
Jos lääninverovirasto oikaisee päätöstään 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa. Siltä osin kuin lääninverovirasto katsoo, että valituksessa esitetty vaatimus ei anna aihetta päätöksen oikaisemiseen, lääninveroviraston on annettava valituksen johdosta lausuntonsa.	Jos verovirasto oikaisee päätöstään 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa. Siltä osin kuin verovirasto katsoo, että valituksessa esitetty vaatimus ei anna aihetta päätöksen oikaisemiseen, veroviraston on annettava valituksen johdosta lausuntonsa.
52 §	52 §
Veronhuojennus ja maksunlykkäys	*Veronhuojennus ja maksunlykkäys*
Verovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa veroa, viivästyskorotusta, veronkorotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa veroa, viivästyskorotusta, veronkorotusta, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.
Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen	Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.
Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää maksuunpannun veron	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää maksuunpannun veron

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
suorittamisen lykkäystä. *Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.* Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi *niin ikään* ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.	suorittamisen lykkäystä. *Verohallinto* myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
56 a §	56 a §
Veroasiamiehen kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto	***Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön** kuuleminen ja päätöksen tiedoksianto*
Veroasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että veroasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei 47 §:ssä toisin säädetä.	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että *yksikölle* varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei 47 §:ssä toisin säädetä.
	_____
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	_____

9.

Laki

kiinteistöverolain 26 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 26 §:n 1 ja 3 momentti sekä 27 §,

sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1087/2005 ja 27 § laissa 541/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
26 §	26 §
Muutoksenhaku veroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen	*Muutoksenhaku veroviraston ja verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen*
Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta *joko julkis- tai yksityisoikeudellisella perusteella* vastuussa, samoin kuin kiinteistön sijaintikunnan määräämä veroasiamies tai kiinteistön sijaintikunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimus teh-	Tämän lain mukaan verovelvollinen tai se, joka on veron suorittamisesta vastuussa, samoin kuin *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* tai kiinteistön sijaintikunta saa hakea muutosta verotukseen kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimus tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen vero-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
dään verotuksen oikaisulautakunnalle siihen verovirastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus on toimitettu verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy.	virastoon, joka on toimittanut verotuksen tai jonka olisi tullut toimittaa verotus. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä asianomainen kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus on toimitettu verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, oikaisulautakunnan päätökseen haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Edellä 21 §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus toimitetaan verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, ennakkoratkaisuun haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla, kiinteistön sijaintikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja kiinteistön sijaintikunnalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. Veroasiamiehen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.	Edellä 21 §:ssä tarkoitettuun ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä kiinteistö sijaitsee tai, jos verotus toimitetaan verovelvollisen kotikunnassa, siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen kotikunta on. Jos henkilöillä, joihin sovelletaan puolisoita koskevia tuloverolain säännöksiä, on kotikunta eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, ennakkoratkaisuun haetaan muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiiriin kuuluu sen puolison kotikunta, jonka mukaan toimivaltainen verovirasto verotusmenettelystä annetun lain 6 §:n 3 momentin nojalla määräytyy. Valitusoikeus on ennakkoratkaisun hakijalla, *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä* ja kiinteistön sijaintikunnalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa *hallinto-oikeudelle tai* verovirastoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ennakkoratkaisun tiedoksisaannista. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* ja kunnan määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
27 §	27 §
Muutoksenhaku lääninoikeuden päätökseen	*Muutoksenhaku **hallinto-oikeuden** päätökseen*
Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muu-	*Hallinto-oikeuden* päätökseen saa hakea

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika lääninoikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaannista. *Kunnan puolesta* on valitusoikeus kiinteistön sijaintikunnan määräämällä veroasiamiehellä ja tällä kunnalla.	muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika *hallinto-oikeuden* ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää tiedoksisaannista. Valitusoikeus on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja kiinteistön sijaintikunnalla*.
	———
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	———

10.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 214 ja 215 §, sellaisena kuin niistä on 214 § laissa 1767/1995, ja

muutetaan 133 k §:n 2 momentti, 169 §:n 1 momentti, 175 §:n 2 momentti, 185 §, 193 §:n 1 ja 2 momentti, 193 b §, 194 §:n 1 ja 4 momentti, 199 ja 202 §, 210 §:n 1 ja 2 momentti sekä 211 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 133 k §:n 2 momentti laissa 971/2002, 169 §:n 1 momentti laissa 325/2003, 175 §:n 2 momentti, 185 §, 194 §:n 1 ja 4 momentti sekä 199 ja 202 § mainitussa laissa 1767/1995, 193 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 2 momentti laissa 940/1999, 193 b § laissa 1072/2003 sekä 210 §:n 1 ja 2 momentti laissa 573/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
133 k §	133 k §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on pyydettäessä saatettava Verohallituksen, veroviraston *tai veroasiamiehen* käytettäviksi sähköisesti, jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio tai kulutusjäsenvaltio. Verohallitus määrää tarkemmin sähköisten tietojen antotavasta.	Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on pyydettäessä saatettava Verohallituksen tai veroviraston käytettäviksi sähköisesti, jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio tai kulutusjäsenvaltio. Verohallitus määrää tarkemmin sähköisten tietojen antotavasta.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
169 §	169 §
Verovelvollisen on verohallituksen, veroviraston *tai veroasiamiehen* kehotuksesta esitet-	Verovelvollisen on Verohallituksen tai veroviraston kehotuksesta esitettävä Suomessa

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tävä Suomessa tarkastettavaksi kirjanpitonsa, muistiinpanonsa sekä kaikki se toimintaan liittyvä ja muu aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.	tarkastettavaksi kirjanpitonsa, muistiinpanonsa sekä kaikki se toimintaan liittyvä ja muu aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen hänen verotuksessaan tai hänen verotustaan koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
175 §	175 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Lääninverovirasto antaa asianomaisen tai veroasiamiehen pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa sekä verovelvollisuusryhmän muodostamis- ja purkamisasiassa.	Verovirasto antaa asianomaisen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa sekä verovelvollisuusryhmän muodostamis- ja purkamisasiassa.
185 §	185 §
Jos veroasiamies katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, lääninverovirasto on hänen pyynnöstään tehtävä asiassa päätös.	Jos *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, veronlisäystä tai veronkorotusta, veroviraston on yksikön pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.
193 §	193 §
Lääninverovirasto tämän lain nojalla tekemään arvonlisäverotusta koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Uudenmaan lääninoikeuteen. Valtion puolesta on valitusoikeus lääninverovirastossa olevalla veroasiamiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa lääninverovirastoon.	Veroviraston tämän lain nojalla tekemään arvonlisäverotusta koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla *Helsingin hallinto-oikeuteen*. Valtion puolesta on valitusoikeus *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon.
Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikausia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä ja 175 §:n 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestä elinkeinonharjoittaja saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Veroasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.	Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikausia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä ja 175 §:n 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestä elinkeinonharjoittaja saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
193 b §	193 b §
Veroasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että veroasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei jäljempänä 194 §:ssä toisin säädetä.	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että yksikölle varataan tilaisuus tutustua verotusasiakirjoihin, jollei jäljempänä 194 §:ssä toisin säädetä.
194 §	194 §
Lääninveroviraston tulee varata veroasiamiehen tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta veroasiamiehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen.	Veroviraston tulee varata *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Veroasiamiehen valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä Uudenmaan lääninoikeudelle.	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä *Helsingin hallinto-oikeudelle*.
199 §	199 §
Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on lääninverovirastossa olevalla veroasiamiehellä.	Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.
202 §	202 §
Jos lääninoikeus tai korkein hallinto-oikeus veroasiamiehen valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, sen on samalla määrättävä ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.	Jos *hallinto-oikeus* tai korkein hallinto-oikeus *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, sen on samalla määrättävä ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.
210 §	210 §
Verovirasto tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, tullihallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.	*Verohallinto* tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, Tullihallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.
Valtiovarainministeriö voi ottaa verohallinnon tai tullihallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen. *Vero-*	Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon tai tullihallinnon käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
hallitus voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.	
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
211 §	211 §
Lääninverovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. *Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.* Lääninverovirasto ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi *niin ikään* ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. *Verohallinto* myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
214 §	214 §
Verotusta tai siitä tehtyä valitusta varten voi se viranomainen, joka asiaa käsittelee, myöntää verovelvolliselle sekä veroasiamiehelle oikeuden kuulustuttaa valallisesti todistajia siinä käräjäoikeudessa, jossa se saattaa sopivasti käydä päinsä. Todistajain kuulustelussa on myös toisella asianosaisella tällöin oikeus kuulustuttaa todistajia.	(kumotaan)
215 §	215 §
Edellä 214 §:ssä tarkoitetulle todistajalle on sen viranomaisen, joka on todistajaa kuullut, määrättävä suoritettavaksi palkkio, ja tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä on voimassa todistajain palkkioiden määräämisestä yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa. *Milloin todistajaa on kuultu valtion nimeämänä, maksetaan hänelle tuleva palkkio yleisistä varoista niiden perusteiden mukaan, jotka ovat voimassa korvauksen suorittamisesta valtion varoista tuomioistuimessa kuullulle todistajalle. Muussa tapauksessa on palkkio sen suoritettava, joka on todistajan nimennyt.* *Mitä tässä pykälässä säädetään todistajasta, on soveltuvin kohdin noudatettava asiantuntijaan.*	(kumotaan)

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta 21 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain (603/2006) 11 §:n 3 momentti sekä 12 §:n 1—4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
11 §	11 §
Oikaisuvaatimus	*Oikaisuvaatimus*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Valtion puolesta veroasiamiehellä on oikeus hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Veroasiamiehen on kuitenkin 2 momentista poiketen tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolta palautusta on haettu.	Valtion puolesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä* on oikeus hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* on kuitenkin 2 momentista poiketen tehtävä oikaisuvaatimus vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolta palautusta on haettu.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
12 §	12 §
Muutoksenhaku	*Muutoksenhaku*
Veroviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, joka on toimivaltainen asiassa hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n nojalla. Muutosta on haettava kirjallisesti, ja valituskirjelmä on toimitettava 4 momentissa mainitussa valitusajassa verovirastolle, jonka päätöksestä valitetaan.	Veroviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, joka on toimivaltainen asiassa hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n nojalla. Muutosta on haettava kirjallisesti, ja valituskirjelmä on toimitettava 4 momentissa mainitussa valitusajassa *hallinto-oikeudelle tai verovirastolle*.
Valtion puolesta valitusoikeus veroviraston päätöksestä on veroasiamiehellä.	Valtion puolesta valitusoikeus veroviraston päätöksestä on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Veroviraston on varattava asiamiehen tekemästä valituksesta hakijalle sekä hakijan tekemästä valituksesta asiamiehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä 1 momentissa tarkoitetulle hallinto-oikeudelle.	*Valitusta käsittelevän hallintotuomioistuimen tulee varata verovelvollisen* tekemästä valituksesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen ja tarvittaessa vastaselityksen antamiseen. *Sen lisäksi mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä, jos veronpalautuksen määrä voi verovelvollisen valituksen johdosta muuttua enintään 3 000 euroa.*
Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä on kolme vuotta veronpalautuspäätöksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veroasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.	Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä on kolme vuotta veronpalautuspäätöksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 12 §:n 1 ja 3 momentti tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Lainkohtia sovelletaan niihin valitusasioihin, jotka tulevat vireille lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen. Veroasiamiehellä tarkoitetaan kuitenkin 1 päivästä toukokuuta 2008 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä.

———

12.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun autoverolain (1482/1994) 50 §:n 1 ja 3 momentti, 55 §, 69 §:n 1 ja 3 momentti, 70 §:n 1 ja 4 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73 §:n 2 momentti ja 78 §,

sellaisena kuin ne ovat, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 70 §:n 1 ja 4 momentti, 73 §:n 2 momentti sekä 78 § laissa 413/1997, 55 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 2 momentti laissa 1074/2003, 69 §:n 1 momentti laissa 1380/1997 ja 3 momentti mainitussa laissa 1074/2003 sekä 71 §:n 4 momentti mainitussa laissa 1380/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
50 §	50 §
Jos tullilaitos kantaisi tai on kantanut veron, tullihallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Jos ajoneuvohallintokeskus määräisi tai on määrännyt veron, verohallitus ratkaisee hakemuksen.	Jos tullilaitos kantaisi tai on kantanut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Jos Ajoneuvohallintokeskus määräisi tai on määrännyt veron, *Verohallinto* ratkaisee hakemuksen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Jos tullilaitos on maksuunpannut veron, tullihallitus voi erityisistä syistä asianomaisen ministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Verohallitus voi myöntää lykkäyksen ajoneuvohallintokeskuksen maksuunpanemalle verolle. Asianomainen ministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.	Jos tullilaitos on maksuunpannut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä *valtiovarainministeriön* määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. *Verohallinto* voi myöntää lykkäyksen Ajoneuvohallintokeskuksen maksuunpanemalle verolle. *Valtiovarainministeriö* voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
55 §	55 §
Valtion edun valvonnasta huolehtii 54 §:n 1 momentissa tarkoitetussa verotuksessa tullilaitoksen tulliasiamies. Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion edun valvonnasta huolehtii Uudenmaan lääninverovirastossa oleva veroasiamies.	Valtion edun valvonnasta huolehtii 54 §:n 1 momentissa tarkoitetussa verotuksessa tullilaitoksessa oleva tulliasiamies. Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion edun valvonnasta huolehtii *Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Tulliasiamiestä tai veroasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että asiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 70 §:ssä toisin säädetä.	Tulliasiamiestä tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että asiamiehelle *tai yksikölle* varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 70 §:ssä toisin säädetä.
69 §	69 §
Tulliviranomaisen tai ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Uudenmaan lääninoikeudelta. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus piiritullikamarin päätöksestä on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä ja tullihallituksen päätöksestä tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä sekä ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä 55 §:ssä tarkoitetulla veroasiamiehellä. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Jos päätös, josta valitetaan, on saatu elektronisessa tai muussa automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvassa muodossa, siitä on liitettävä valituskirjelmään selväkielinen kirjallinen tuloste.	Tulliviranomaisen tai Ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla *Helsingin hallinto-oikeudelta*. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus piiritullikamarin päätöksestä on piiritullikamarissa olevalla tulliasiamiehellä ja tullihallituksen päätöksestä tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä sekä Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä 55 §:ssä tarkoitetulla *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Jos päätös, josta valitetaan, on saatu elektronisessa tai muussa automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvassa muodossa, siitä on liitettävä valituskirjelmään selväkielinen kirjallinen tuloste.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Valitusaika on kolme vuotta autoveron määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muuta kuin veron määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulli- tai veroasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.	Valitusaika on kolme vuotta autoveron määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muuta kuin veron määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
70 §	70 §
Piiritullikamarin tai ajoneuvohallintokeskuksen tulee varata tulli- tai veroasiamiehen tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta tulli- tai veroasiamiehelle tilaisuus vastineen ja tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen.	Piiritullikamarin tai Ajoneuvohallintokeskuksen tulee varata tulliasiamiehen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* tekemästä valituksesta verovelvolliselle sekä verovelvollisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle *tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle* tilaisuus vastineen ja tarvitta-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	essa myös vastaselityksen antamiseen.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Tulli- tai veroasiamiehen valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselvityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä Uudenmaan lääninoikeudelle.	Tulliasiamiehen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valituskirjelmä ja verovelvollisen 3 momentissa tarkoitettu valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä *Helsingin hallinto-oikeudelle*.
71 §	71 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa lääninoikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Uudenmaan lääninoikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä käyttää valtion puhevaltaa Uudenmaan lääninverovirastossa oleva veroasiamies.	Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa *hallinto-oikeuden* päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai *Helsingin hallinto-oikeudelle*. Valtion puolesta valitusoikeus on tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Ajoneuvohallintokeskuksen päätöksestä käyttää valtion puhevaltaa *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö*.
73 §	73 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Jos korkein hallinto-oikeus on tulliasiamiehen tai veroasiamiehen valituksesta muuttanut lääninoikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava asianomaiselle piiritullikamarille tai ajoneuvohallintokeskukselle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.	Jos korkein hallinto-oikeus on tulliasiamiehen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* valituksesta muuttanut *hallinto-oikeuden* päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava asianomaiselle piiritullikamarille tai Ajoneuvohallintokeskukselle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.
78 §	78 §
Jos tulliasiamies tai veroasiamies katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, piiritullikamarin tai ajoneuvohallintokeskuksen on hänen pyynnöstään tehtävä asiassa päätös.	Jos tulliasiamies tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, piiritullikamarin tai Ajoneuvohallintokeskuksen on näiden pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.
	_____
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	_____

13.

Laki

ajoneuvoverolain 50 ja 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverosta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1281/2003) 50 §:n 1 momentti ja 53 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
50 §	50 §
Valitus hallinto-oikeuteen	*Valitus hallinto-oikeuteen*
Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta Uudenmaan veroviraston veroasiamiehellä ja 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa Tullihallituksen tulliasiamiehellä.	Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta *Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä* ja 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
53 §	53 §
Valtion puhevallan käyttäminen	*Valtion puhevallan käyttäminen*
Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Uudenmaan veroviraston veroasiamies. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa valtion puhevaltaa käyttää Tullihallituksen tulliasiamies. Veroasiamiestä tai tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että asiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.	Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö*. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa valtion puhevaltaa käyttää Tullihallituksessa oleva tulliasiamies. *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* tai tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että näille varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

14.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan polttoainemaksusta 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1280/2003) 20 §:n 3 momentti, 23 §:n 1 momentti ja 26 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
20 §	20 §
Polttoainemaksun oikaisu veronsaajan hyväksi	*Polttoainemaksun oikaisu veronsaajan hyväksi*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Maksuvelvollisella tai veroasiamiehellä on oikeus hakea Ajoneuvohallintokeskukselta oikaisua sen päätökseen 23 §:ssä säädetyssä ajassa.	Maksuvelvollisella tai *Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä* on oikeus hakea Ajoneuvohallintokeskukselta oikaisua sen päätökseen 23 §:ssä säädetyssä ajassa.
23 §	23 §
Valitus hallinto-oikeuteen	*Valitus hallinto-oikeuteen*
Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta Uudenmaan veroviraston veroasiamiehellä.	Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
26 §	26 §
Valtion puhevallan käyttäminen	*Valtion puhevallan käyttäminen*
Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Uudenmaan veroviraston veroasiamies.	Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö*.
Veroasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että veroasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.	*Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä* kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että *yksikölle* varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

sairausvakuutuslain 18 luvun 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 31 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1113/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
18 luku	18 luku
Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut	**Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut**
31 §	31 §
Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen	*Verotusmenettelystä annetun lain soveltaminen*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Vakuutetun sairausvakuutusmaksun muutoksenhausta on voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa. Mainitussa laissa säädetään myös Kansaneläkelaitoksen ja veroasiamiehen oikeudesta hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.	Vakuutetun sairausvakuutusmaksun muutoksenhausta on voimassa, mitä siitä säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa. Mainitussa laissa säädetään myös Kansaneläkelaitoksen ja *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* oikeudesta hakea muutosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 14 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 14 §:n 1—3 momentti sekä 17 §:n 1 ja 3 momentti

sellaisena kuin ne ovat, 14 §:n 1 ja 2 momentti laissa 572/2004 ja 3 momentti laissa 543/1985 sekä 17 §:n 1 momentti laissa 1119/1996 ja 3 momentti laissa 1569/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
14 §	14 §
Verovirasto voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettaviksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset, viivästyskoron ja jäämämaksun sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisen viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. Verovirasto voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty Kansaneläkelaitokselle.	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta poistaa työnantajan maksettaviksi pannut, 10 §:ssä tarkoitetut veronlisäykset ja -korotukset, viivästyskoron ja jäämämaksun sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisen viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron. *Verohallinto* voi poistaa nämä määrät silloinkin, kun niitä olisi tilitettävä tai on tilitetty Kansaneläkelaitokselle.
Valtiovarainministeriö *tai Verohallitus* voi ottaa veroviraston käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.	Valtiovarainministeriö voi ottaa *Verohallinnon* käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.
Veronkantoviranomainen voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää lykkäystä 10 §:n nojalla työnantajan maksettaviksi pantujen määrien suorittamiselle. *Verohallitus voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.* Veronkantoviranomainen ja verohallitus myöntävät lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi *niin ikään* ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.	*Verohallinto* voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää lykkäystä 10 §:n nojalla työnantajan maksettaviksi pantujen määrien suorittamiselle. *Verohallinto* myöntää lykkäyksen valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
17 §	17 §
Asianomainen tai veroasiamies, joka on tyytymätön lääninveroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hakea siihen valittamalla muutosta sen läänin lääninoikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Ennen valitusta päätöstä on pyydettävä oikaistavaksi ennakkoperintälain 48 §:ssä tar-	Asianomainen tai *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö*, joka on tyytymätön veroviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hakea siihen valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Ennen valitusta päätöstä on pyydettävä oikaistavaksi ennakkope-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
koitetulla tavalla. Valitus on toimitettava lääninverovirastoon tai lääninoikeuteen ennakkoperintälain 50 §:ssä säädetyssä ajassa.	rintälain 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Valitus on toimitettava *hallinto-oikeudelle* tai verovirastoon ennakkoperintälain 50 §:ssä säädetyssä ajassa.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.	*Hallinto-oikeuden* päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta valitusoikeus on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä*.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	_____
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	_____

17.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 2 a §, 21 §:n 1 ja 5 momentti sekä 22 §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 a § laissa 1076/2003, 21 §:n 1 ja 5 momentti laissa 856/2005 ja 22 § laissa 1563/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 a §	2 a §
Mikäli tässä tai ennakkoperintälaissa (1118/1996) ei toisin säädetä, lähdeverotusta koskevassa menettelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä asioiden yhdessä käsittelemisestä, veroasiamiehen kuulemisesta sekä päätösten ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään.	Mikäli tässä tai ennakkoperintälaissa (1118/1996) ei toisin säädetä, lähdeverotusta koskevassa menettelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä asioiden yhdessä käsittelemisestä, *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön* kuulemisesta sekä päätösten ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) säädetään.
21 §	21 §
Veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla verovirasto on päättänyt olla anta-	Veroviraston 12 a §:n nojalla antamaan ennakkoratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, jolla verovirasto on päättänyt olla

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
matta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä. Veroasiamiehen valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.	antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa verovirastoon tai Helsingin hallinto-oikeuteen. Valtion puolesta valitusoikeus on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä. Yksikön* valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on veroasiamiehellä.	Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Valtion puolesta valitusoikeus on *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
22 §	22 §
Mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään tai sen nojalla määrätään verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava tässä laissa tarkoitettuun veroon. *Hakemus voidaan lähettää verohallitukselle, jonka tulee toimittaa se asianomaisen viranomaisen ratkaistavaksi.*	Mitä verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa säädetään tai sen nojalla määrätään verosta vapauttamisesta tai sen suorittamisen lykkäyksestä, on vastaavasti sovellettava tässä laissa tarkoitettuun veroon.
	———
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	———

18.

Laki

verontilityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun verontilityslain (532/1998) 3 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 21 §:n 4 momentti, 22 § sekä 24 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
3 §	3 §
Tilitysajankohta	*Tilitysajankohta*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Oma-aloitteisesti suoritettavia ennakonpidätyksiä ja työnantajan sosiaaliturvamaksua tilitettäessä kertymisjakso määräytyy ennakkoperintälain 12 §:n 1—3 momentissa sekä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 5 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Jakson aikana kertyneeksi katsotaan myös ne määrät, joita koskevat yksilöivät veronsaajan ilmoitukset ovat saapuneet verovirastolle.	Oma-aloitteisesti suoritettavia ennakonpidätyksiä ja työnantajan sosiaaliturvamaksua tilitettäessä kertymisjakso määräytyy ennakkoperintälain 12 §:n 1—3 momentissa sekä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 5 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Jakson aikana kertyneeksi katsotaan myös ne määrät, joita koskevat yksilöivät veronsaajan ilmoitukset ovat saapuneet *Verohallinnolle*.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
18 §	18 §
Korko erityistilanteissa	*Korko erityistilanteissa*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen korkojen laskemisesta ja tilityksessä käsiteltävien verojen maksamisesta ennen tilitystä.	*Verohallinto* antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen korkojen laskemisesta ja tilityksessä käsiteltävien verojen maksamisesta ennen tilitystä.
19 §	19 §
Korkokanta	*Korkokanta*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Olennaisen tilitysvirheen johdosta takaisin perittävälle verolle, jota ei ole maksettu verovirastolle viimeistään perintäilmoituksen eräpäivänä, korko lasketaan viivästysajalta koro-	Olennaisen tilitysvirheen johdosta takaisin perittävälle verolle, jota ei ole maksettu *Verohallinnolle* viimeistään perintäilmoituksen eräpäivänä, korko lasketaan viivästysajalta

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
tettuna neljällä prosenttiyksiköllä.	korotettuna neljällä prosenttiyksiköllä.
21 §	21 §
Virhetilanteet	*Virhetilanteet*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin virhe on olennainen ja milloin oikaisua ei pidetä merkittävänä.	*Verohallinto* antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin virhe on olennainen ja milloin oikaisua ei pidetä merkittävänä.
22 §	22 §
Lykkäykset	*Lykkäykset*
Jos veronsaajalta peritään takaisin jo tilitettyjä veroja, verohallitus voi määräämillään ehdoilla veronsaajan hakemuksesta myöntää lykkäystä takaisin perimiseen.	Jos veronsaajalta peritään takaisin jo tilitettyjä veroja, *Verohallinto* voi määräämillään ehdoilla veronsaajan hakemuksesta myöntää lykkäystä takaisin perimiseen.
24 §	24 §
Tarkemmat säännökset ja määräykset	*Tarkemmat säännökset ja määräykset*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Verohallitus antaa tilitysmenettelyä koskevat tarkemmat määräykset.	*Verohallinto* antaa tilitysmenettelyä koskevat tarkemmat määräykset.
	———
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	Jos muualla laissa säädetään verojen tilittämisessä toimivaltaiseksi viranomaiseksi verovirasto tai Verohallitus, toimivaltainen viranomainen on Verohallinto lain voimaantulopäivästä ja sen jälkeen.
	———

19.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1556/1995) 7 §:n 2 momentti sekä 11 ja 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
7 §	7 §
Veronlisäyksen ja viivekoron perimättä jättäminen	*Veronlisäyksen ja viivekoron perimättä jättäminen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Lääninveroviraston tai muun veroa kantavan viranomaisen on jätettävä veronlisäys ja viivekorko kokonaan tai osittain perimättä, jos veron maksaminen on viivästynyt viranomaisen menettelyn vuoksi. Tässä asiassa annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.	*Verohallinnon* tai muun veroa kantavan viranomaisen on jätettävä veronlisäys ja viivekorko kokonaan tai osittain perimättä, jos veron maksaminen on viivästynyt viranomaisen menettelyn vuoksi. Tässä asiassa annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
11 §	11 §
Muutoksenhaku	*Muutoksenhaku*
Lääninverovirasto tai muu veron kantanut viranomainen palauttaa hakemuksesta virheellisesti perityn veronlisäyksen ja viivekoron. Muutoin toteamansa aiheettoman veronlisäyksen tai viivekoron viranomainen palauttaa hakemuksetta, ellei sitä ole käytettävä veronkantolain säännösten mukaisesti verovelan lyhennykseksi.	*Verohallinto* tai muu veron kantanut viranomainen palauttaa hakemuksesta virheellisesti perityn veronlisäyksen ja viivekoron. Muutoin toteamansa aiheettoman veronlisäyksen tai viivekoron viranomainen palauttaa hakemuksetta, ellei sitä ole käytettävä veronkantolain säännösten mukaisesti verovelan lyhennykseksi.
Edellä 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen. Muutoksenhaussa noudatetaan muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (154/1950) säännöksiä.	Edellä 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen haetaan muutosta valittamalla *siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin verotai maksuvelvollisen kotikunta päätöstä tehtäessä kuului*. Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin *hallintolainkäyttölain (586/1996)* säännöksiä.
Lääninoikeuden päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Tällöin noudatetaan mitä ve-	*Hallinto-oikeuden* päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Tällöin noudatetaan

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
rotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään.	mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään.
12 §	12 §
Tarkemmat määräykset	*Tarkemmat määräykset*
Verohallitus voi antaa lain soveltamiseen liittyviä tarkempia määräyksiä.	*Verohallinto* voi antaa *tarkempia määräyksiä veronlisäyksen ja viivekoron määräämisessä noudatettavasta menettelystä sekä veronlisäyksen ja viivekoron laskemisesta.*
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnästä Suomen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1221/1994) 2 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Toimivaltainen viranomainen	*Toimivaltainen viranomainen*
Perintädirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Suomessa maa- ja metsätalousministeriö tai sen valtuuttama edustaja, verohallitus tai tullihallitus sen mukaan kuin perintädirektiivin 2 artiklassa tarkoitettujen eri saatavien, maksujen, tullien ja verojen osalta mainittujen viranomaisten toimivallanjaosta muualla lainsäädännössä säädetään.	Perintädirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Suomessa maa- ja metsätalousministeriö tai sen valtuuttama edustaja, *Verohallinto* tai Tullihallitus sen mukaan kuin perintädirektiivin 2 artiklassa tarkoitettujen eri saatavien, maksujen, tullien ja verojen osalta mainittujen viranomaisten toimivallanjaosta muualla lainsäädännössä säädetään.
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

suhdannetalletuslain 14 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun suhdannetalletuslain (53/1977) 14 §:n 3 momentti ja 17 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1578/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
14 §	14 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus veroasiamiehellä.	*Hallinto-oikeuden* päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 70 ja 71 §:ssä säädetään. Valtion puolesta on valitusoikeus Verohallinnon *Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä.*
17 §	17 §
Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/1978) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, lääninveroviraston on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.	Jos talletusvelvollinen on tehnyt Suomen Pankkiin ennen suhdannetalletuksen kantojakson päättymistä investointivarauslaissa (1094/1978) tarkoitetun investointitalletuksen, jota koskeva investointivarauslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika päättyy valtioneuvoston suhdannetalletusten suorittamista koskevan päätöksen jälkeen, *Verohallinnon* on hakemuksesta alennettava suhdannetalletusta investointitalletuksen määrällä. Suhdannetalletusta voidaan kuitenkin alentaa enintään määrällä, joka vastaa niiden kantoerien yhteismäärää, jotka erääntyvät aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua investointitalletuksen tekemisestä.
Valtiovarainministeriö tai sen määräämänä verohallitus voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa, jäämämaksua ja viivekorkoa.	Valtiovarainministeriö tai sen määräämänä *Verohallinto* voi erityisen painavista syistä hakemuksesta kokonaan tai osittain vapauttaa talletusvelvollisen suorittamasta suhdannetalletusta tai sille perittyä tai perittävää viivästyskorkoa, jäämämaksua ja viivekorkoa.

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

rakennusverolain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1977 annetun rakennusverolain (54/1977) 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 924/1991, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
25 §	25 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Jos verovelvollinen on keskeyttänyt aloittamansa rakentamisen vähintään verotuskauden ajaksi, verohallitus voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta alentaa toimitetun verotuksen enintään sellaiseen määrään, että se vastaa ennen keskeyttämistä suoritetun rakentamisen rakentamiskustannuksista menevää rakennusveroa. Erityisistä syistä verohallitus voi hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä.	Jos verovelvollinen on keskeyttänyt aloittamansa rakentamisen vähintään verotuskauden ajaksi, *Verohallinto* voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta alentaa toimitetun verotuksen enintään sellaiseen määrään, että se vastaa ennen keskeyttämistä suoritetun rakentamisen rakentamiskustannuksista menevää rakennusveroa. Erityisistä syistä *Verohallinto* voi hakemuksesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä.
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 11 §,
muutetaan 18 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
11 §	11 §
Tietojen antamisesta päättävä viranomainen	(kumotaan)
Verohallitus päättää tietojen konekielisestä antamisesta automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidetyistä verohallinnon rekistereistä. Verovirasto antaa verohallinnon rekistereistä yksittäisiä otteita ja todistuksia.	
Verohallitus päättää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetuista tietojen antamista koskevista luvista.	
	14 a §
	Tietojen antaminen veronsaajien oikeudenvalvontaa varten
	Sen estämättä, mitä säädetään asianosaisen oikeudesta saada tietoja salassa pidettävistä asiakirjoista, kunnalla, seurakunnalla ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus pyynnöstä saada ne verotusta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä näiden hoitaessa laissa säädettyä veronsaajan oikeudenvalvontaan liittyvää tehtävää.
18 §	18 §
Verohallinnon oikeus tietojen omaaloitteiseen antamiseen	*Verohallinnon oikeus tietojen omaaloitteiseen antamiseen*
Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden	Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
estämättä antaa omasta aloitteestaan syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille verorikoksen ja kirjanpitorikoksen esitutkintaa, syytteeseenpanoa ja tuomioistuinkäsittelyä varten tarvittavat verotustiedot.	estämättä antaa omasta aloitteestaan syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille *Verohallinnosta annetun lain 18 §:ssä mainittujen rikosten* esitutkintaa, syytteeseenpanoa ja tuomioistuinkäsittelyä varten tarvittavat verotustiedot.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	————
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	————

24.

Laki

saamen kielilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 2003 annetun saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 7 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Lain soveltamisala	*Lain soveltamisala*
Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:	Viranomaisia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
7) Kansaneläkelaitos ja maatalousyrittäjien eläkelaitos; sekä	7) *Verohallinto,* Kansaneläkelaitos ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos; sekä
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	————
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	————

Liitteet
Inarinsaamenkielinen käännös

Laahâ

säämi kielâlaavâ 2 § nubástutmist

Ovdâskode miärádâs miäldásávt
nubástuttoo 15 peeivi juovlâmáánu 2003 adelum säämi kielâlaavâ (1086/2003) 2 § 1 moomeent 7 saje, čuávvoht:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Laavâ heiviittemsyergi	*Laavâ heiviittemsyergi*
Virgeomâheh, moid taat laahâ heiviittuvvoo, láá:	Virgeomâheh, moid taat laahâ heiviittuvvoo, láá:
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7) Aalmugiäláttâslájádâs já eennâmtuáluirâtteijei iäláttâslájádâs; sehe	7) *Viäruhaldâšem,* Aalmugiäláttâslájádâs já Eennâmtuáluirâtteijei iäláttâslájádâs; sehe
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	_____
	Taat laahâ puátá vuáimán peeivi máánu 20 .
	_____

Koltansaamenkielinen käännös

Lää´ǩǩ

sää´mǩiõll'lää´jj 2 §:z mu´ttmest

Riikkpeei´vi riâššâm mie´ldd
mu´tteet rosttovmannu 15 peei´v 2003 uvddum sää´mǩiõll'lää´jj (1086/2003) 2 §:z 1 momeent 7 päi´ǩǩ, nääi´taa:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Lää´jj suåvtemvu´vdd	*Lää´jj suåvtemvu´vdd*
Ve´rgǧnee´ǩǩ, koid tät lää´ǩǩ kuâskk lie:	Ve´rgǧnee´ǩǩ, koid tät lää´ǩǩ kuâskk lie:
7) Naroodjeältõkstrooite´l da mäddtäällnee´ǩǩi jeältõkstrooite´l; di	7) *Piiđhalltõs,* Naroodjeältõkstrooite´l, Mäddtäällnee´ǩǩi da jeältõkstrooite´l; di
	_____
	Tät lää´ǩǩ šâdd viõ´ǩǩe mannu peei´v 20 .
	_____

Pohjoissaamenkielinen käännös

Láhka

sámi giellalága 2 § rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo juovlamánu 15 beaivve 2003 addojuvvon sámi giellalága (1086/2003) 2 § 1 momeantta 7 čuokkis, čuovvovaččat:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Lága heivehanviidodat	*Lága heivehanviidodat*
Eiseválddit, maidda dát láhka heivehuvvo, leat:	Eiseválddit, maidda dát láhka heivehuvvo, leat:
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7) Álbmotealáhatlágádus ja eanandolliid ealáhatlágádus; sihke	7) *Vearrohálddahus,* Álbmotealáhatlágádus ja Eanandolliid ealáhatlágádus; sihke
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
	_____
	Dát láhka boahtá fápmui beaivve mánus 20 .
	_____

Liitteet
Asetusluonnokset

Valtioneuvoston asetus

Verohallinnosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä,
säädetään Verohallinnosta päivänä kuuta 2007 annetun lain (/2007) ja 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 281/2000:

1 §

Pääjohtajan tehtävistä ja ratkaisuvallan käyttämisestä

Johtaessaan Verohallinnon toimintaa ja taloutta pääjohtaja vastaa niiden asianmukaisesta järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä erityisesti tulostavoitteiden saavuttamisesta samoin kuin toimintaa ja taloutta koskevasta raportoinnista. Pääjohtajan tulee seurata Verohallinnon toimialan kehitystä sekä ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisten uudistusten ja parannusten toteuttamiseksi.

Sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään, pääjohtaja päättää

1) Verohallinnon yleisistä toimintalinjoista sekä toimintaa ja taloutta koskevista yksityiskohtaisista tulostavoitteista valtiovarainministeriön vahvistamien tulostavoitteiden pohjalta;

2) Verohallinnon toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarvioehdotuksesta; sekä

3) muista Verohallinnon kannalta laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.

Pääjohtaja allekirjoittaa Verohallinnon tilinpäätöksen siihen liittyvine asiakirjoineen.

2 §

Verohallinnon yksikön päällikön tulosvastuu

Yksikön päällikkö vastaa pääjohtajalle yksikölle asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisesta ja siitä, että hänen johdettavakseen kuuluvaa toimintaa ja taloutta hoidetaan asianmukaisesti ja tuloksellisesti. Yksikön päällikön tulee osaltaan seurata johdettavanaan olevan toiminnan yleistä kehitystä ja tehdä aloitteita tarpeellisten uudistusten ja parannusten toteuttamiseksi.

3 §

Verohallinnon neuvottelukunta

Verohallinnossa on viraston strategista suunnittelua tukeva neuvottelukunta, joka käsittelee Verohallinnon kehittämissuuntia ja toimintalinjoja. Neuvottelukuntaan kuuluu pääjohtaja ja enintään seitsemän muuta jäsentä, joista yksi on Verohallinnon henkilöstön keskuudestaan valitsema henkilö. Valtiovarainministeriö nimeää Verohallinnon esityksestä neuvottelukunnan muut jäsenet määräajaksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi.

4 §

Verotuksen oikaisulautakunta

Verohallinto pyytää kuntien ehdotukset verotuksen oikaisulautakunnan jäseniksi. Kunnan on ilmoitettava ehdottamansa henkilö Verohallinnolle ja maakunnan liitolle, jonka on annettava Verohallinnolle lausuntonsa kuntien ehdottamista jäsenistä. Kunnan ehdotus lautakunnan jäseneksi ja maakunnan liiton lausunto on annettava hyvissä ajoin ennen lautakunnan toimikauden alkua. Verohallinnon on varattava Ahvenanmaan maakuntahallitukselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen Ahvenanmaan verotoimiston verotuksen oikaisulautakunnan jäsenten määräämistä.

Verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajan tehtävä on ennen siihen määräämistä ilmoitettava julkisesti haettavaksi, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Verotuksen oikaisulautakunnan järjestäytymisestä kuten jaostojen lukumäärästä, tehtäväjaosta niiden kesken, jaostojen puheenjohtajista ja niiden jäsenistä päättää oikaisulautakunta soveltaen, mitä Verohallinnosta annetun lain (/2007) 10 §:n 4 momentissa säädetään. Oikaisulautakunta päättää, ketkä oikaisulautakunnan jäsenistä yhdessä puheenjohtajan kanssa ratkaisevat Verohallinnosta annetun lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun oikaisuvaatimuksen.

Verotuksen oikaisulautakunnan ja sen jaoston kokouksessa on pidettävä pöytäkirjaa. Oikaisuvaatimus ja siihen annettu päätös perusteluineen muodostavat pöytäkirjan liitteen.

5 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön yhteistyöryhmä

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä on oikeudenvalvonnan tukena yhteistyöryhmä, joka käsittelee veronsaajien oikeudenvalvonnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja sekä eri veronsaajien ja yksikön välistä yhteistyötä oikeudenvalvontatehtävässä.

Yhteistyöryhmässä on puheenjohtaja ja enintään kuusi muuta jäsentä, jotka valtiovarainministeriö määrää ja joista kahden tulee olla Suomen Kuntaliiton nimeämiä.

6 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön päällikön nimittäminen

Ennen Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön päällikön nimittämistä Verohallinnon on hankittava hakijoista Suomen Kuntaliiton lausunto.

7 §

Veronsaajien oikeudenvalvonnan tulostavoitteet

Osana Verohallinnon tulostavoitteita valtiovarainministeriö asettaa, kuultuaan Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön yhteistyöryhmää, vuosittain Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tulostavoitteet, määrärahat ja muut resurssit.

8 §

Veronsaajien oikeudenvalvontatoimintaa koskeva raportointi

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on vuosittain laadittava oikeudenvalvontatoiminnastaan kertomus Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön yhteistyöryhmälle.

Lisäksi Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön on kunnan, seurakunnan tai Kansaneläkelaitoksen pyynnöstä annettava kyseisen veronsaajan oikeudenvalvontatoimintaa koskevia tietoja.

9 §

Virkojen sijoittaminen ja virkavapaudet

Verohallinto tekee Verohallinnon virkojen perustamista, siirtämistä ja lakkauttamista koskevat päätökset pääjohtajan virkaa lukuun ottamatta.

Verohallinto tekee myös ne päätökset, jotka valtion virkamieslain (750/1994), valtion virkamiesasetuksen (971/1994) ja valtion virkaehtosopimuslain (644/1970) mukaan tekee asianomainen virasto.

10 §

Kelpoisuusvaatimukset

Pääjohtajan, Verohallituksen ylijohtajan, johtajan ja apulaisjohtajan sekä Verohallinnon yksikön päällikön ja yksikön toimintayksikön päällikkönä toimivan virkamiehen kelpoisuusvaatimuksena on käytännössä osoitettu johtamistaito.

Kelpoisuusvaatimuksena on lisäksi:

1) pääjohtajalla ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys hallinnonalan toimintaan ja johtamiskokemus;

2) Verohallituksen ylijohtajalla, johtajalla ja apulaisjohtajalla ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys viran tehtäväalaan;

3) Verohallinnon yksikön päälliköllä ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä perehtyneisyys viran tehtäväalaan;

4) Verohallinnon yksikön toimintayksikön päällikkönä toimivalla virkamiehellä korkeakoulututkinto ja perehtyneisyys viran tehtäväalaan.

Henkilö, joka tämän asetuksen voimaan tullessa on Verohallinnon virassa, säilyttää oikeutensa hakea ja säädettyjen perusteiden mukaan saada sellaisia tässä asetuksessa mainittuja tai niitä vastaavia virkoja, joihin hänellä oli kelpoisuus ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

11 §

Nimittäminen

Valtioneuvosto nimittää pääjohtajan. Valtiovarainministeriö määrää pääjohtajan sijaisen hänen esityksestään.

Pääjohtaja nimittää Verohallinnon yksikön päällikön ja määrää päällikön sijaisen päällikön esityksestä. Asianomainen Verohallinnon yksikkö nimittää muut virkamiehet ja ottaa työsopimussuhteisen henkilöstön, jollei tätä toimivaltaa ole yksikön työjärjestyksessä annettu muun virkamiehen ratkaistavaksi.

12 §

Työnantajavirkamiesten palkkauksen vahvistaminen

Pääjohtaja vahvistaa valtion virkaehtosopimusasetuksen (1203/1987) 10 §:ssä tarkoitettujen Verohallinnon työnantajavirkamiesten palkkaukset.

13 §

Palkkiot

Verohallinto määrää verotuksen oikaisulautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkioiden ja matkakustannusten korvausten perusteet.

14 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtioneuvoston asetus

Verohallinnon yksiköistä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, *säädetään* Verohallinnosta päivänä kuuta 2007 annetun lain (/2007) 4 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Asetuksen sisältö

Tässä asetuksessa säädetään Verohallinnon yksiköistä, niiden lukumääristä, nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä.

Verotus- ja esikuntayksiköt

2 §

Verohallitus

Verohallinnossa on Verohallitus, jonka toimialueena on koko maa ja jonka tehtävänä on johtaa ja kehittää verotuksen toimittamista ja verovalvontaa.

Lisäksi Verohallitus vastaa koko Verohallintoa koskevista esikuntatehtävistä, kuten pitkän ja keskipitkän aikavälin suunnittelutoimesta, turvallisuus- ja viestintätehtävistä sekä sisäisestä tarkastuksesta.

3 §

Verovirastot

Verotuksen toimittamista ja verovalvontaa varten Verohallinnossa on:

1) Uudenmaan verovirasto, jonka toimialue muodostuu Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan maakunnista;

2) Lounais-Suomen verovirasto, jonka toimialue muodostuu Ahvenanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnista;

3) Kaakkois-Suomen verovirasto, jonka toimialue muodostuu Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Kymenlaakson maakunnista;

4) Savo-Karjalan verovirasto, jonka toimialue muodostuu Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnista;

5) Sisä-Suomen verovirasto, jonka toimialue muodostuu Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan maakunnista;

6) Länsi-Suomen verovirasto, jonka toimialue muodostuu Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnista;

7) Pohjois-Suomen verovirasto, jonka toimialue muodostuu Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnista;

8) Konserniverokeskus, jonka toimialueena on koko maa.

4 §

Veronkantokeskus

Verojen ja maksujen kantoa, perintää ja tilittämistä sekä tietopalvelutehtäviä varten Verohallinnossa on Veronkantokeskus, jonka toimialueena on koko maa.

5 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

Veronsaajien oikeudenvalvontaa varten Verohallinnossa on Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö, jonka toimialueena on koko maa.

Tukiyksiköt

6 §

Hallintopalvelu

Verohallinnon yhteisiä henkilöstö-, talous- ja yleishallintotehtäviä varten Verohallinnossa on Hallintopalvelu, jonka toimialueena on koko maa.

7 §

Tietotekniikkapalvelu

Verohallinnon yhteisiä tietoteknisiä tehtäviä varten Verohallinnossa on Tietotekniikkapalvelu, jonka toimialueena on koko maa.

8 §

Tuotantopalvelu

Verohallinnon yhteisiä tuotantotehtäviä varten Verohallinnossa on Tuotantopalvelu, jonka toimialueena on koko maa.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

Verohallinnon työjärjestys

Verohallinnosta päivänä kuuta 2007 annetun lain (/2007) 5 §:n 1 momentin, 7 §:n 2 ja 3 momentin ja 9 §:n 2 momentin nojalla annetaan Verohallinnolle seuraava työjärjestys:

Verohallinnon toimintaorganisaatio

1 §

Verohallinnon yksiköt

Verohallinnon yksiköistä annetun valtioneuvoston asetuksen (/2007) mukaan Verohallinnossa on Verohallitus, Uudenmaan verovirasto, Lounais-Suomen verovirasto, Kaakkois-Suomen verovirasto, Savo-Karjalan verovirasto, Sisä-Suomen verovirasto, Länsi-Suomen verovirasto, Pohjois-Suomen verovirasto, Konserniverokeskus, Veronkantokeskus, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö, Hallintopalvelu, Tietotekniikkapalvelu ja Tuotantopalvelu.

2 §

Muut toimielimet

Verohallinnossa on viraston strategista suunnittelua tukeva Verohallinnon neuvottelukunta.

Verohallituksen yhteydessä on keskusverolautakunta ja jokaisessa verovirastossa on verotuksen oikaisulautakunta.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikössä on oikeudenvalvontaa tukeva yhteistyöryhmä.

3 §

Verohallinnon johtoryhmä

Verohallinnossa on johtoryhmä, joka avustaa pääjohtajaa Verohallinnon johtamisessa.

Johtoryhmään kuuluvat Verohallinnon yksiköiden päälliköt sekä pääjohtajan erikseen nimeämät muut virkamiehet.

Verohallitus

4 §

Verohallituksen tehtävät

Verohallitus johtaa ja kehittää verotuksen toimittamista ja verovalvontaa sekä vastaa koko Verohallintoa koskevista esikuntatehtävistä, kuten pitkän ja keskipitkän aikavälin suunnittelutoimesta, seuranta-, turvallisuus- ja viestintätehtävistä sekä sisäisestä tarkastuksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuina tehtävinä Verohallitus muun muassa:

1) valmistelee Verohallinnon yksiköiden tulostavoitteet ja seuraa tulostavoitteiden toteutumista;

2) vastaa Verohallinnon yhteisistä toiminnan suunnittelu- ja seurantatehtävistä sekä viestintätehtävistä;

3) vastaa Verohallinnon sisäisestä tarkastuksesta sekä hallintokanteluiden valmistelusta pääjohtajan ratkaistavaksi;

4) vastaa Verohallinnon tietoturvallisuuteen ja muuhun turvallisuuteen liittyvästä ohjeistuksesta ja seurannasta;

5) valmistelee pääjohtajan ratkaistavaksi vastuualueelleen kuuluvat Verohallinnon annettavat oikeussäännöt mukaan luettuna Verohallinnosta annetun lain 24 §:n tarkoittamat verotusta koskevan toimivallan siirtoa koskevat määräykset;

6) osallistuu vastuualueelleen kuuluvien säännösten valmisteluun;

7) antaa vastuualueeseensa kuuluvat aineelliset ja menettelylliset yhtenäistämis- ja muut ohjeet;

8) vastaa vastuualueensa kansallisesta ja kansainvälisestä viranomaisyhteystyöstä, tietojenvaihdosta, virka-apuasioista sekä kansainvälisistä verosopimuksista johtuvista muista tehtävistä; ja

9) vastaa vastuualueensa tietojärjestelmien tilaamisesta, valmistamisesta ja kehittämisestä.

Lisäksi Verohallitus toimii henkilötietolain (523/1999) 3 §:n 4 kohdan tarkoittamana Verohallinnon verotuksen tietojärjestelmän rekisterinpitäjänä.

5 §

Verohallituksen toimintaorganisaatio

Verohallitus sijaitsee Helsingissä ja sen toimialue kattaa koko maan.

Verohallituksessa on seuraavat toimintayksiköt:

1) verotuskeskus, joka vastaa verotuksen toimittamiseen ja sen yhteydessä tapahtuvaan verovalvontaan liittyvistä johto- ja kehittämistehtävistä sekä rekisterinpitäjän tehtävistä;

2) verotarkastusyksikkö, joka vastaa verotarkastukseen ja EU-sisäkaupan valvontaan liittyvistä johto- ja kehittämistehtävistä;

3) johdon tuki ja viestintä, joka vastaa Verohallinnon yhteisistä johdon tuen ja viestinnän toiminnoista; ja

4) sisäisen tarkastuksen yksikkö, joka vastaa Verohallinnon sisäisestä tarkastuksesta.

Verovirastot

6 §

Verovirastojen tehtävät

Verovirastot toimittavat verotuksen ja suorittavat verovalvontaa sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Konserniverokeskuksesta ja poikkeuksista laissa säädetystä toimivallasta on voimassa, mitä verotusta koskevasta toimivallan siirrosta ja toimivaltaisesta verovirastosta annetussa Verohallituksen päätöksessä (43/2007) määrätään.

7 §

Uudenmaan veroviraston toimintaorganisaatio

Uudenmaan verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Helsingissä, on ainakin seuraavat toimintayksiköt

1) Uudenmaan yritysverotoimisto (Helsinki);

2) Pääkaupunkiseudun verotoimisto (Vantaa);

3) Uudenmaan verotoimisto (Järvenpää);

4) Verotarkastusyksikkö (Helsinki); ja

5) Maksuvalvontayksikkö (Helsinki).

8 §

Lounais-Suomen veroviraston toimintaorganisaatio

Lounais-Suomen verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Turussa, on ainakin seuraavat toimintayksiköt

1) Lounais-Suomen yritysverotoimisto (Turku);

2) Ahvenanmaan verotoimisto (Maarianhamina);

3) Satakunnan verotoimisto (Pori);

4) Varsinais-Suomen verotoimisto (Turku); ja

5) Verotarkastusyksikkö (Turku).

9 §

Kaakkois-Suomen veroviraston toimintaorganisaatio

Kaakkois-Suomen verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Kouvolassa, on ainakin seuraavat toimintayksiköt

1) Kaakkois-Suomen yritysverotoimisto (Kouvola);

2) Etelä-Savon verotoimisto (Mikkeli);

3) Etelä-Karjalan verotoimisto (Lappeenranta);

4) Kymenlaakson verotoimisto (Kouvola); ja

5) Verotarkastusyksikkö (Kouvola).

10 §

Savo-Karjalan veroviraston toimintaorganisaatio

Savo-Karjalan verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Kuopiossa, on ainakin seuraavat toimintayksiköt
1) Savo-Karjalan yritysverotoimisto (Kuopio);
2) Pohjois-Savon verotoimisto (Kuopio);
3) Pohjois-Karjalan verotoimisto (Joensuu); ja
4) Verotarkastusyksikkö (Joensuu).

11 §

Sisä-Suomen veroviraston toimintaorganisaatio

Sisä-Suomen verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Hämeenlinnassa, on ainakin seuraavat toimintayksiköt
1) Sisä-Suomen yritysverotoimisto (Tampere);
2) Kanta-Hämeen verotoimisto (Hämeenlinna);
3) Keski-Suomen verotoimisto (Jyväskylä);
4) Pirkanmaan verotoimisto (Tampere);
5) Päijät-Hämeen verotoimisto (Lahti); ja
6) Verotarkastusyksikkö (Hämeenlinna).

12 §

Länsi-Suomen veroviraston toimintaorganisaatio

Länsi-Suomen verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Vaasassa, on ainakin seuraavat toimintayksiköt
1) Länsi-Suomen yritysverotoimisto (Vaasa);
2) Etelä-Pohjanmaan verotoimisto (Seinäjoki);
3) Keski-Pohjanmaan verotoimisto (Kokkola);
4) Pohjanmaan verotoimisto (Vaasa); ja
5) Verotarkastusyksikkö (Vaasa).

13 §

Pohjois-Suomen veroviraston toimintaorganisaatio

Pohjois-Suomen verovirastossa, jonka päätoimipaikka on Rovaniemi, on ainakin seuraavat toimintayksiköt
1) Pohjois-Suomen yritysverotoimisto (Oulu);
2) Jokilaaksojen verotoimisto (Ylivieska);
3) Kainuun verotoimisto (Kajaani);
4) Meri-Lapin verotoimisto (Kemi);
5) Pohjois-Pohjanmaan verotoimisto (Oulu);
6) Pohjois-Lapin verotoimisto (Kemijärvi);
7) Rovaniemen verotoimisto (Rovaniemi); ja
8) Verotarkastusyksikkö (Rovaniemi).

14 §

Konserniverokeskuksen toimintaorganisaatio

Konserniverokeskus sijaitsee Helsingissä. Yksikössä ei ole toimintayksiköitä.

Veronkantokeskus

15 §

Veronkantokeskuksen tehtävät

Veronkantokeskus
1) käsittelee Verohallinnosta annetussa laissa (/), veronkantolaissa (609/2005), veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), verontilityslaissa (532/1998), verontilitysasetuksessa (804/1998) sekä muissa laeissa ja asetuksissa Verohallinnon tehtäväksi säädetyt tai niiden nojalla säädetyt tai määrätyt verojen ja maksujen kantoon, perintään, palauttamiseen, lykkäämiseen, huojentamiseen, verovarojen kirjanpitoon, tilittämiseen ja verotuskustannusten perintään liittyvät asiat;
2. käsittelee viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:n tarkoittamat tietojen antamista koskevat lupaasiat;

3) päättää tietojen konekielisestä antamisesta automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidetyistä Verohallinnon rekistereistä;
4) käsittelee Verohallinnosta annetun lain 18 §:ssä tarkoitettuihin rikosasioihin liittyvät asiat;
5) vastaa pääjohtajan ratkaistavaksi vastuualueelleen kuuluvien Verohallinnon annettavien oikeussääntöjen valmistelemisesta;
6) osallistuu vastuualueelleen kuuluvien säännösten valmisteluun;
7) antaa vastuualueeseensa kuuluvat aineelliset ja menettelylliset yhtenäistämis- ja muut ohjeet;
8) vastaa vastuualueensa kansallisesta ja kansainvälisestä viranomaisyhteystyöstä, tietojenvaihdosta ja virka-apuasioista;
9) vastaa verotusta ja Verohallinnon toimintaa kuvaavien tilastojen tuottamisesta; ja
10) vastaa vastuualueensa tietojärjestelmien tilaamisesta, valmistamisesta ja kehittämisestä.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja asioita voivat käsitellä myös verovirastojen verotarkastusyksiköt silloin, kun kysymyksessä oleva rikosasia on tullut esille yksikön suorittamassa verotarkastuksessa.

16 §

Veronkantokeskuksen toimintaorganisaatio

Veronkantokeskuksessa, jonka päätoimipaikka on Helsingissä, on ainakin seuraavat toimintayksiköt:
1) Veronkanto- ja perintäyksikkö, joka vastaa veronkannon, perinnän ja tilittämisen tehtävistä;
2) Veronkannon ohjaus- ja kehittämisyksikkö, joka vastaa veronkannon ja tilittämisen ohjaus- ja kehittämistehtävistä;
3) Perinnän ohjaus- ja kehittämisyksikkö, joka vastaa verojen perinnän ohjaus- ja kehittämistehtävistä; ja
4) Tietopalveluyksikkö, joka vastaa verotustietojen luovuttamista koskevien asioiden käsittelemisestä.

17 §

Veronkanto- ja perintäyksikön toimintaorganisaatio

Toimintayksikön toimialue kattaa koko maan ja toimintayksikön päätoimipaikka on Helsingissä.

Toimintayksikössä on verojen ja maksujen kantotehtäviä sekä tilitystä varten ainakin
1) Eteläinen veronkantoyksikkö (Hämeenlinna);
2) Itäinen veronkantoyksikkö (Kuopio);
3) Läntinen veronkantoyksikkö (Vaasa); ja
4) Pohjoinen veronkantoyksikkö (Oulu).

Eteläinen veronkantoyksikkö käsittelee tilittämiseen ja verotuskustannusten perintään liittyvät asiat.

Toimintayksikössä on verojen ja maksujen perintätehtäviä varten ainakin
1) Kaakkois-Suomen perintäyksikkö (Mikkeli);
2) Lounais-Suomen perintäyksikkö (Turku);
3) Länsi-Suomen perintäyksikkö (Vaasa);
4) Pohjois-Suomen perintäyksikkö (Oulu)
5) Savo-Karjalan perintäyksikkö (Kuopio);
6) Sisä-Suomen perintäyksikkö (Hämeenlinna); ja
7) Uudenmaan perintäyksikkö (Vantaa).

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

18 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön tehtävät

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö käsittelee sen ratkaistavaksi säädetyt tai määrätyt veronsaajien oikeudenvalvontaan liittyvät asiat.

19 §

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimintaorganisaatio

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön päätoimipaikka on Helsingissä.

Yksikössä ei ole toimintayksiköitä.

Hallintopalvelu

20 §

Hallintopalvelun tehtävät

Hallintopalvelu
1) vastaa Verohallinnon työnantajatehtävistä ja henkilöstöpolitiikasta;
2) vastaa Verohallinnon yhteisestä henkilöstön kehittämisestä;
3) vastaa Verohallinnon organisaatiota ja hallintoa koskevien säädösten valmistelusta;
4) vastaa Verohallinnon henkilöstöhallinnon yhteisten palvelujen tuottamisesta;
5) vastaa Verohallinnon yhteisistä arkistotoimen, materiaalihallinnon, tilahallintapalveluiden ja sisäisten palveluiden tuottamisesta;
6) vastaa valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulostavoiteasiakirjan sekä pääjohtajan ja Verohallinnon yksiköiden välisten tulostavoiteasiakirjojen teknisestä valmistelusta ja seurannan järjestämisestä;
7) vastaa Verohallinnon talousarvioehdotuksen ja lisätalousarvioehdotuksen laatimisesta pääjohtajan päätettäväksi;
8) vastaa Verohallinnon tilivirastotehtävistä;
9) vastaa verohallinnon yhteisistä taloushallintopalveluista, kuten budjetoinnista, kirjanpidosta, kustannuslaskennasta ja raportoinnista;
10) vastaa verotuksen oikaisulautakunnan muodostamista koskevien asioiden valmistelusta pääjohtajan ratkaistavaksi;
11) osallistuu vastuualueelleen kuuluvien säännösten valmisteluun;
12) antaa vastuualueeseensa kuuluvat aineelliset ja menettelylliset yhtenäistämis- ja muut ohjeet;
13) vastaa vastuualueensa tietojärjestelmien tilaamisesta, valmistamisesta ja kehittämisestä; ja
14) käsittelee ne asiat, jotka eivät kuulu muulle Verohallinnon yksikölle ja joista pääjohtaja ei ole toisin määrännyt.

21 §

Hallintopalvelun toimintaorganisaatio

Hallintopalvelun päätoimipaikka on Helsingissä.
Yksikössä ei ole toimintayksiköitä.

Tietotekniikkapalvelu

22 §

Tietotekniikkapalvelun tehtävät

Tietotekniikkapalvelu vastaa tietotekniikan hyödyntämisen edellyttämistä Verohallinnon yhteisistä tietotekniikkapalveluista sekä ohjaa ja valvoo tietotekniikan hyödyntämistä Verohallinnossa. Tätä varten Tietotekniikkapalvelu
1) vastaa Verohallinnon tietoteknisistä linjauksista ja arkkitehtuureista;
2) vastaa Verohallinnon tietoteknisestä infrastruktuurista sekä siihen kuuluvien laitteiden, järjestelmien ja palveluiden hankinnasta;
3) vastaa Verohallinnon systeemityön menetelmistä sekä verotusjärjestelmien ja sähköisen asioinnin tarvitsemista tukijärjestelmistä ja yhteisistä palveluista;
4) vastaa Verohallinnon tietosuunnittelusta;
5) vastaa Verohallinnon sovelluskehityksen tuesta, järjestelmien tuotannonaikaisesta keskitetystä tuesta sekä tietotekniikan hyödyntämiseen liittyvistä yleisistä tehtävistä; ja
6) vastaa vastuualueeseensa liittyvästä ohjauksesta.

23 §

Tietotekniikkapalvelun toimintaorganisaatio

Tietotekniikkapalvelun päätoimipaikka on Helsingissä.
Yksikössä ei ole toimintayksiköitä.

Tuotantopalvelu

24 §

Tuotantopalvelun tehtävät

Tuotantopalvelu vastaa Verohallinnon automatisoidusta tuotannosta, lomakehuollosta, painatustöistä, käännöstehtävistä ja postipalveluista.

25 §

Tuotantopalvelun toimintaorganisaatio

Tuotantopalvelun päätoimipaikka on Jyväskylässä.

Yksikössä ei ole toimintayksiköitä.

Pääjohtajan ratkaisuvallan käyttäminen

26 §

Pääjohtajan ratkaistavat asiat

Sen lisäksi mitä Verohallinnosta annetussa laissa ja Verohallinnosta annetussa asetuksessa säädetään pääjohtajan ratkaistavista asioista, pääjohtaja ratkaisee seuraavat Verohallinnon kannalta laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat:

1) Verohallintoa koskevat julkisuus- ja tietosuojalainsäädäntöön liittyvät ohjeet;

2) Verohallinnon yksikön päällikön sekä Verohallituksen toimintayksikön päällikön ja apulaisjohtajan nimittämistä, irtisanomista, virantoimituksesta pidättämistä ja varoitusta koskevat asiat;

3) laajat ja periaatteellisesti merkittävät tietojenkäsittelylaitteiden, tietojärjestelmien ja atk-käyttöpalveluiden hankinta-asiat; ja

4) valtioneuvoston oikeuskanslerille, eduskunnan oikeusasiamiehelle, valtiontalouden tarkastusvirastolle, tietosuojavaltuutetulle tai lainsäädäntö- ja muissa laajakantoisissa asioissa valtioneuvostolle tai ministeriölle, keskusvirastolle taikka muulle vastaavalle viranomaiselle annettavat lausunnot.

Pääjohtaja ratkaisee hänen käsiteltävänään olevat asiat esittelystä, ellei hän ole ottanut asiaa käsiteltäväkseen ilman esittelyä.

Muut määräykset

27 §

Rekisteriotteiden ja todistusten antaminen

Verovirastot ja Veronkantokeskus antavat Verohallinnon rekistereistä yksittäisiä otteita ja todistuksia.

28 §

Toimivaltaisen yksikön määräytyminen

Asia, joka koskee kahden tai useamman yksikön vastuualuetta, käsitellään siinä yksikössä, jonka vastuualueeseen asia pääasiallisesti kuuluu. Jos asiaa ei voida tällä perusteella ratkaista tai muutoin on epäselvää, minkä yksikön vastuualueelle asian käsittely kuuluu, pääjohtaja määrää, missä yksikössä asia on käsiteltävä.

Voimaantulo

29 §

Voimaantulo

Tämä työjärjestys tulee voimaan päivänä kuuta 20 .